نمونه سوالات امتحانی

بسم الله الرحمن الرحیم

دروس حوزه

نویسنده:

واحد تحقیقات مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر چاپی:

مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

فهرست ---------- ۵
نمونه سوالات امتحانی ---------- ۱۰
مشخصات کتاب ---------- ۱۰
اخلاق نظری ۱، پایه اول، متفرقه ---------- ۱۰
قرآن ۱ ---------- ۱۰
تاریخ ۱ ---------- ۱۴
تاریخ۲ ---------- ۱۶
شرح سیوطی، از اول کتاب تا اول باب فاعل ---------- ۱۸
المنطق للمظفر والمنطق التعلیمی ---------- ۲۰
منطق ۱، منطق، ش.مطهری، پایه دوم، مدارس قم ---------- ۲۲
قرآن ۲، پایه دوم ---------- ۲۵
عقاید ۲، شیعه در اسلام، تمام کتاب، پایه دوم ---------- ۲۷
جواهر البلاغه، کل کتاب ---------- ۲۷
الموجز، کل کتاب ---------- ۲۹
تفسیر نمونه، جزء سی ام قرآن کریم، نیمه دوم ---------- ۳۱
تجزیه و ترکیب نیمه دوم جزء سی قرآن کریم ---------- ۳۳
سیره پیشوایان ---------- ۳۵
ادبیات عرب نیمه دوم جزء ۳۰ ---------- ۳۷
مغنی الادیب، از اول حرف "لو" تا پایان جلد اول و با ---------- ۳۹
مغنی، از اول کتاب تا اول حرف "لو" ---------- ۴۳
المنطق المظفر، جزء سوم ---------- ۴۵
برگزیده تفسیر نمونه، جلد دوم ---------- ۴۷
آموزش عقاید، کل کتاب ---------- ۴۹
تفسیر نمونه، جزء سی ام قرآن کریم، نیمه اول ---------- ۴۹

قرآن کریم، تجزیه و ترکیب نیمه اول جزء ۲۹ ---------- ۵۱

سیره پیشوایان، ص ۱۴۰۳۰۲ ---------- ۵۴

سیره پیشوایان، ص ۱ تا ۱۴۰ ---------- ۵۵

سیره ی پیشوایان از اول کتاب تا اول زندگی امام باقر ---------- ۵۷

مختصرالمعانی، تمام کتاب ---------- ۵۹

اخلاق ۳، پایه سوم ---------- ۶۲

تفسیر جوامع الجامع، سوره مبارکه توبه ---------- ۶۴

امتحان رسائل- قطع و ظن / شهریور ماه ---------- ۶۵

امتحان رسائل - قطع و ظن/ خردادماه ---------- ۶۷

نهج البلاغه کلمات قصار ۱ الی ۳۲ ---------- ۷۰

مختصر التمهید ---------- ۷۰

آموزش فلسفه، تألیف استاد مطهری ---------- ۷۱

شرح لمعه، طلاق تا لقطه ---------- ۷۳

شرح لمعه، کتاب نکاح ---------- ۷۶

شرح لمعه، از "کتاب الارث" تا آخر جلد دوم ---------- ۷۹

شرح لمعه، از ابتدای کتاب الطلاق تا اول کتاب الارث ---------- ۸۱

شرح لمعه ج ۲، حدّ شرب المسکر تا آخر کتاب ---------- ۸۶

متن کتاب لمعه جلد اول ---------- ۸۸

آشنایی با علوم حدیث ---------- ۸۹

حکومت اسلامی ---------- ۹۱

نخبه التفاسیر، جلد اول ---------- ۹۱

تجزیه و ترکیب جلد اول متن لمعه ---------- ۹۳

دادگستر جهان، همه کتاب ---------- ۹۵

بر بال قلم ---------- ۹۷

اصول فقه، از حجیت ظواهر تا پایان جلد ۲ ---------- ۱۰۰

اصول الفقه، از اول اجتماع امر و نهی تا پایان ج ۲ ---------- ۱۰۳

آشنایی با علوم اسلامی(فلسفه) ---------- ۱۰۵
ادبیات عرب / از کتاب اللمعه ج ۱ ---------- ۱۰۶
نهج البلاغه، خطبه همام ---------- ۱۰۸
برگزیده تفسیر نمونه، جلد چهارم ---------- ۱۰۹
شرح لمعه، از اول اجاره تا آخر کتاب نکاح ---------- ۱۱۰
شرح لمعه، از کتاب المتاجر تا کتاب الاجاره ---------- ۱۱۲
علوم قرآنی، نوشته آیت الله معرفت ---------- ۱۱۴
بدایه المعارف الالهیه، نبوت امامت و معاد ---------- ۱۱۶
جزوات تفسیر(از شماره ۱ تا پایان جزوه ۱۵) ---------- ۱۱۸
تجزیه و ترکیب اشعار سیوطی ---------- ۱۱۹
سیره پیشوایان، از زندگی امام هادی(ع) تا آخر کتاب ---------- ۱۲۰
اصول الفقه،جلد۱،از اول کتاب تااول "اجتماع امرونهی ---------- ۱۲۲
ادبیات عرب / اشعار الفیه ابن مالک ---------- ۱۲۶
نهج البلاغه، نامه ۳۱ ---------- ۱۲۸
برگزیده تفسیر نمونه، جلد سوم ---------- ۱۳۰
شرح لمعه، از اول کتاب الصوم تا اول کتاب المتاجر ---------- ۱۳۰
شرح لمعه، از اول کتاب تا اول صوم ---------- ۱۳۳
بدایه المعارف الالهیه، تا اول نبوت ---------- ۱۳۴
بدایه الحکمه، کل کتاب ---------- ۱۳۷
بدایه الحکمه، کل کتاب ---------- ۱۳۹
بدایه الحکمه، همه کتاب ---------- ۱۴۱
مکاسب محرمه تا القول فی ماهیّه العیب ---------- ۱۴۳
مکاسب، تا القول فی ماهیّه العیب ---------- ۱۴۵
مکاسب، از ابتداتا النوع الخامس ممّا یحرم التکسب به ---------- ۱۴۸
تلخیص الالهیات، از ابتدای کتاب تا اول بحث نبوّت ---------- ۱۵۱
تلخیص الالهیات، از ابتدای کتاب تا اول بحث نبوّت ---------- ۱۵۱

تفسیر جوامع الجامع، سوره مبارکه توبه -- ۱۵۳
نهایه الحکمه، از ابتدای مرحله هشتم تا پایان کتاب -- ۱۵۵
مکاسب، خیارات، از القول ماهیه العیب تا پایان کتاب -- ۱۵۷
اصول الحدیث و احکامه --- ۱۵۹
اصول الحدیث و احکامه --- ۱۶۰
تفسیر المیزان، جلد سیزدهم، سوره مبارکه کهف -- ۱۶۱
کفایه الاصول، از ابتدای نواهی تا اول برائت -- ۱۶۲
نهایه الحکمه، از ابتدای کتاب تا پایان مرحله هفتم --- ۱۶۵
نهایه الحکمه، تا اول مرحله هشتم -- ۱۶۷
مکاسب، از اول خیارات تا القول فی ماهیه العیب --- ۱۶۹
کلیات فی علم الرجال، از ابتدای مشایخ الثقات تا آخ -- ۱۷۱
کلیات فی علم الرجال، از اول مشایخ الثقات تا آخر ک --- ۱۷۲
تفسیر المیزان، سوره مبارکه اسراء -- ۱۷۲
تفسیر المیزان، سوره مبارکه اسراء -- ۱۷۵
کفایه الاصول، از ابتدای کتاب تا اول نواهی -- ۱۷۶
کفایه الاصول، از ابتدای کتاب تا اول نواهی -- ۱۸۰
مکاسب، از شروط متعاقدین تا شرایط عوضین -- ۱۸۲
مکاسب، از شروط متعاقدین تا شرایط عوضین -- ۱۸۴
مکاسب، از شروط متعاقدین تا شرایط عوضین -- ۱۸۷
تلخیص الالهیات، از اول نبوت تا آخر کتاب -- ۱۸۹
تلخیص الالهیات، از اول نبوت تا آخر کتاب -- ۱۹۰
کلیات فی علم الرجال، از ابتدای کتاب تا اول مشایخ ا -- ۱۹۱
کلیات فی علم الرجال، از اول کتاب تا مشایخ الثقات -- ۱۹۲
تفسیر جوامع الجامع، سوره های یوسف و رعد --- ۱۹۲
تفسیر جوامع الجامع، سوره های مبارکه یوسف و رعد --- ۱۹۵
رسائل، استصحاب، تعادل و تراجیح -- ۱۹۷

رسائل، برائت و اشتغال ---------- ۱۹۹
بدایه الحکمه، کل کتاب ---------- ۲۰۱
اخلاق ۱، پایه اول، متفرقه ---------- ۲۰۲
درباره مرکز ---------- ۲۰۵

نمونه سوالات امتحانی

مشخصات کتاب

سرشناسه : مرادی پینوندی، نادر گردآورنده عنوان و نام پدیدآور : تلخیص کفایه(اصول۱پایه۱۰) بحث نواحی : همراه با نمونه سوالات حوزه/نادر مرادی پینوندی. مشخصات نشر : [قم]: نیلوفرانه، ۱۳۸۴. مشخصات ظاهری : ۱۴۳ص. شابک : ۹۰۰۰ریال ۹۶۴-۷۷۶۰-۴۴-۲ یادداشت :کتابنامه به صورت زیرنویس. موضوع : آخوندخراسانی، محمدکاظم بن حسین، ۱۲۵۵-۱۳۱۹ق. کفایهالاصول. موضوع : اصول فقه شیعه. شناسه افزوده :آخوندخراسانی، محمدکاظم بن حسین، ۱۲۵۵-۱۳۱۹ق. کفایهالاصول. رده بندی کنگره : BP۱۵۹/۸ آ ۳ک۷۰۱۶ رده بندی دیویی : ۲۹۷/۳۱۲ شماره کتابشناسی ملی : ۱۰۴۸۶۷۱

اخلاق نظری ۱، پایه اول، متفرقه

اخلاق نظری ۱، پایه اول، متفرقه

۱ فایده علم اخلاق چیست؟

۲ کسانی که طالب پاکی نفس از اوصاف رذیله و آرایش آن به صفات جمیله هستند چه کارهایی باید بکنند؟ دو مورد نام ببرید.

۳ دو مورد از آداب تعلیم را بنویسید.

۴ در مورد فضیلت علم، حدیثی بنویسید.

۵ "حسد" چیست؟ دو عامل از عوامل حسد را نام ببرید.

۶ به نظر شما، چگونه انسان می تواند معرفت خداوند را به دست آورد؟

۷ "توکل" یعنی چه؟

۸ از آداب و شرایط "ذکر گفتن و دعا کردن" پنج مورد نام ببرید.

۹ به نظر شما از چه راه هایی انسان می تواند بفهمد که صفت مذموم کبر را ندارد و متواضع است؟

قرآن ۱

قرآن ۱

الف- چهار گزینه ای:

۱ آیه مبارکه "والذین کفروا... اصحاب المشئمه" در سوره بلد است.

أ) هُم ب) بِایاتِنا هُم ج) اُولئک د) بایاتِنا

۲ سوره مبارکه "علق" دارای... آیه می باشد.

أ) ۱۹ ب) ۱۸ ج) ۱۷ د) ۲۰

۳ آیه های شریفه "أفلا یعلم... بعثر ما فی القبور ? و حُصِّلَ ما فی الصدور ? انّ ربّهم... لخبیر" در سوره.... هستند.

أ) اذا بهم یومئذ قارعه ب) اذ بهم یومئذ عادیات ج) اذا بهم یومئذ عادیات د) اذا یومئذ بهم عادیات

۴ سوره مبارکه "فیل" دارای ... آیه و سوره مبارکه "ماعون" دارای... ایه است.

أ) پنج هفت ب) شش هفت ج) پنج شش د) شش شش

۵ آیه شریفه دوازدهم از سوره مبارکه "الشمس"، با لفظ... شروع می شود.

أ) ف ب) و قد ج) إذا د) إذ

۶ آیه های شریفه "و لسوف یرضی"، "نارٌ حامیه"، "فی جنّه عالیه" و "قد افلح من ذکّیها"، به ترتیب در سوره های مبارکه....

هستند.

أ) الضحی، اللیل، الغاشیه، الفجر ب) اللیل، القارعه، الفجر، الشمس

ج) اللیل، القارعه، الغاشیه، الشمس د) الشمس، الغاشیه، اللیل، الاعلی

۷ آیه شریفه "یتیماً ذا مقربه"، در سوره مبارکه... است.

أ) الفجر ب) الضحی ج) البلد د) اللیل

۸ آیه های شریفه "و لا یخاف عقباها"، "و أمّا بنعمه ربّک فحدّث" و "وادخلی جنّتی"، به ترتیب، آیه آخر سوره های مبارکه..... هستند.

أ) الشرح، الضحی، الفجر ب) اللیل، الشمس، الفجر

ج) الشمس، الماعون، الضحی د) الشمس، الضحی، الفجر

۹ آیه شریفه بعد از "ارم ذات العماد"، با کدام عبارت آغاز می شود؟

أ) الّذین ب) فأکثروا ج) فصبّ د) الّتی

۱۰ در سوره مبارکه "الفجر"، پس از آیه شریفه "و جاء ربّک والملک صفّاً صفّاً"، چند آیه دیگر وجود دارد؟

أ) هشت ب) هفت ج) پنج د) شش

۱۱ آیه سوم بعد از آیه "لِسَعْیِها راضیهٌ" کدام است؟

أ) فیها عینٌ جاریهٌ ب) فیها سرر مرفوعه ج) و نمارقُ مصفوفه د) و زرابیّ مبثوثه

۱۲ سوره "اللیل" با لفظ.... و سوره "الشرح" با لفظ... تمام می شود.

أ) یرضی فَارْغب ب) عقباها فانصب ج) فحدّث تُجْزی د) ربّه فحدّث

۱۳ لفظ "بالحسنی" در سوره "اللّیل"... مرتبه آمده است؟

أ) یک ب) دو ج) سه د) چهار

۱۴ آیه ششم سوره "الهمزه" کدام است؟

أ) نارالله الموقده ب) لترونّ الجحيم ج) اِنّ الانسان لربّه لكنود د) الّذين هم يراؤون

۱۵ آیه آخر سوره "العادیات" کدام است؟

أ) "ثم لتسئلنّ يومئذٍ عن النعيم" ب) "نارٌ حاميه" ج) "و يمنعون الماعون" "إنّ ربّهم بهم يومئذٍ لخبير"

۱۶ چند آیه از سوره "الشمس" با "واو" شروع می شود؟

أ) ۸ آیه ب) ۶ آیه ج) ۹ آیه د) ۱۰ آیه

۱۷ آیه شریفه "والذی قدّر.... والذی اخرج المرعی.....غثاءً...." با کدام گزینه کامل می شود؟

أ) فهدی فجعله اهوی ب) فهدی فجعله احوی ج) فهدی و جعله احوی د) و هدی فجعله اهوی

۱۸ آیه شریفه "فیها کتب قیّمه" آیه.... از سوره..... است.

أ) چهار بیّنه ب) پنج شمس ج) سه بیّنه د) پنج لیل

۱۹ در سوره "القارعه" کلمه "ما"..... بار و کلمه "امّا" .... بار آمده است.

أ) ۴۲ ب) ۵۳ ج) ۴۱ د) ۵۲

۲۰ آیه مبارکه "و لا انتم عابدون ما اعبد" آیه..... از سوره "کافرون" می باشد.

أ) دوم ب) سوم ج) پنجم د) ب و ج

تاریخ ۱

تاریخ ۱

الف- چهار گزینه ای:

۱ وظیفه پیامبر(ص) در "حرب فجار" چه بود؟

أ) نبرد با مهاجمین ب) آب دادن به لشکریان

ج) فرماندهی سپاه د) رساندن تیر به عموهای خود

۲ سر سلسله منافقان مدینه چه کسی بود؟

أ) عبدالله بن ابیّ ب) اسید بن حضیر ج) حباب بن منذر د) خالد بن ولید

۳ "عَریش"....

أ) نام مکانی در کنار چاه بدر است ب) نام شهری در عربستان است

ج) به معنای برج فرماندهی است د) نام یکی از طوایف قریش است

۴ عباس عموی پیامبر در جنگ بدر..... .

أ) شرکت نداشت ب) به اسارت کفار درآمد

ج) به اسارت مسلمانان درآمد د) کشته شد

ب- تشریحی:

۱ کدام طایفه برای نخستین بار اقدام به کشتن دختران کردن و دلیل این کارشان چه بود؟

۲ نتایج هجرت حضرت ابراهیم(ع) از فلسطین به مکه را بنویسید.

۳ چهار نمونه از امور شگفت آوری که در هنگام میلاد پیامبر(ص) رخ داد را بنویسید.

۴ پیامبر(ص)

پیش از بعثت، درباره دو موضوع بیشتر فکر می کرد؛ آن دو را نام ببرید.

۵ یکی از علل سرپیچی قریش از پذیرش اسلام، حسادت آن ها بود؛ یک شاهد تاریخی در تأیید این امر بنویسید.

۶ مشرکان قریش بعد از کارگر نبودن تهمت های ناروا برای مقابله با قرآن چه تدبیری اندیشیدند؟

۷ پیامبر اسلام(ص)، برای اثبات "سفر معراج" خویش، چه دلایلی را برای اهل مکه بیان نمودند؟

۸ در سال های دوازده و سیزدهم بعثت، مشرکان مکه با چه خطر بزرگی مواجه بودند و برای رفع آن چه تدبیری اندیشیدند؟

۹ چرا پیامبر گرامی اسلام قبل از شروع جنگ بدر، شورای نظامی تشکیل داده و از سربازانش نظرخواهی نمود؟

تاریخ۲

تاریخ۲

الف- چهار گزینه ای:

۱ به حقایق غزوه احد در کدام یک از سوره های قرآن اشاره شده است؟

أ) بقره ب) آل عمران ج) نساء د) اعراف

۲ جرم یهودیان خیبر چه بود؟

أ) تشویق قبایل عرب جهت کوبیدن حکومت اسلام ب) حمله ی شبانه به مدینه

ج) کشتن نماینده ی پیامبر د) توهین به پیامبر

۳ قریش به وسیله.... پیمان حدیبیه را زیر پا نهادند.

أ) شرکت در جنگ بر ضد خزاعه ب) شرکت در جنگ بر ضد بنی کنانه

ج) همراهی در کشتن مبلغان سپاه اسلام د) دستگیر نمودن و تحت فشار قرار دادن برخی از مسلمانان

۴ دورترین نقطه ای که پیامبر در طی غزوات خود به آنجا مسافرت نمود.... بود.

أ) تبوک ب) یمن ج) حبشه د) قسطنطنیه

ب - تشریحی:

۱ مشرکین در جنگ احد چه محلی را برای استقرار خود انتخاب کردند؟ چرا؟

۲ پس از شکست سپاه اسلام در جنگ اُحد، چه شعارهایی بین قریش و مسلمانان ردّ و بدل شد؟

۳ پیامبر(ص) برای مبارزه با کدام رسم

ناپسند از دختر عمه خود زینب برای زید بن حارثه خواستگاری کرد؟

۴ پیامبر(ص) درباره ارزش ضربت علی(ع) بر عمرو بن عبدود در جنگ خندق چه فرمود؟

۵ نخستین اختلاف میان انصار و مهاجرین، در کدام غزوه رخ داد و ریشه این اختلاف چه بود؟

۶ نظریّه خاورشناسانی را که پیشرفت اسلام را زاییده شمشیر دانسته اند، نقد و بررسی کنید.

۷ حضرت زهرا(ع) درباره وراثت فرزندان پیامبر از آن ها به چه آیاتی استشهاد کردند؟

۸ چگونگی بیعت گرفتن پیامبر(ص) از زنان مکه بعد از فتح مکه را بنویسید.

۹ آخرین غزوه ای که پیامبر(ص) اسلام در آن شرکت داشت چه نام داشت و سرانجام این غزوه چه شد؟

شرح سیوطی، از اول کتاب تا اول باب فاعل

شرح سیوطی، از اول کتاب تا اول باب فاعل

الف- چهار گزینه ای:

۱ وصف در کدام یک از مثال های زیر فقط خبر مقدم می باشد؟

أ) أ قائمٌ زید ب) أ قائمان الزیدان ج) أ جالسُ زید د) أ قائمٌ الزیدان

۲ از بین افعال ناقصه..... دارای ماضی و مضارع و امر مصدرند.

أ) فتی زال لیس ب) لیس دام زال ج) کان اصبح ظلّ د) کان زال ظن

۳ همزه "انّ" در "اجلس حیث انّ زیداً جالس"... می باشد.

أ) واجب الکسر ب) واجب الفتح ج) جائز الوجهین د) جائز الفتح

۴ فعل...... در صورتی که به معنای .... باشد دو مفعولی است.

أ) علم عرف ب) خال تعهد ج) وجد اصاب د) رأی الرؤیا فی النوم

ب- تشریحی:

و قدّم الاخصّ فی حال اتّصال الضمائر، و قدِّ منْ ما شئت فی حال الانفصال عند أمن اللبس ".

۱ منظور از "أخصّ" را بیان کرده، عبارت را توضیح دهید.

بالجرّ والتنوین والنداء و

أل و مسند للاسم تمييز حصل".

۲ منظور از "نداء" و "مسند" را با مثال توضیح دهید.

مثل (ما) الموصوله (ذا) بعد (ما) الاستفهام أو (من) اختها إذا لم تُلْغَ فی الکلام و لم تکن للاشاره".

۳ "ذا"، با چه شرایطی، اسم موصول است؟

۴ چرا "القمران" و "ثلاثون" ملحق به تثنیه و جمع هستند نه خود تثنیه و جمع؟

و رفع معطوف بلکن أو ببل من بعد منصوب بما الزم حیث حلّ"

۵ بیت فوق را به همراه مثال توضیح دهید.

۶ دلیل نصب "خلّه" در مثال "لا نسب الیوم و لا خُلَّةً" و رفع آن را در "لا بیعٌ فیه و لا خُلّةٌ" بنویسید.

۷ مثال "انّ المحبّ علمت مصطبر" مربوط به الغاء افعال قلوب است یا تعلیق؟ توضیح دهید.

۸ وزن صرفی کلمه های "یزّکّی"، "لمّا یَقْضِ"، "صاخّه" و "استغْنی" چیست؟

۹ آیه شریفه زیر را ترکیب کنید.

و ما أدریک ما علّیون".

المنطق للمظفر والمنطق التعلیمی

المنطق للمظفر والمنطق التعلیمی، جزء سوم (صناعات خمس(

الف- چهار گزینه ای:

۱ "النقیضان لا یجتمعان"، "هذه الثمره حلوه"، "إنّ الجسم یتمدّد بالحراره" و "نزل القرآن علی النبیّ محمد(ص)" به ترتیب از کدام یک از قضایای بدیهیات می باشند؟

أ) اولیات مشاهدات فطریات حدسیّات

ب) فطریّات حدسیّات تجربیّات متواترات

ج) اولیات مشاهدات تجربیات متواترات

د) فطریات حدسیات اولیات مشاهدات

۲ در مسائل جدل، اجتناب از پرسش چه نوع قضایایی برای سائل شایسته است؟

أ) مسائل فلسفی و مسائل اجتماعی و دینی

ب) مشهورات مسائل فلسفی، اجتماعی و دینی

ج) مسائل فلسفی ماهیت و علیت اشیاء

د) مشهورات ماهیت و علیت اشیاء

۳ اشخاص مستمع اکثراً در صناعت خطابه چه کسانی هستند؟

أ) مخاطب

حاکم ب) حاکم نظاره

ج) مخاطب حاکم نظاره د) مخاطب نظاره

۴ اشتراک اسم ایهام انعکاس سوء اعتبار حمل ممارات، به ترتیب کدام یک از مغالطات لفظی و معنوی می باشد؟

أ) لفظی معنوی لفظی معنوی ب) لفظی معنوی معنوی لفظی

ج) معنوی لفظی معنوی لفظی د) معنوی لفظی لفظی معنوی

ب - تشریحی:

۱ "موضع" در صناعت خطابه و صناعت جدل را تعریف نمایید.

۲ خطابه را تعریف نموده و اجزای اساسی خطابه را نام ببرید.

۳ عقل نظری و عقل عملی را تعریف نموده برای هر کدام مثال بنویسید.

۴ چهار مورد از فوائد شعر را بنویسید.

۵ برهان لمّی و انّی را تعریف نموده برای هر کدام یک مثال بنویسید.

۶ وجوه حاجت به فراگیری جدل را بنویسید.

۷ از فواید جدل چهار مورد بنویسید.

و هناک وراء أجزاء الخطابه اُمور خارجه عنها مزيّنه لها و تابعه متمّمه لها باعتبار ما لها من تأثير فی تهيئه المستمعين لقبول قول الخطيب، و هی علی الاجمال ترتبط کلّها بنفس القول والخطابه، فلذلک تسمّی بالتوابع، و هی ثلاثه أنواع".

۸ با توجه به عبارت "توابع" را تعریف کرده و انواع آن را نام ببرید.

المغالطه بمعنی تعمّد تغليط الغير قد تقع عن قصد صحيح لمصلحه محموده، و قد تقع عن غرض فاسد".

۹ دو مورد از اغراض صحیح مغالطه را نام برده بیان کنید هر موردی اصطلاحاً چه نامیده می شود؟

منطق ۱، منطق، ش.مطهری، پایه دوم، مدارس قم

منطق ۱، منطق، ش.مطهری، پایه دوم، مدارس قم

الف- چهار گزینه ای:

۱ گزینه ی درست کدام است؟

أ) تصوّر به دو قسم بدیهی و نظری منقسم می شود ب) تصور به دو قسم

ضروری و اکتسابی منقسم می شود

ج) تصدیق به دو قسم ضروری و بدیهی منقسم می شود د) الف و ب

۲ واضع علم منطق،.... و مدوّن آن،... است.

أ) ارسطاطالیس سقراط ب) افلاطون سقراط

ج) ارسطاطالیس ارسطاطالیس د) افلاطون ارسطاطالیس

۳ در کدام گزینه، دو قضیه ی متناقض وجود دارد؟

أ) انسان خندان است انسان چهارپا نیست

ب) علم انسان متغیر است علم خدا متغیّر نیست

ج) هر نوزاد انسان بالقوّه مجتهد است بعضی نوزادهای انسان بالفعل مجتهد نیستند

د) انسان در شب می ترسد انسان در شب نمی ترسد

۴ عبارت های "مغ کاین"،"خین کاین"، "مغ کب" و "خین کب"، به ترتیب بیانگر شرایط "قیاس اقترانی" شکل.. است.

أ) سوم چهارم دوم اول ب) سوم چهارم اول دوم

ج) دوم سوم چهارم سوم د) اول دوم سوم چهارم

ب- تشریحی:

۱ "نسبت اربعه" را نام برده و برای هر یک مثالی بزنید.

۲ "عکس مستوی" و "یک نحوه ی عکس نقیض موجبه ی کلیه" را با ذکر مثال بیان کنید.

۳ اقسام "تعریف" را نام ببرید و برای آن مثال بزنید.

۴ شکل دوم "قیاس اقترانی حملی" را توضیح دهید و شرایط آن را بنویسید.

۵ "کلیّات خمس" را نام ببرید و دو مورد از آن ها را تعریف کنید.

۶ شباهت و تفاوت "قضیه حملیه" و "قضیه ی شرطیه" را بنویسید.

۷ مراد از "تجرید" و "تعمیم" از اعمال ذهن انسان را توضیح دهید.

۸ اشکال ابوسعید ابوالخیر (اشکال دور شکل اول)، بر ابوعلی سینا را نقل کرده و نقد کنید.

۹ منشأهای خطای "ذهن" را بنویسید.

قرآن ۲، پایه دوم

قرآن ۲، پایه دوم

۱

با اینکه آدم برای زندگی در روی همین زمین معمولی آفریده شده بود چرا قبل از سکونت در آن ساکن بهشت که یکی از باغ های سرسبز این جهان بود شد؟

۲ در آیه شریفه "و قالوا لن یدخل الجنّه إلّا من کان هوداً أو نصاری تلك أمانیّهم قل هاتوا برهانکم إن کنتم صادقین" به کدام ادعای پوچ یهودیان و مسیحیان اشاره شده و چگونه از این ادعا پاسخ داده شده است؟

۳ در آیه شریفه "الله لا اله إلّا هو الحیّ القیّوم لا تأخذه سنه و لا نوم" مراد از "سنه" و "نوم" چیست و جمله "لا تأخذه سنه و لا نوم" اشاره به چه مطلبی دارد؟

۴ آیه شریفه "و ما کنت لدیهم إذ یلقون أقلامهم أیّهم یکفُلُ مریم و ما کنت لدیهم إذ یختصمون" را تفسیر کنید.

۵ آیه شریفه "و لقد کنتم تمنّون الموت من قبل أن تلقوه فقد رأیتموه و أنتم تنظرون" را تفسیر کنید.

۶ در آیه شریفه "یا أیّها الذین آمنوا لا یحلّ لکم أن ترثوا النساء کرْهاً و لا تعضلوهنّ لتذهبوا ببعض ما اتیتمو هنّ إلّا أن یأتین بفاحشه مبیّنه" به دو عادت ناپسند دوران جاهلیت اشاره دارد آن ها را بنویسید.

۷ از آیه شریفه "فلا و ربِّك لا یؤمنون حتّی یحکّموك فیما شجر بینهم ثمّ لا یجدوا فی أنفسهم حرجاً ممّا قضیت و یسلّموا تسلیماً" درباره پیامبر گرامی اسلام چه مطلبی استفاده می شود؟

۸ با توجه به آیه شریفه "إنّما جزاء الذین یحاربون الله و رسوله و یسعون فی الارض فساداً أن یقتّلوا أو یصلّبوا... ذلك لهم خزی فی الدنیا و لهم فی الاخره عذاب عظیم" توضیح دهید که آیا اجرای حدود

اسلامی در دنیا مانع از کیفرهای آخرت است یا نه؟

۹ از آیه شریفه "و عنده مفاتح الغیب لا یعلمها إلاّ هو و یعلم ما فی البرّ والبحر و ما تسقط من ورقه إلاّ یعلمها و لا حبّه فی ظلمات الارض" کدام نکته فلسفی و کدام اثر تربیتی استفاده می شود؟

عقاید ۲، شیعه در اسلام، تمام کتاب، پایه دوم

عقاید ۲، شیعه در اسلام، تمام کتاب، پایه دوم

۱ فرق میان "نبی" و "امام" را بیان کرده و آیه ای در مورد وجود امام در جامعه بشری بنویسید؟

۲ مراد از "صفت فعل" چیست؟ نظر شیعه و معظم اهل سنت را درباره دو صفت "اراده" و "کلام" بنویسید.

۳ یکی از عوامل مهم پویایی فقه شیعه و غیر پویا بودن فقه اهل سنت را بیان نمایید.

۴ عقیده زیدیه درباره "امام"، چیست؟ مذاق این گروه را در "اصول و فروع اسلام" بیان کنید.

۵ حضرت علی(ع)، طی خلافت پنج ساله ی خود، به چه موفقیت های عمده ای دست یافتند؟

۶ چرا بشر خود را محتاج به قانون می بیند؟ چرا این قانون باید الهی باشد؟

۷ آیا این جهان مشهود، عمر بی پایان دارد؟ در این باره، آیه ای از قرآن کریم، ذکر کنید.

۸ دلیل عقلی بر ضرورت وجود "منجی جهانی" را توضیح دهید.

۹ بیان عقلی بر تجرّد روح را توضیح دهید.

جواهر البلاغه، کل کتاب

جواهر البلاغه، کل کتاب

"الخبر: کلام یحتمل الصدق والکذب لذاته".

۱ "خبر صادق" و "خبر کاذ" را تعریف کنید، قید "لذاته" برای چه منظوری آمده است؟

"لتقدیم المسند الیه دواع شتّی:۱. تعجیل المسرّه نحو: العفو عنک صدر به الامر.. ۸. مراعاه الترتیب الوجودیّ نحو (لا تأخذه سنه و لا نوم)".

۲ با توجه به عبارت فوق هدف از تقدیم مسند الیه در دو مثال ذکر شده را بیان کنید.

۳ کدام یک از ادوات استفهام هم برای طلب تصور و هم برای طلب تصدیق به کار می رود؟ با مثال بیان کنید.

۴ "التفات" را تعریف کرده و بر آیه شریفه (یا عِبادِیَ الَّذینَ أسْرَفُوا عَلی أنْفُسِهِمْ لا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَهِ اللهِ) تطبیق کنید.

۵ در هر یک از مثال های زیر "مقصور" و

"مقصور علیه" را مشخص کنید.

الف) إیّاک نعبد:

ب) ما تَوْفِیقی إلاّ بالله:

ج) إنّما الدنیا غرور:

د) الفَخْرُ بالعلمِ لا بِالمالِ:

"والقصر من ضروب الایجاز؛ إذ إنّ جمله القصر فی مقام جملتین، فقولک: ما کامل الاّ الله تعادل، قولک:الکمال لله، و لیس کاملًا غیره".

۶ چگونه "قصر" از اقسام "ایجاز" می باشد، در مثال "ما کامل إلاّ الله" توضیح دهید.

"و قد یستعمل لفظ الماضی موضع المضارع بناءً علی تشبیه المستقبل المحقّق بالماضی الواقع بجامع تحقق الوقوع فی کلٍّ، نحو قوله تعالی: (و قالوا لِجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَیْنا) ".

۷ در آیه شریفه، شاهد کدام فعل است، توضیح دهید.

"والمرشّحه: هی الّتی قُرِنت بملائم المستعار منه، نحو (اُولئک الَّذینَ اشْتَرَوا الضَّلالَهَ بِالْهُدی فَما رَبِحَتْ تِجارَتُهُمْ".

۸ "ترشیح" را در آیه فوق تطبیق دهید.

۹ علاقه مجاز را در مثال های زیر بیان کنید.

أ) "یجعلون أصابعهم فی اذانهم":

ب) "فتحریر رقبه مؤمنه":

ج) و اتوا الیتامی أموالهم":

د) "إنّی أرانی أعصر خمراً":

۱۰ "مشاکله" را تعریف کنید و بر آیه شریفه "تَعْلَمُ ما فِی نَفْسِی وَلا، أعْلَمُ ما فِی نَفْسِکَ" تطبیق کنید.

۱۱ "عکس" را تعریف کنید و بر آیه شریفه "لا هُنّ حِلٌّ لَهُمْ و لا هُمْ یَحِلُّونَ لَهُنَّ" تطبیق نمایید.

الموجز، کل کتاب

الموجز، کل کتاب

الف- چهار گزینه ای:

۱ القاعده الاولیه عند تعارض الخبرین تعارضاً مستقرّاً هی..... .

أ) الترجیح ب) التخییر ج) التساقط د) الجمع العرفی

۲ کدامیک از امور زیر، منشأ احتمال عقاب در ارتکاب شبهه بدویه نمی باشد؟

أ) صدور البیان عن المولی و عدم وصوله الی العبد ب) التمسک بالبرائه قبل الفحص

ج) کون المولی شخصاً غیر حکیم د) کون العقاب بلا بیان أمراً غیر قبیح

۳ من خصائص القطع...... .

أ) منجزیته عند عدم اصابه الواقع ب) کاشفیته عن الواقع

ج) معذّریته عند

الاصابه للحکم الواقعی د) کونه حجّه اصولیه

۴ إذا شک فی حرمه شیء لاجل عدم النصل علیها فی الشریعه فقد ذهب الاصولیون الی..... والاخباریون الی ....

أ) البراءه الاحتیاط ب) الاحتیاط البراءه ج) البراءه التخییر د) التخییر الاشتغال

ب- تشریحی:

۱ دلالت تصدیقیه را تعریف نموده و بیان کنید تحقق آن بر چه اموری مترتب است؟

۲ مقدمه وجوب و مقدمه صحت را با ذکر مثال تعریف کنید.

۳ ثمره نزاع قول به جواز و امتناع در مسأله اجتماعی امر و نهی را بیان نمایید.

تفسیر نمونه، جزء سی ام قرآن کریم، نیمه دوم

تفسیر نمونه، جزء سی ام قرآن کریم، نیمه دوم

الف- چهار گزینه ای:

۱ در آیه شریفه "والشفع والوتر" مراد از واژه های "شفع" و "وتر" بنا بر این که "ال" برای عهد باشد به ترتیب چیست؟

أ) اعداد زوج اعداد فرد ب) کل مخلوقات که از یک نظر بعضی زوجند و بعضی فرد

ج) روز ترویه روز عرفه د) مخلوقات خدا

۲ "نجد" در لغت به معنای ..... است و در آیه شریفه "و هدیناه النجدین"......

أ) مکان مرتفع اشاره دارد به این که پیمودن راه خیر خالی از مشکلات نیست

ب) سرزمین های پست اشاره دارد به یکی از نعمت های مهم مادی

ج) مکان مرتفع اشاره دارد به یکی از نعمت های مهمّ مادی

د) مکان پست کنایه از خیر و شر و مسیر سعادت و شقاوت است

۳ بنا بر نظر مؤلف، از آیه شریفه "و ما اُمروا إلّا لیعبدوا الله مخلصین له الدین"..... استفاده می شود.

أ) لزوم قصد قربت در عبادات ب) اصل در اوامر، تعبّدی بودن است نه توصّلی

ج) اثبات توحید در مقابل شرک د)

هر سه مورد

۴ بنا بر قول مشهور، نخستین سوره نازل شده، کدام است؟

أ) حمد ب) علق ج) مدّثر د) قدر

ب- تشریحی:

۱ منظور مفسران از تعبیر "ارهاص" چیست؟

۲ چرا سوره مبارکه کافرون با فرمان "قل" شروع شده است و با تعبیر مثل "یا ایّها الکافرون" آغاز نشده است؟ (دو جهت بیان کنید)

۳ به چهار معنا از معانی "صمد" اشاره کنید.

۴ مهمترین منابع شرّ و فساد را طبق سوره فلق بیان کنید.

۵ تعبیر به "یتزکّی" در آیه شریفه "الذی یؤتی ماله یتزکّی" اشاره به چه مطلبی و معنایی دارد؟ و در قرآن، "تزکیه" به چه معنایی آمده است؟

۶ در آیه شریفه "و وجدک ضالاًّ فهدی" منظور از "ضلالت" چیست؟

۷ تعبیر به "انّا أنزلناه" در آیه شریفه "انّا أنزلناه فی لیله القدر" اشاره به چه مطلبی دارد؟

۸ در آیه شریفه "یوم یکون الناس کالفراش المبثوت" بنا بر اینکه "فراش" به معنای "پروانه" باشد نکته تشبیه انسان به آن چیست؟ (دو نکته)

۹ در آیه شریفه "سنقرئک فلا تنسی إلاّ ما شاء الله"، بعضی احتمال داده اند که استثنا از مسأله قرائت باشد، منظور این گروه را توضیح داده و بر اساس این احتمال آیه را معنا کنید.

تجزیه و ترکیب نیمه دوم جزء سی قرآن کریم

تجزیه و ترکیب نیمه دوم جزء سی قرآن کریم

"یا أیّتها النفسُ المطمئنّه ارجعی إلی ربّک راضیه مرضیهً".

۱ وجه رفع "النفس" و نصب "مرضیه" را بنوسید. "ارجعی" چه صیغه ای است؟

"إنّ علینا للهدی".

۲ آیه شریفه فوق را ترکیب کنید.

۳ تجزیه کنید. (حروف اصلی، وزن، شماره صیغه، تغییرات اعلالی)

أ) زُرْتُم:

ب) اِسْتَغْفِرْ:

"والعادیات ضبحاً".

۴ نوع "واو" و متعلق آن را بنویسید. وجه نصب "ضبحاً" چیست؟

"و ما أمروا إلّا لیعبُدوا الله مخلصین له الدّین حنفاء و یُقیموا

الصلوه و يؤتُوا الزكوه".

۵ هر كدام از فعل های مضارع "ليعبدوا" و "يقُيموا" چه اعرابی دارند؟ چرا؟ "مخلصين" چرا منصوب است؟

"ألم تر كيف فعل ربّك بعاد ارم ذات العماد".

۶ "لم تر" را تجزيه كرده، علت غير منصرف بودن "ارم" را بيان كنيد.

"فيها سرر مرفوعه".

۷ متعلق "فيها" چيست؟ آيه شريفه فوق را تركيب كنيد.

"ويلٌ لكلّ همزهٍ لمزهٍ الّذی جمع مالاً و عدّده".

۸ مسوّغ ابتدا به نكره در آيه شريفه فوق چيست؟ "لمزه" را تجزيه كنيد.

"و أمّا إذا ما ابْتَليه فَقَدر عليه رزقَه فيقول ربّی أهانَنِ".

۹ دو جمله كه در آيه شريفه فوق دارای محلی از اعراب هستند با ذكر نوع اعراب و دليل آن مشخص كنيد.

۱۰ "إذا" و "أمّا" را تجزيه كنيد.

"يومئذٍ يصدر الناس اشتاتاً ليروا أعمالهم".

۱۱ "يروا" در آيه شريفه فوق يک مفعولی است يا دو مفعولی؟ چرا؟ فاعل "يصدر" را مشخص كنيد.

سيره پيشوايان

سيره پيشوايان، از زندگی امام باقر(ع) تا زندگی امام هادی(ع)

الف- چهار گزينه ای:

۱ امام رضا(ع) در سال .... هجری به شهادت رسيد.

أ) ۱۹۸ ب) ۲۰۰ ج) ۲۰۳ د) ۱۹۹

۲ نخستين خليفه عباسی كه بود؟

أ) منصور دوانيقی ب) هادی ج) مهدی د) عبدالله بن محمد

۳ مأمون..... با مذهب اعتزال و اعتقاد به ...... قرآن داشت.

أ) موافق مخلوق ب) موافق قدیم بودن ج) مخالف مخلوق د) مخالف قدیم بودن

۴ کدام خلیفه عباسی بیش از دیگران در پی نفوذ معنوی در دل مردم بود؟

أ) منصور ب) مهدی ج) هادی د) هارون

الف- تشریحی:

۱ "عبدالله بن عطاء"، که بود و درباره امام باقر(ع) چه می گوید؟

۲ انگیزه سیاسی خلفا در منع از کتابت حدیث چه بود؟

۳ نام دو فرقه از فرقه هایی

را که در دوران امامت حضرت باقر(ع) فعالیت داشتند بنویسید؛ برخورد حضرت با این فرقه ها چگونه بود؟

۴ عنوان "خلیفه" برای حاکم اسلامی نشان دهنده چه مطلبی بوده است؟

۵ چرا پیروان ابو مسلم رنگ سیاه را برای پرچم خود انتخاب کردند و قصدشان از این انتخاب چه بود؟

۶ یاران زید بن علی، او را کجا دفن کردند و دلیل این کارشان چه بود؟

۷ وجوه اشتراک و اختلاف زمامداران اموی و عباسی را بیان کنید.

۸ علی بن یقطین از اعزام نواب حجّ چه اهدافی داشت؟

ادبیات عرب نیمه دوم جزء ۳۰

ادبیات عرب نیمه دوم جزء ۳۰

"لَمْ یَلِدْ و لم یُوْلَد و لم یکن له کُفُواً أحد".

۱ وزن کلمه "یَلِد" و متعلّق "له" و نقش ترکیبی "کفواً" و "أحد" را معین نمایید.

"سیصلی ناراً ذاتَ لَهَبٍ و امرَأَتُه حمّالةَ الحطب فی جیدها حبلٌ من مَسَد".

۲ نقش ترکیبی "ذاتَ"، "حمّاله"، "امرأتُه" و "حبل" را بیان کنید.

۳ متعلق حرف جرّ در "فی جیدها" و "من مسد" و وزن کلمه های "امرأه" و "جید" چیست؟

"ویلٌ لکلّ هُمزهٍ لُمَزَهٍ الّذی جَمَعَ مالاً و عدّده یَحْسَبُ أنَّ مالَه أخْلَدَه".

۴ نقش ترکیبی "ویل"، "لمزه"، "الذی" و جمله "أخْلَدَه" را بیان نمایید.

"ألْهکُمُ التکاثُر حتّی زُرْتُم المقابر کلّا سَوْفَ تَعْلمون".

۵ کلمه های "ألهکُم"، "سوف" و "کلّا" را تجزیه کنید.

"رسولٌ من الله یتلوا صحفاً مطهّره فیها کتب قیّمه".

۶ جمله هایی را که محل اعرابی دارند با بیان نقش ترکیبی و نوع اعرابشان، مشخص نمایید.

"فأمّا الیتیم فلا تَقْهَرْ و أمّا السائلَ فلا تَنْهَرْ و أمّا بِنعمهِ رَبّکَ فَحَدِّث".

۷ نقش ترکیبی "الیتیم" و نوع "لا" در "لاتَقْهَر" و متعلق و وزن "نعمه" را مشخص کنید.

"والّذین کفروا بآیاتِنا هُم أصْحابُ المَشْئَمَه علیهم نارٌ مُؤْصَدَه".

۸ کلمه های "آیات" و "مُؤصَدَه" را

تجزیه کنید.

"یا أیّتُها النّفسُ المطمئنَّهُ ارْجعی الی ربّک راضیهً مرضِیّهً".

۹ نقش ترکیبی "آیّهُ"، "النفس"، "راضیه" و "المطمئنّه" را بیان کنید.

۱۰ وزن کلمه های "المطمئنّه"، "ارجعی"، "راضیه" و "مرضیّه" چیست؟

"أفلا ینظرون الی الابل کیف خُلقت و الی السماء کیف رفعت".

۱۱ نقش ترکیبی و اعراب کلمه "کیف" و جمله "کیف خلقت" را بیان نمایید.

مغنی الادیب، از اول حرف "لو" تا پایان جلد اول و با

مغنی الادیب، از اول حرف "لو" تا پایان جلد اول و باب رابع

الف- چهار گزینه ای:

۱ "ما"، در عبارت "إنّ زیداً ممّا أنْ یکتب"، "ما أحسن تواضع الاغنیاء للفقراء" و (إن تبدوا الصدقات فنعمّا هی)، به ترتیب،... است.

أ) معرفه ناقصه، نکره تامّه، نکره تامّه ب) معرفه تامّه، نکره ناقصه، معرفه تامّه

ج) نکره تامّه، معرفه تامّه، نکره تامّه د) نکره تامّه، نکره تامّه، معرفه تامّه

۲ در سه مثال "ما جائنی من امرأه و لا زید"، "ودّوا الوتدهن فیدهنوا" و "لیس زید بقائم و لا قاعداً" به ترتیب، عطف بر... هستند.

أ) محلّ، توهّم، محلّ ب) لفظ، معنا، محلّ ج) توهّم، معنا، توهّم د) لفظ، توهّم، توهّم

۳ اثبات "قیام"، در مثال های "ألم یقم زید" و "لم یقم زید" و تکذیب "ما قام زید"، به ترتیب به... است.

أ) لا، لا، بلی ب) لا، نعم، بلی ج) نعم، بلی، لا د) بلی، بلی، بلی

۴ "لولا"، در آیه های شریفه "لو لاتستغفرون الله"، "لو لا جاؤوا علیه بأربعه شهداء" و "لو لا إذ سمعتموه قلتم ما یکون لنا أن نتکلّم بهذا"، به ترتیب، برای .... است.

أ) تحضیض، توبیخ، تندیم ب) عرض، تحضیض، تندیم

ج) تحضیض، توبیخ، عرض د) توبیخ، تندیم، عرض

ب- تشریحی:

"قیل: تفید (لو) امتناع الشرط و امتناع الجواب جمیعاً، و هو باطل، بمواضع کثیره، منها قوله

تعالی: (و لو أنّنا نزّلنا الیهم الملائکه و کلَّمَهم الموتی و حشرنا علیهم کلّ شیء قُبُلًا ما کانوا لیؤمنوا) ".

۱ چگونگی استدلال به آیه شریفه فوق را بر بطلان کلام "قیل"، بیان کنید.

"حکموا ل "أنّ" المقدّرتین بمصدر معرّف بحکم الضمیر، فلهذا قرأت السبعه: (ما کان حجّتهم إلّا أن قالوا)، والرفع ضعیف کضعف الاخبار بالمضیر عمّا دونه فی التعریف".

۲ اسم و خبر "ناسخ"، در آیه شریفه فوق را بنا بر هر دو قرائت، جداگانه بیان کنید. عبارت "کضعف الاخبار..." را با مثال، توضیح دهید.

۳ معنای "من" در مثال های زیر، چیست؟

"و یوم نحشر من کلِّ اُمّه فوجاً ممّن یکذّب":

"یُغضی حیاءً و یُغضی من مهابته، فلا یکلّم إلّا حین یبتسم":

"ما جاءنی من رجل":

۴ سه مورد از وجوه افتراق "هل" و "همزه" را بنویسید؛ و برای یک مورد از آن مثال مناسب ذکر کنید.

۵ دو احتمال از سه احتمال در "ما" در آیه شریفه "فقلیلاً ما یؤمنون" را بیان کرده و طبق آن، آیه را ترجمه کنید.

"من الامور الّتی یکتسبها الاسم بالاضافه ازاله القبح أو التجوّز کمررت بالرجل الحسن الوجه".

۶ با توجه به عبارت فوق، وجه "قبح" و "تجوّز" را در صورت "عدم اضافه" بنویسید.

۷ در مثال های زیر، موارد "عود ضمیر به متأخّر لفظی و رتبه ای" را مشخص نموده و وجه جواز آن را توضیح دهید.

"إن هی إلّا حیاتنا الدنیا":

"جفونی و لم اجف الاخلّاء":

"نعم رجلًا کان زید":

"کسا حلمه ذا الحلم أثوابَ سُؤدد":

"ممّا افترق فیه اسم الفاعل والصفه المشبهه... أنّه لا یقبح حذف موصوف اسم الفاعل و اضافته إلی مضاف إلی ضمیره نحو "مررت بقاتل أبیه" و یقبح "مررت بحسن وجهه" ".

۸ مرجع ضمیرهای بارز را در عبارت فوق، مشخص

کنید. شاهد مثال در دو مثال فوق را جداگانه بنویسید.

"ممّا تنفرد الواو عن سائر أحرف العطف، عطف المفرد السببی علی الاجنبی عند الاحتیاج إلی الرابط کمررت برجل قائم زیدٌ و اخوه".

۹ منظور از "سببی" و "اجنبی" چیست؟ وجه احتیاج به رابط را در مثال فوق، بیان کنید.

مغنی، از اول کتاب تا اول حرف "لو"

مغنی، از اول کتاب تا اول حرف "لو"

الف- چهار گزینه ای:

۱ "أل" در "من لا یزالُ شاکراً علی المعه"...... است.

أ) حرف تعریف ب) حرف زائد ج) موصول اسمی د) موصولی حرفی

۲ محل مجرور "ربّ" در عبارت "ربّ رجل صالح لقیت"...... است.

أ) رفع ب) نصب ج) جر د) رفع یا نصب

۳ کلمه "بَلْهَ" در "بله الهنداتِ"..... است.

أ) مصدر ب) اسم فعل

ج) دارای هر دو احتمال (مصدر، اسم فعل) د) به معنای "کیف"

۴ کلمه "کُلّما" در "کُلّما رُزِقُوا مِنْ ثَمَرهٍ قالوا"......، و عامل آن........ می باشد.

أ) مبتدا معنوی ب) ظرف قالوا ج) مفعول مطلق رُزقوا د) مفعول به فعل محذوف

ب- تشریحی:

۱ فرق "انکار ابطالی" و "انکار توبیخی" چیست؟

۲ در آیه شریفه "فأمّا الّذینَ اسْوَدَّت وجوهُهم أکَفَرْتُمْ بَعْدَ إیمانِکُم" چرا "فا"ی جواب "أمّا" حذف شده است؟ توضیح دهید.

۳ کیفیت تأویل به مصدر را در باب "أنّ" همراه با مثال بنویسید.

۴ در "عسی أن یقوم زیدٌ" چند ترکیب محتمل است؟ توضیح دهید.

۵ نوع فـاء را در مثال "الـذی یأتینی فله درهم" مشـخص کرده و توضـیح دهیـد در چه صورت بر سـر خبر مبتـدا، فاء داخل می شود؟

۶ برای عبارت "کن کما أنت" دو ترکیب بنویسید.

۷ عامل جزم "اُکرمْکَ" در "ائتنی اُکرمکَ" چیست؟ اقوال، مختار مصنّف و دلیل ایشان را بیان کنید.

۸ "السابع عشر (من معانی اللام):

الصیروره، نحو قوله تعالی: "فَالْتَقَطَهُ آلُ فرعونَ لیکونَ لهم عَدُوّاً و حَزَناً"، و أنکرها البصریّون، قال الزمخشری: (والتحقیق أنّها لام العلّه، و أنّ التعلیل فیها واردٌ علی طریق المجاز دون الحقیقه) ".

أ) لام صیرورت را با توجه به مثال فوق، توضیح دهید.

ب) عبارت "انّ التعلیل.... علی طریق المجاز" را به طور کامل توضیح دهید.

"الثانی من أوجه (لما): أن تختصّ بالماضی... و زعم ابن السراج أنّها ظرف بمعنی (حین)، و قال ابن مالک: "بمعنی (إذ)". وردّ ابن خروف علی مدّعی الاسمیّه بجواز أن یقال: "لما أکرمتنی أمس أکرمتک الیوم"؛ لأنّها إذا قدّرت ظرفاً کان عاملها الجواب والواقع فی الیوم لا یکون فی الامس. والجواب: أنّ هذا مثل (إن کنت قلتُهُ فقد عَلِمْتَه)... ".

۹ با توجه به متن فوق، دلیل ابن خروف و جواب ابن هشام را به طور کامل توضیح دهید.

المنطق المظفر، جزء سوم

المنطق المظفر، جزء سوم

الف- چهار گزینه ای:

۱ قضایای "الوجود موجود"، "کلّ نار حارّه" و "الشمس مضیئه"، به ترتیب مثال برای... است.

أ) اولیات، مشاهدات و تجربیات ب) فطریات، تجربیّات و اوّلیّات

ج) فطریات، اولیّات و مشاهدات د) اولیّات، تجربیات و مشاهدات

۲ "ما یفید تصدیقاً جازماً و لکن لم یعتبر فیه أن یکون المطلوب حقّاً هو...."

أ) المغالطه ب) الجدل ج) الخطابه د) الشعر

۳ مراد از "ما به الوجود" و "ما له الوجود"، به ترتیب کدام گزینه است؟

أ) علت صوری غایی ب) علت مادی غایی ج) علت صوری مادی د) علت غایی صوری

۴ عبارت "هی القضایا الّتی قیاساتها معها"، تعریف چیست؟

أ) حدسیّات ب) فطریات ج) قسم من الیقینیّات د) ب و ج

ب- تشریحی:

"فإنّ الخطابه أنجح من غيرها فى الاقناع كما أنّ

الجدل فی الالزام أنفع".

۱ تفاوت "إقناع" با "إلزام" چیست؟ چرا "خطابه" در اقناع و "جدل" در الزام بهتر است؟

۲ چرا "اسقتراء" یا "تمثیل"ی که مفید یقین است، برهان نامیده نمی شود؟

"من ینکر المشهورات لاتنفع معه حجّه جدلیه".

۳ چرا "حجّت جدلی" درباره ی کسی که منکر مشهورات است، نافع نیست؟با چنین کسی، چگونه رفتار می شود؟

"ثمّ لا ـ یخفی أنّه لیس کلّ ما یسمّی مشهوراً هو من مبادی الجدل، فإنّ الشهره تختلف بحسب اختلاف الاسباب فی کیفیّه تأثیرها فی الشهره".

۴ با توجه به عبارت فوق، اقسام سه گانه ی "مشهورات" را نام ببرید. کدام یک از این سه قسم، در جدل به کار می رود؟

۵ "خلقیات"، چه نوع قضایایی هستند؟ چرا جزو "مشهورات" می باشند؟

۶ از فواید جدل، چهار نمونه بیان کنید.

۷ اشتراک و تفاوت های "خطابه" و "جدل" را بیان کنید.

"النوع بما هو نوع لایقع محمولاً فی القضیه بل إنّما یقع موضوعاً فقط" (صناعه الجدل)

۸ چرا در باب جدل، "نوع بما هو نوع"، محمول قضیه واقع نمی شود؟

"إنّ العارض علی المحمول عارض علی موضوعه، فیمکن أن تثبت عروض شیء للموضوع بعروضه لمحموله، و تبطل عروضه للموضوع بعدم عروضه لمحموله" (صناعت جدل)

۹ عبارت فوق را در قالب مثال، توضیح دهید.

برگزیده تفسیر نمونه، جلد دوم

برگزیده تفسیر نمونه، جلد دوم

"و نادیهما ربّهما ألم أنْهَکما عن تلکما الشجره و اَقل لکما إنّ الشیطان لکما عدوٌّ مبین".

۱ طبق منابع اسلامی، مراد از "شجره ممنوعه" چه درختی بوده است؟

۲ از جمله شریفه "ما کان لنبیّ أن یکون له اَسری حتّی یثخن فی الارض" چه مطلبی استفاده می شود؟

۳ جزیه چیست و هدف شرع مقدس را از قرار دادن آن چه می باشد؟

۴ شأن نزول آیه شریفه "یحلفون بالله ما قالوا و لقد قالوا کلمه

الکفر و کفروا بعد اسلامهم و همّوا بما لم ینالوا..." را بنویسید.

۵ محتوای کلی سوره ابراهیم را به اختصار بنویسید.

"و قال موسی یا قوم إن کنتم آمنتم بالله فعلیه توکّلوا إن کنتم مسلمین".

۶ "توکل" به چه معنی درست و به چه معنی نادرست است؟

۷ جمله شریفه "و ما نریک اتّبعک إلاّ الّذین هم اَراذلنا بادی الرأی" که یکی از اشکالات طاغوتیان به حضرت نوح بود را توضیح دهید.

۸ در جمله شریفه "الّذین یوفون بعهد الله و لا ینقضون المیثاق" مراد از "عهدالله" چیست؟ توضیح دهید.

۹ در آیه شریفه "قل ادعوا الّذین زعمتم من دونه فلا یملکون کشف الضرّ عنکم و لا تحویلاً" تعبیر به "الّذین" بیانگر چیست؟

آموزش عقاید، کل کتاب

آموزش عقاید، کل کتاب

۱ آیا امامت یک اصل اعتقادی است یا یک حکم فقهی؟ دیدگاه شیعه را در این باره بنویسید.

۲ برهان عدالت بر ضرورت معاد را بنویسید.

۳ این که گفته می شود "عالم آخرت نسبت به دنیا اصالت دارد" به چه معناست؟ توضیح دهید.

۴ "شفاعت" چیست و شفاعت کننده باید دارای چه شرایطی باشد؟

۵ ضرورت پژوهش در دین حق را اثبات کنید.

۶ "صفات ذاتیه" و "صفات فعلیه" را تعریف کنید و ساده ترین راه اثبات "صفات ذاتیه" را بنویسید.

۷ توحید به معنای "یگانگی در تأثیر استقلالی" را شرح دهید.

۸ برهان "ضرورت بعثت انبیا" را تقریر نمایید.

۹ چگونه "معجزه" یک دلیل عقلی قاطع بر صحت ادعای نبوت است؟ توضیح دهید.

تفسیر نمونه، جزء سی ام قرآن کریم، نیمه اول

تفسیر نمونه، جزء سی ام قرآن کریم، نیمه اول

الف- چهار گزینه ای:

۱ در آیه ی شریفه ی "إنّ الّذین فتنوا المؤمنین والمؤمنات"، "فتنه" به چه معنا آمده است؟

أ) گمراهی ب) آزمایش

ج) عذاب، آزار و شکنجه د) جنگ

۲ در معنای آیه ی شریفه ی "والنازعات غرقاً"، گزینه ی درست کدام است؟

أ) و سوگند به آن ها که به سختی می کشند و برمی کَنند

ب) و سوگند به آن ها که در اجرای فرمان الهی با سرعت حرکت می کنند

ج) و سوگند به آن ها که به راحتی جدا می سازند

د) و سوگند به آن ها که به سرعت می کشند و برمی کَنند

۳ سوره ی مبارکه ی "عبس"، بر روی کدام مسأله تأکید خاصی دارد؟

أ) ارزش و اهمیت قرآن مجید ب) معاد

ج) کفران انسان در برابر نعمت های خداوند د) بیان گوشه ای از نعمت های خداوند

۴ گزینه ی درست، کدام است؟

أ) "ابرار"، جمع "بار"، به معنای شخص نیکوکار است

ب) "ابرار" جمع "بَرّ"، به معنای هر نوع نیکوکاری است

ج) "بِرّ"، به

معنای شخص نیکوکار است

د) "بارّ"، به معنای هر نوع نیکوکاری است

ب- تشریحی:

۱ در آیه ی شریفه ی "اولئک هم الکفره الفجره"، تفاوت دو واژه ی "کفره" و "فجره" را بیان کنید.

۲ در آیه های شریفه ی "کلّا سیعلمون ثمّ کلّا سیعلمون"، تکرار، برای تأکید یک واقعیت است یا بیان دو مطلب جداگانه؟ نظر مفسّران را بیان کنید.

۳ در آیه های شریفه ی "و عنباً و قضباً و زیتوناً و نخلاً و حدائق غلباً و فاکهه و ابّاً"، واژه های "قضباً"، "حدائق"، "غلباً" و "ابّاً" به چه معنا آمده اند؟

۴ در آیه های شریفه ی "و أمّا من خاف مقام ربّه"، درباره ی "مقام ربّه" سه تفسیر بنویسید. بنابر کدام تفسیر، به تقدیر مضاف، نیاز است؟

۵ در آیه ی شریفه ی "و ما صاحبکم بمجنون"، چرا به "صاحب" تعبیر شده است؟ به دو نکته اشاره کنید.

۶ یکی از دو قول در شأن نزول سوره ی مبارکه ی "مطفّفین" را بیان کنید.

"إنّ للمتّقین مفازاً حدائق و أعناباً ... و کأساً دهاقاً لا یسمعون فیها لغواً و لا کذّاباً".

۷ دو احتمال در مرجع ضمیر "فیها" را نوشته و بنابر هر دو احتمال، مفهوم آیه ی شریفه ی "لا یسمعون فیها لغواً و لا کذّاباً" را بیان کنید.

"کلّا إنّ کتاب الابرار لفی علّیین و ما أدریک ما علّیون".

۸ چرا "علّیون" به صیغه ی جمع آمده است؟ معنای آن چیست؟ منظور از "کتاب الابرار" چیست؟

۹ درباره ی آیه ی شریفه ی "لترکبنّ طبقاً عن طبق"، دو تفسیر بنویسید.

قرآن کریم، تجزیه و ترکیب نیمه اول جزء ۲۹

قرآن کریم، تجزیه و ترکیب نیمه اول جزء ۲۹

الّذی خَلَقَ الموتَ والحیوهَ لیبلوَکم أیُّکم أحسَنُ عملاً و هوالعزیز الغفور".

۱ نوع "لام" و "أیّ" را بیان نموده، ذکر کنید عامل نصب "یبلوَ" و "عملاً" چیست؟

"أوَلَم يَروا الى الطير فوقهم صافّاتٍ و يقبضنَ ما

يمسكهنّ الاّ الرحمن إنّه بكلّ شىء بصير".

۲ نقش اعرابی "فوقهم" و "يقبضن" و "الرحمن" و وزن صرفی "صافّات" را بنويسيد.

"إنّا بلونهم كما بَلَوْنا أصحابَ الجنّه إذ أقسَموا لَيَصْرِ مُنّها مُصبحين".

۳ كدام يک از جمله های آيه شريفه فوق محلی از اعراب دارند؟ چرا؟

ثمّ فی سِلسلهٍ ذرعُها سبعونَ ذِراعاً فاسْلُكوه".

۴ آيه شريفه فوق را تركيب كنيد.

۵ نوع مشتق را در كلمات زير به همراه وزن آن ها بنويسيد.

أ) عادُون:

ب) جَزوع:

ج) مَأمونٍ:

د) مُصلّين:

"قالَ يا قومِ إنّى لكم نذيرٌ مبينٌ".

۶ اعلال صورت گرفته در "مبين" را بيان كرده، ذكر كنيد "قوم" كدام قسم از اقسام منادی است و چه اعرابی دارد؟

"قل أرأيتُم إن أهلَكنى اللهُ و مَنْ معى أو رَحِمَنا فَمَنْ يُجير الكافرينَ مِنْ عَذابٍ أليمٍ".

۷ نوع "مَنْ" در "مَنْ معى" و "مَنْ يجير" و نقش اعرابی آن را در هر مورد بنويسيد.

۸ نقش اعرابی كلمات مشخص شده را ذكر كنيد.

أ) "كذلك العذابُ":

ب) "ما لكم كيف تحكمون":

ج) "إنّ لكم لَما تحكمون":

"سخّرها عليهم سبعَ ليالٍ و ثمانيهَ أيّام حسوماً فترى القومَ فيها صَرعى".

۹ "أیّام" در اصل چه بوده و چه اعلالی در آن جاری شده است؟ مفرد "حُسوماً" و "صَرعی" را بنویسید.

"سأل سائلٌ بعذابٍ واقع للکافرین لیس له دافع من الله ذی المعارج".

۱۰ توابع و نوع آن ها را در آیه های فوق مشخص کنید. (ذکر دو مورد کافی است)

"و یُمدِدْکم بأموالٍ و بنینَ و یَجْعَلْ لکُمْ جَنّاتٍ و یجعَلْ لکُمْ أنهاراً".

۱۱ علامت اعراب و نوع آن (اصلی و نیابتی) را در کلمات مشخص شده بیان کنید.

سیره پیشوایان، ص ۱۴۰۳۰۲

سیره پیشوایان، ص ۱۴۰۳۰۲

الف - چهار گزینه ای:

۱ تعداد حقوقی که در مجموعه ی "رساله الحقوق" از امام سجاد(ع) نقل شده،... است.

أ) ۵۲ مورد ب) ۴۸ مورد ج)

۴۹ مورد د) ۵۱ مورد

۲ بیشترین دوران امامت حضرت سجاد(ع) مصادف با دوران خلافت ... بود.

أ) عمر بن عبدالعزیز ب) عبدالملک بن مروان ج) مروان د) عبدالله بن زبیر

۳ امیر لشکر.... در فاجعه ی "حرّه"، ..... بود.

أ) معاویه مسلم بن عقبه ب) یزید حجّاج ج) حجّاج مغیره بن شعبه د) یزید مسلم بن عقبه

۴ کتاب "بلاغات النساء" تألیف کیست؟

أ) ابن طیفور ب) خدیم اسدی ج) سید بن طاووس د) شیخ راضی آل یاسین

ب - تشریحی:

۱ مراحل زندگی امام حسین(ع) را بیان کنید.

۲ در وصیت نامه ای که "امام حسین"(ع) به "محمد حنفیه" نوشت، چه چیزهایی را به عنوان انگیزه ی قیام خود معرفی کرد؟

۳ دو شاهد بر گرایش یزید به "مسیحیت تحریف شده" ذکر کنید.

۴ قیام عاشورا چه نتایجی در بر داشت؟ آن ها را نام ببرید.

۵ عبدالملک در چه سالی و به چه علت حکومت عراق را به حجاج سپرد؟

۶ چرا امام سجاد(ع) با شورشیان مدینه همکاری نکرد؟

۷ نخستین عامل پیدایش قیام امام حسین(ع) از نظر زمان چه بود؟

۸ یک شاهد بر وجود مباحث سیاسی در "صحیفه ی سجّادیّه" ذکر کنید.

۹ شناخت مختصری از زندگانی امام زین العابدین(ع) ارائه کنید.

سیره پیشوایان، ص ۱ تا ۱۴۰

سیره پیشوایان، ص ۱ تا ۱۴۰

الف - چهار گزینه ای:

۱ امام حسن(ع) روز.... متولد و سال ..... هجری، در ..... سالگی به درجه ی شهادت نایل آمد.

أ) پانزدهم رمضان ۵۰۴۸ ب) پانزدهم رمضان ۴۰۴۹

ج) چهاردهم شوّال ۵۱۴۷ د) هفدهم رمضان ۵۲۴۸

۲ پیامبر اکرم(ص) پس از هجرت به مدینه.. غزوه داشت که علی(ع) در... غزوه از این غزوات شرکت داشت.

أ) ۲۷۲۵ ب) ۲۴۲۲ ج) ۲۷۲۶ د) ۳۲۳۱

۳ نبرد حضرت

علی(ع) با "ناکثین"، "مارقین" و "قاسطین" به ترتیب در سال های .... اتفاق افتاد

أ) ۳۶۳۹۳۷ ب) ۳۶۳۷۳۸ ج) ۳۵۳۹۳۶ د) ۳۷۳۹۳۶

۴ "لاـ سیف إلاّـ ذوالفقار و لا فتی إلاّ علی" در جنگ.... و "برز الاسلام کلّه الی الشرک کلّه" در جنگ.... در شأن علی(ع) وارد شد.

أ) بدر احد ب) احزاب خندق ج) احد بدر د) احد احزاب

ب – تشریحی:

۱ گروه های تشکیل دهنده ی سپاه امام حسن(ع) را نام ببرید.

۲ دو نمونه از خطرهای داخلی را که سبب انصراف حضرت علی(ع) از قیام مسلحانه، برای به دست آوردن خلافت شد، نام ببرید.

۳ چهار نمونه از فعالیت های امیر مؤمنان(ع) در دوران خلفا را ذکر کنید.

۴ انگیزه ی صلح امام مجتبی(ع) را از زبان آن حضرت، بیان کنید.

۵ چه انگیزه هایی باعث تصمیم پیامبر(ص) بر خلع سلاح یهودیان خیبر در سال هفتم هجری شد.

۶ نقش صلح امام حسن(ع) در قیام عاشورا را به طور اختصار تبیین کنید.

۷ چرا پیامبر اکرم(ص) خودشان اقدام به ابلاغ آیات سوره ی "برائت" بر مشرکین نکردند؟، پیامبر(ص) بنا بر این آیات، چه مأموریتی از جانب خداوند یافته بود؟

۸ دو دلیل بر پیشگامی علی(ع) در اسلام ذکر کنید.

۹ عملکرد معاویه را بعد از نقض آشکار پیمان صلح با امام حسن(ع) به طور مختصر بیان کنید.

سیره ی پیشوایان از اول کتاب تا اول زندگی امام باقر

سیره ی پیشوایان از اول کتاب تا اول زندگی امام باقر(ع)

الف – چهار گزینه ای:

۱ حضرت علی(ع) در چند غزوه شرکت نمودند؟

أ) بیست و شش ب) بیست و هفت ج) بیست و پنج د) بیست

۲ خلیفه دوم در رابطه با کدام جنگ، از نظریه حضرت علی(ع)، پیروی کرد؟

أ) جنگ با ایران ب) جنگ با مصر ج) جنگ با شام

د) جنگ با ارامنه

۳ گروه....، حضرت علی(ع) را به پذیرش حکمیت، وادار کردند.

أ) ناکثین ب) مارقین ج) خوارج د) ب و ج

۴ اسیران کربلا، به مدت هفت روز در.... شام، به عزاداری پرداختند.

أ) دارالخلافه ب) دارالاماره ج) دارالحجاره د) بیت الاحزان

ب – تشریحی:

۱ چرا سرپرستی حضرت علی(ع)، در دوران کودکی، به پیامبر(ص) واگذار شد؟

۲ جریان امامت به طور کلی چند دوره را پشت سر گذاشته است؟ نام ببرید.

۳ چرا این ادعا که "امام حسن(ع) آهنگ جنگ و مخالفت با معاویه نداشت بلکه در صدد گرفتن امتیازهای مادی بود"، نادرست است؟

۴ از عبارت "شهادت عاشورا در مرتبه اول، حسنی بود و در مرتبه دوم، حسینی"، مقصود چیست، توضیح دهید.

۵ چرا امام حسین(ع)، پیمان و معاهده خود با معاویه را لازم الوفاء نمی دانست؟

۶ امام حسین(ع)، ضمن پاسخ به دعوت نامه های کوفیان، برای زمامدار مسلمانان چه ویژگی هایی را بیان می کنند؟

۷ "عبدالله بن عفیف ازدی" که بود و سرانجامش چه شد؟ توضیح دهید.

۸ فاجعه "حرّه"، در چه سالی رخ داد؟ چرا امام چهارم(ع)، با شورشیان همکاری نکردند؟

۹ از احادیث مجعول زهری، دو نمونه به اختصار بنویسید.

مختصرالمعانی، تمام کتاب

مختصرالمعانی، تمام کتاب

الف – چهار گزینه ای:

۱ در "أنا کفیت مهمتک" و "إنّما زید کاتب"، افاده قصر، به ترتیب، به..... و..... است.

أ) وضع واضع وضع واضع ب) وضع واضع فحوای کلام

ج) فحوای کلام وضع واضع د) فحوای کلام فحوای کلام

۲ در "أ زید قائم" و "أ عمراً عرفت"، همزه، به ترتیب، برای طلب، .... و .... است.

أ) تصدیق تصور ب) تصدیق تصدیق ج) تصوّر تصدیق د) تصوّر تصوّر

۳ گزینه درست

کدام است؟

أ) التشبیه بالوجه الحسّی أعمّ من التشبیه بالوجه العقلی ب) التشبیه بالوجه العقلی أعمّ من التشبیه بالوجه الحسیّ

ج) الحسّی من وجه التشبیه طرفاه عقلیّان د) ب و ج

۴ مثال های "إنّ السماحه والمروءه والندی فی قبه ضربت علی إبن الحشرج"، "طویل نجاده" و "عریض القفاء"، به ترتیب، کدام قسم از اقسام کنایه هستند؟

أ) المطلوب بها نسبه المطلوب بها صفه المطلوب بها صفه

ب) المطلوب بها غیر صفه و لا نسبه المطلوب بها صفه المطلوب بها نسبه

ج) المطلوب بها نسبه المطلوب بها نسبه المطلوب بها صفه

د) المطلوب بها صفه المطلوب بها نسبه المطلوب بها نسبه

ب- تشریحی:

۱ اقسام جمله "استینافیه" را نام برده و برای یک قسم از آن، مثال مناسب بزنید.

? " (و التعقید) أی کون الکلام معقّداً (أن لا یکون الکلام ظاهر الدلاله علی المراد؛ لخلل إمّا فی النظم، کقول الفرزدق فی خال هشام: و ما مثله فی الناس إلاّ مملّکاً / أبو أمّه حیّ أبوه یقاربه) ".

۲ جهاتی را که موجب به هم خوردن نظم شعر فرزدق شده است، بنویسید.

۳ تفاوت "مجاز" و "کنایه" را با ذکر یک مثال برای هر کدام، بیان کنید.

? "و أمّا ذکر المسند إلیه فلکونه الاصل أو للاحتیاط؛ لضعف التعویل علی القرینه، أو للتنبیه علی غباوه السامع، أو زیاده الایضاح والتقریر. و علیه قوله تعالی: (اولئک علی هدیً من ربّهم واولئک هم المفلحون) ".

۴ مقصود از "الاصل"، "الاحتیاط" و "التقریر" و شاهد مثال در آیه شریفه مذکور را بیان کنید.

۵ در مثال های زیر، نوع التفات را مشخص کنید.

أ) "و ما لی لا أعبد الّذی فطرنی و

إليه ترجعون":

ب) "إنّا أعطيناک الكوثر فصلّ لربّک وانحر":

ج) "حتّى إذا كنتم فی الفلک و جرين بهم":

د) الله الّذی أرسل الرياح فتثير سحاباً فسقناه":

دخول "لو" على المضارع فی نحو قوله تعالى: "و لو ترى إذ وقفوا على النار" لتنزيله منزله الماضی؛ لصدوره عمّن لا خلاف فی إخباره، كما فی (ربّما يودّ الّذين كفروا)".

۶ شاهد مثال را در آيه شريفه "ربّما يودّ الّذين كفروا"، توضيح دهيد.

۷ در مثال های زير، كدام يک از محسّنات معنويه به كار رفته است؟

أ) "الشمس والقمر بحسبان":

ب) "يخرج الحیّ من الميّت و يخرج الميّت من الحیّ":

ج) "الرحمن على العرش استوى":

د) "إذا نزل السماء بأرض قوم / رعيناه و إن كانوا غضاباً":

الاستعاره باعتبار الجامع قسمان؛ لأنّه إمّا داخل فی مفهوم الطرفين، نحو "خيرالناس رجل ممسک بعنان فرسه كلّما سمع هيعه طار إليها"... و إمّا غير داخل، كما مرّ من استعاره الاسد للرجل الشجاع".

۸ شاهد مثال را در دو مثال مذكور در عبارت فوق، توضيح دهيد.

۹ "استعاره بالكنايه" و "استعاره تخييليه" را بنا بر نظر سكّاكی، با ذكر مثال، توضيح دهيد.

اخلاق ۳، پايه سوم

اخلاق ۳، پايه سوم

۱ آثار اعتماد و توكل به خدا را بيان نماييد.

۲ نقش خودشناسی در سازندگی انسان چيست؟

۳ آثار توبه را بيان نماييد.

۴ پنج مورد از حق هایی که برادران مؤمن بر یکدیگر دارند بنویسید.

۵ مراتب "یقین" را به ترتیب نام ببرید.

۶ از آدابی که معلم باید مراعات کند دو نمونه بنویسید.

۷ حدیث شریف "إنّ العالم اذا لم یعمل بعلمه زَلَّت موعظته عن القلوب کما یزلّ المطر عن الصفا" را ترجمه و توضیح دهید.

۸ منظور از "کبر" و "عجب" چیست؟ به نظر شما راه درمان صفت رذیله عجب چیست؟

۹ دو مورد از تأثیرات گناه

را بیان نمایید.

تفسیر جوامع الجامع، سوره مبارکه توبه

تفسیر جوامع الجامع، سوره مبارکه توبه

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۲/۵ نمره)

"یحلفون بالله ما قالوا و لقد قالوا کلمه الکفر و کفروا بعد إسلامهم و همّوا بما لم ینالوا و ما نقموا إلاّ أن أغناهم الله و رسوله من فضله".

۱ شأن نزول آیه شریفه و مراد از "همّوا بما لم ینالوا" و "و ما نقموا إلاّ أن أغناهم الله" را بیان کنید.

"کیف و إنْ یظهروا علیکم لا یرقبوا فیکم إلاًّ و لا ذمّةً یرضونکم بأفواههم و تأبی قلوبهم و أکثرهم فاسقون".

۲ جمله "لا یرقبوا فیکم إلاًّ ولا ذمّةً" و "یرضونکم بأفواههم و تأبی قلوبهم" را معنی کنید.

"ما کان للمشرکین أن یعمروا مساجد الله شاهدین علی أنفسهم بالکفر".

۳ اعراب "شاهدین" را بیان کرده و مراد از آن را توضیح دهید.

"ألم یعلموا أنّه من یحادد الله و رسوله فأنّ له نار جهنّم خالداً فیها ذلک الخزی العظیم".

۴ "یحادد الله" به چه معناست؟ یکی از دو احتمال مذکور در کتاب برای بیان اعراب "فأنّ له نار جهنّم" را بنویسید.

"مَا کَانَ لاهل المَدِینَهِ و مَنْ حَوْلَهُم من الاعراب أن یَتَخَلَّفُوا عن رَسُولِ اللهِ ولا یرغَبُوا بأنْفُسِهِم عن نفسه ذَلِک بأنّهم لا یُصِیبُهم ظَمَأٌ و لا نصبٌ و لا مَخْمَصَةٌ فی سبیل الله ولا یطئُون مَوْطِئاً یغیظ الکفّار ولا ینالون من عدوّ نیلًا إلاّ کُتِبَ لَهُم به عملٌ صالحٌ".

۵ عبارت "لایصیبهم ظمأ و لا نصب ولا مخمصه فی سبیل الله ولا یطئون مَوْطئاً" را ترجمه کنید. "مَوْطِئْ" چه صیغه ای است؟

"یوم یحمی علیها فی نار جهنّم فتکوی بها جباهم و جنوبهم و ظهورهم

هذا ما کنزتم لانفسکم فذوقوا ما کنتم تکنزون".

۶ مراد از "یحمی علیها" و "تکوی" چیست و چرا عذاب آتش جهنّم به سه موضع از بدن نسبت داده شده است؟

"... حتّی یعطوا الجزیه عن یدٍ و هم صاغرون".

۷ وجه تسمیه "جزیه" و تفسیر "و هم صاغرون" را بیان کنید.

"لقد تاب الله علی النبیّ والمهاجرین والانصار الذین اتّبعوه فی ساعه العسره...".

۸ با آن که می دانیم پیامبر اکرم(ص) معصوم است و کاری که موجب توبه شود انجام نمی دهد توبه خدا بر پیامبر اکرم(ص) به چه معناست؟

" (و من الاعراب من یتّخذ ما ینفق مغرماً و یتربّصُ بکم الدوائر علیهم دائره السوء) دعاء معترض، و قرء "السوء" بالضمّ و بالفتح".

۹ جمله "یتّخذ ما ینفق مغرماً" را ترجمه نموده و "دعاء معترض" را توضیح دهید. تفاوت معنوی "سُوء" و "سَوء" را بیان نمایید.

امتحان رسائل– قطع و ظن / شهریور ماه

امتحان رسائل– قطع و ظن / شهریور ماه

لطفاً به همه سوال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ امارات شرعیه و اصول عملیه به جای کدامیک از انواع قطع، می توانند جانشین شوند؟

أ) قطع موضوعی مطلقاً ب) قطع موضوعی وصفی

ج) قطع طریقی و قطع موضوعی طریقی د) قطع طریقی و قطع موضوعی وصفی

۲ یک دلیل مشهور بر قبح و استحقاق عقاب بر تجرّی، اجماع است، دو اشکال مصنف بر این اجماع را بیان کنید.

"ثمّ إنّ منشأ توهّم کون الشهره من الظنون الخاصّه أمران: أحدهما: أنّ أدلّه حجّیه خبر الواحد تدلّ علی حجّیتها بمفهوم الموافقه. و هذا خیالٌ ضعیف و وجه الضعف: أنّ الاولویه الظنّیه أوهن بمراتب من الشهره مع

أنّ الاولويّه ممنوعه رأساً".

۳ وجه ممنوع بودن اولویت ظنّیه و اوهن بودن آن را از شهرت بنویسید.

"لاـ يخفى أنّ حمل التبيّن فى آيه النبأ حيث قال: "إن جاءكم فاسق بنبأ فتبيّنوا" على تحصيل مطلق الظنّ أو الاطمينان، يوجب خروج مورد الايه".

۴ مراد از مورد آیه نبأ چیست و چرا بنا بر فرض بالا، خروج مورد لازم می آید؟

۵ مخالفت التزامی با حکم معلوم بالاجمال، به نظر شیخ اعظم چه حکمی دارد؟

أ) در شبهه ی موضوعیه جایز است نه در شبهه ی حکمیه ب) در شبهه ی حکمیه جایز است نه در شبهه ی موضوعیه

ج) هم در شبهه ی موضوعیه و هم حکمیّه جایز است د) در شبهه ی حکمیه و موضوعیه جایز نیست

۶ سه قسم تفسیر به رأی را توضیح دهید.

۷ "إذا تولّد من العلم الاجمالى، العلم التفصيلىّ بالحكم الشرعى فى موردٍ....".

أ) لا يجب اتّباعه و لا تحرم مخالفته فى الشبهه الموضوعيه ب) لا يجب اتّباعه ولا يحرم مخالفته

ج) يجب اتّباعه و حرم مخالفته د) يجب اتّباعه و حرمت مخالفته فى الشبهه الحكميه فقط

۸ مرحوم سید و طبرسی ادعای اجماع بر عدم حجّیت خبر واحد کرده اند، دو جواب مصنّف از این اجماع را بیان کنید.

"و أمّا العداله، فأكثر الاخبار المتقدّمه خاليه عنها،... نعم فى غير واحد منها حصر المعتمد فى أخذ معالم الدين فى الشيعه لكنّه محمول على غير الثقّه... مع أنّ التعليل للنهى فى ذيل الروايه بأنّهم ممّن خانوا الله و رسوله يدلّ على انتفاء النهى عند انتفاء الخيانه المشكوف عنه بالوثاقه فإنّ الغير الامامى الثقه ليسوا خائنين فى نقل الروايه".

۹ مقصود از عبارت "مع أنّ التعليل للنهى..." را توضیح دهید.

"قال الصادق(ع): "يا أبا محمّد! كذّب سمعك و

بصرك عن أخيك، فإن شهد عندك خمسون قسامةً أنّه قال قولاً و قال: لم أقله فصدّقه و كذّبهم "فإنّ تكذيب القسامه مع كونهم أيضاً مؤمنين لا- يراد منه إلاّ- عدم ترتيب آثار الواقع على كلامهم، لا ما يقابل تصديق المشهود عليه؛ فإنّه ترجيح بلا مرجّح، بل ترجيح المرجوح".

۱۰ با توجه به عبارت، مراد امام(ع) از "تكذيب قسامه" و "تصديق أخيك" به نظر مصنف چیست؟

۱۱ به نظر میرزای قمی ظواهر برای "من قصد افهامه" از باب........ و برای "غير من قصد افهامه" از باب........ حجّت است.

أ) ظنّ خاص ظن مطلق ب) ظن مطلق ظن خاص ج) ظن مطلق ظن مطلق د) ظن خاص ظن خاص

۱۲ دو مورد از اقسام سه گانه اجماع حدسی را بیان کنید، از نظر شیخ کدام قسم، معتبر است؟

"الثالث قد اشتهر فى ألسنه المعاصرين: انّ قطع القطّاع لا اعتبار به. و لعلّ الاصل فى ذلك ما صرّح به كاشف الغطاء بعد الحكم بأنّ كثير الشكّ لا اعتبار بشكّه قال: و كذا من خرج عن العاده فى قطعه و ظنّه، فيلغو اعتبارهما فى حقّه، انتهى. اقول: أمّا عدم اعتبار ظنّ من خرج عن العاده فى ظنّه فلانّ أدلّه اعتبار الظنّ فى مقام يعتبر فيه مختصّه بالظنّ الحاصل من الاسباب التى يتعارف حصول الظنّ منها".

۱۳ آیا ظنّ کثير الظنّ اعتبار دارد؟ چرا؟

امتحان رسائل – قطع و ظن/ خردادماه

امتحان رسائل – قطع و ظن/ خردادماه

لطفاً به همه سوال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ در مسأله "قصد معصيت" برخی روایات بر عقاب و برخی بر

عفو دلالت می کنند، دو وجه جمع بین آنها را بیان نمایید.

۲ إنّ الاجماع المنقول بخبر الواحد عندالشیخ.... .

أ) من أفراد خبرالواحد فیشمله أدلّه حجّیته ب) کخبر صحیح عالی السند؛ لانّه یروی عن الامام بلاواسطه

ج) کخبر صحیح عالی السند لانّه یروی عن الامام مع الواسطه د) غیر مشمول لادلّه حجّیه خبر الواحد؛ لانّه خبر حدسیّ

۳ در صورت اختلاف قرائت به گونه ای که موجب اختلاف مدلول دو آیه شود، حکم مسأله بنا بر تواتر قراءات چیست؟

"الثانی من وجهی المنع عن العمل بظواهر الکتاب إنّا نعلم بطروّ التقیید والتخصیص والتجوّز فی أکثر ظواهر الکتاب و ذلک ممّا یسقطها عن الظهور، و فیه: أوّلاً النقض بظواهر السنّه فانّا نقطع بطروّ مخالفه الظاهر فی أکثرها، و ثانیاً إنّ هذا لا یوجب السقوط و إنّما یوجب الفحص عمّا یوجب مخالفه الظاهر".

۴ با توجه به عبارت فوق، استدلال "مانعین از عمل به ظواهر قرآن" را همراه با دو جواب آن توضیح دهید.

۵ استیجار واجدی المنی فی الثوب المشترک لکنس المسجد....... .

أ) لا یجوز؛ لحرمه إدخال الجنب فی المسجد ولو بالاجازه ب) یجوز؛ لانّ صحّه الاستیجار تابع لاباحه الدخول لهما ولو ظاهراً

ج) لا یجوز؛ للعلم الاجمالیّ بجنابه أحدهما فهو منجّزٌ د) لا یجوز؛ لانّ الطهاره الواقعیّه شرط فی جواز دخول المسجد

۶ استدلال اخباریین به مثل روایت "من فسّر القرآن برأیه" بر عدم حجّیت ظواهر قرآن و جواب شیخ را توضیح دهید؟

"فلا فرق بین العلم التفصیلی المتولّد من العلم الاجمالیّ و بین غیره من العلوم التفصیلیّه إلاّ أنّه قد وقع فی الشرع موارد توهم خلاف ذلک... و منها: حکم بعض بجواز ارتکاب کلا المشتبهین فی الشبهه المحصوره دفعهً أو تدریجاً؛

فإنّه قد يؤدّى الى العلم التفصيلىّ بالحرمه أو النجاسه كما لو اشترى بالمشتبهين بالميته جاريهً".

۷ عبارت "ارتکاب کلا المشتبهین را دفعهً و تدریجاً" در ضمن مثال بیان کنید، چگونه در مثال مذکور، منجر به علم تفصیلی به حرمت می شود؟

۸ فالظاهر أنّ العقل يحكم بتساوى المتجرّى والعاصى..... .

أ) فى استحقاق المذمّه على الفعل المقطوع بكونه معصيه ب) فى استحقاق المذمّه من حيث شقاوه الفاعل

ج) فى ثبوت العقاب على القصد د) فى استحقاق المذمّه من حيث الفعل والفاعل

"ثم إنّ منشأ توهّم كون الشهره]الفتوائيّه[من الظنون الخاصّه أمران: أحدهما: ما يظهر من بعض من أنّ أدلّه حجّيه خبر الواحد يدلّ على حجّيتها بمفهوم الموافقه لأنّه ربما يحصل منه الظن الاقوى من الحاصل من خبر العادل".

۹ استدلال بر حجیت شهرت فتوائیّه با جواب مرحوم شیخ را بیان کنید.

"الثانى]ممّا أورد على الاستدلال بآيه النبأ على حجّيه خبر والواحد[ما أورده فى محكى العدّه والذريعه... من أنّالو سلّمنا دلاله المفهوم على قبول خبر العادل الغير المفيد للعلم لكن نقول إنّ مقتضى عموم التعليل وجوب التبيّن فى كلّ خبر لا يؤمن الوقوع فى الندم من العمل به و إن كان المخبر عادلاً فيعارض المفهوم والترجيح مع ظهور التعليل".

۱۰ وجه تعارض بین مفهوم و عموم تعلیل و نیز وجه ترجیح ظهور تعلیل بر مفهوم را توضیح دهید.

۱۱ مقتضى القاعده فى الاكتفاء بالامتثال الاجمالىّ مع التمكّن من الامتثال التفصيلى بالعلم هو..... .

أ) الجواز فى التعبديات والتوصليات ب) الجواز فى التوصّليات فقط

ج) الجواز فى التعبّديات غيرالمستلزمه للتكرار فقط د) عدم الجواز فى التعبديات والتوصليات

۱۲ نحوه استدلال بر حجیت خبر واحد را به آیه کتمان با دو ایراد بر آن

بیان کنید.

"و أمّا المخالفه الغیر العملیّه]الالتزامیّه[فالظاهر جوازها فی الشبهه الموضوعیّه والحکمیه معاً، سواء کان الاشتباه والتردید بین حکمین لموضوع واحد أو بین حکمین لموضوعین... أمّا فی الشبهه الموضوعیّه فلانّ الاصل فی الشبهه الموضوعیه إنّما یخرج مجراه عن موضوع التکلیفین فیحکم بالاباحه لاجل الخروج عن موضوع الوجوب والحرمه لا لاجل طرحهما".

۱۳ وجه جواز مخالفت التزامیه را در شبهات موضوعیه به همراه مثال توضیح دهید.

نهج البلاغه کلمات قصار ۱الی ۳۲

نهج البلاغه کلمات قصار ۱ الی ۳۲

۱ "أزری بنفسه من استشعر الطمع، و رضی بالذّل من کشف ضُرَّه، و هانت علیه نفسه من اَمّر علیها لسانه"

الف) عبارت را ترجمه کنید. (۱ نمره)

ب) وجه ملازمه در سه جمله فوق را توضیح دهید. (۳ نمره)

۲ امام(ع) در چگونگی معاشرت با مردم چه فرموده اند؟

۳ قال(ع) فی الذین اعتزلوا القتال معه "خذلوا الحقّ و لم ینصروا الباطل".

الف) آیا این جمله امام(ع) در مقام انتقاد است؟ چرا؟ (۲ نمره)

ب) مقصود از "خذلان حق" چیست؟ (۲ نمره)

۴ حدیث "ما کلّ مفتون یُعاتَب" را توضیح دهید.

۵ حدیث "لنا حقّ فان اعطیناه و الاّ رکبنا اعجاز الابل و ان طال السری" را ترجمه کنید و عبارت "اعجاز الابل" اشاره به چیست؟

۶ واژه های "تأوّل الحکمه و سنّه الاولین" از پایه های یقین و "الهول والاستسلام" از شعبه های شک را توضیح دهید.

مختصر التمهید

مختصر التمهید

۱ تفاوت وحی رسالی با دیگر وحی ها در چیست؟ اقسام وحی رسالی را بنویسید.

۲ اولین سوره کامل و اولین آیاتی که بر پیامبر(ص) نازل شد کدام بود؟

۳ فرق بین سبب نزول و شأن نزول را توضیح دهید.

۴ اولین کسی که بعد از وفات پیامبر اقدام به جمع آوری قرآن نمود که بود و این قرآن چه خصوصیاتی داشت؟

۵ عوامل اختلاف قراءات را نام ببرید. (۵ مورد)

۶ کلام مرحوم محقق خویی در عدم جواز تبدیل کلمات قرآن به مترادفشان را به اختصار توضیح دهید.

۷ گونه های متصوّر در نسخ آیات قرآن را نام برده و توضیح دهید. (دو مورد)

۸ چرا در قرآن متشابه وجود دارد؟

۹ استدلال کسانی را که می گویند: "لا منافاه بین أخبار العرض علی کتاب الله و وقوع التحریف فی القرآن" نقل و نقد کنید.

آموزش فلسفه، تألیف استاد مطهری

آموزش فلسفه، تألیف استاد مطهری

الف- چهار گزینه ای:

۱ در فلسفه اگزیستانسیالیسم انچه که به نام "اصالت وجود" خوانده می شود به .... مربوط می شود.

أ) عینیت ب) ذهنیت یا اعتباریت ج) انسان د) همه جهان

۲ بحث "وجود ذهنی" اولین بار توسط ...... وارد کتب فلسفی و کلامی شد.

أ) فارابی ب) بوعلی ج) صدالمتألّهین د) خواجه نصیرالدین طوسی

۳ به عقیده ارسطوئیان حرکت تنها در مقوله های .... واقع می شود.

أ) کم، کیف و أین ب) جوهر ج) این، متی و اضافه د) جده، وضع و فعل

۴ حرکت جوهری به وسیله .... ثابت شد و منشأ تحولات اساسی در فلسفه اسلامی شد.

أ) بوعلی سینا ب) میرداماد ج) ملاصدرا د) فارابی

ب- تشریحی:

۱ اقسام فلسفه نظری را بنویسید.

۲ مسایل اساسی مورد اختلاف افلاطون و ارسطو را به نظر شهید مطهری نام ببرید.

۳ به نظر عرفا

"سالك الی الله" با به کار بستن روش عارفانه، چهار سفر را انجام می دهد، تنها دو سفر را توضیح دهید.

۴ دو عیبت حکمت تجربی را بنویسید.

۵ حکمای اسلامی به چهار عالَم کلی یا به چهار نشأه معتقدند، آنها را نام ببرید و تنها دو عامل را توضیح دهید.

۶ چرا سوفیست ها نمی توانند به "حقیقت" و "خطا" معتقد باشند؟

۷ حادث و قدیم را تعریف کنید.

۸ در فلسفه ارسطو تغییرات تدریجی چه نام دارد و نام تغییرات دفعی چیست؟

۹ فلسفه و حکمت از لحاظ "متد و روش" بر چند نوع است؟ دو نوع آن را توضیح دهید.

شرح لمعه، طلاق تا لقطه

شرح لمعه، طلاق تا لقطه

الف- چهار گزینه ای:

۱ عبارت "لا تجب النفقه للبائن طلاقها إذا لم تکن حاملاً..." با کدام گزینه کامل می شود؟

أ) لقوله تعالی: (و إن کنّ اولات حمل فأنفقوا علیهنّ حتّی یضعن حملهنّ) ب) لاصاله البراءه عن الوجوب

ج) لاستصحاب عدم الوجوب د) ب و ج

۲ کدام یک از عبارات ذیل، در رابطه با "طلاق المباراه"، صحیح نیست؟

أ) تترتب المباراه علی کراهیه کلّ من الزوجین ب) لابدّ فیها من الاتباع باطلاق

ج) صیغتها تنحصر فی لفظها د) لا تجوز الزیاده فی الفدیه علی ما أعطاها من المهر

۳ (به نظر شهید اول) "لو أقرّ بزوجه للمیت... إن کان المقرّ غیر الود او... إن کان المقرّ الولد".

أ)فالثمن، الربع ب) فالثلث، الرابع ج) فالثمن، الثلث د) فالربع، الثمن

۴ (به نظر شهید اول) عبارت "ولو قال: لی علیك الف، فقال: أنا مقرّ..." با کدام گزینه کامل می شود؟

أ) لم یکن شیئاً لانّه یحتمل کون المقَرّ به، المدّعی و غیره ب) عدّ إقراراً بالالف لانّ صدوره عقیب الدعوی قرینه صرفها الیها

ج) لم

یکن شیئاً لاصاله البراءه د) الف و ج

ب- تشریحی:

۱ اگر مریضی همسر خود را طلاق دهد، از جهت ارث، حکم آن چیست؟

۲ به نظر شهید اول(ره)، آیا در ثبوت لعان به قذف، عدم بیّنه بر زنا شرط است؟ چرا؟

"لا یقع الاطلاق بالکتب حاضراً أو غائباً لحسنه محمد بن مسلم عن الباقر(ع): (إنّما الطلاق أنْ یقول: انتِ طالق) و للشیخ قول بوقوعه به للغائب دون الحاضر لصحیحه ابی حمزه الثمالی عن الصادق(ع): (فی الغائب لا یکون طلاق حتّی یطنق به لسانه أو یخطّه بیده و هو یرید به الطلاق) "

۳ وجه استدلال به روایت محمد بن مسلم و نیز وجه استدلال شیخ به روایت ابی حمزه را توضیح دهید.

"تضمن المختلعه مثل العوض المعین المبذول أو قیمته لو ظهر استحقاقه لغیرها، و لا یبطل الخلع لاصاله الصحّه. والمعاوضه هنا لیست حقیقیه کما فی البیع فلا یؤثّر بطلان العوض المعیّن فی بطلانه بل ینجبر بضمانها المثل أو القیمه. و یشکل مع علمه باستحقاقه حاله الخلع لقدومه علی معاوضه فاسده إن لم یتبعه باطلاق".

۴ عبارت "والمعاوضه هنا لیست حقیقیه... أو القیمه" را توضیح دهید. وجه اشکال در عبارت "و یشکل مع علمه..."، چیست؟

" (فی کتاب الظهار) "تجب الکفّاره بالعود و هی اراده الوطء لا بمعنی وجوبها مستقرّاً بارادته بل بمعنی تحریم وطئها حتّی یکفر. و رجّح فی التحریر استقرارها به محتجّاً بدلاله الایه و هی قوله تعالی: "ثمّ یعودون لما قالوا فتحریر رقبه" علیه. و فی الدلاله نظر".

۵ مرجع ضمیر در "هی اراده الوطء" چیست؟ چرا به صورت مؤنّث است؟ وجه نظر در دلالت آیه چیست؟

"مدّه الایلاء من حین الترافع فی المشهور؛ لاصاله عدم

التسلط علی الزوج بحبس و غیره قبل تحقق السبب، و قیل: من حین الایلاء؛ عملاً بظاهر الایه (للّذین یؤلون من نساءهم تربّص أربعه أشهر) ".

۶ مقصود از "اصاله عدم التسلط"، کدام اصل است؟ و چگونه بر مدّعا دلالت می کند؟ وجه ظهور آیه در قول "قیل" چیست؟

"یثبت اللعان بین الحرّ و زوجته المملوکه لنفی الولد او نفی التعزیر بقذفها للعموم. و قیل: لا لعان بینهما مطلقا".

۷ با توجه به آیه ی شریفه ی "والّذین یرمون أزواجهم..."، مقصود از "عام" و وجه عمومیت آن را بیان کنید. مراد از "مطلقاً" چیست؟

(شهید ثانی(ره)، در بحث صیغه ی إقرار) می فرماید: "فرّق المصنّف بین قوله: (ملکی لفلان) و (دارای لفلان) فحکم بالبطلان فی الاوّل و توقّف فی الثانی. والاقوی عدم الفرق".

۸ وجه تفریق مصنّف بین دو صیغه ی مذکور چیست؟ چرا أقوی، عدم فرق است؟

"لو اجتمع المباشر والسبب، ضمن المباشر إلاّ مع الغرور فیستقرّ الضمان علی الغارّ".

۹ "مباشر" و "سبب" را با ذکر مثال تعریف کنید. چرا در صورت غرور، استقرار ضمان بر ذمّه ی غارّ است؟ نکته ی تعبیر به "استقرار" چیست؟

شرح لمعه، کتاب نکاح

شرح لمعه، کتاب نکاح

الف- چهار گزینه ای:

۱ "لو اختلفا فی تسمیه المهر فادّعاها الزوج و ادّعی الزوجه التفویض..."

أ) حلف الزوج؛ لاصاله عدم التفویض ب) حلفت الزوجه؛ لاصاله عدم التسمیه

ج) تحالفا؛ لکون کلّ منهما مدّعیاً و منکراً د) اقرع بین التسمیه والتفویض

۲ به نظر شهید اول و ثانی(ره)، حقّ حضانت مادر در مورد دختر، تا... ادامه دارد.

أ) هفت سالگی ب) نه سالگی ج) پایان دوران شیرخوارگی د) وقتی که مادر مجدداً ازدواج کند

۳ "... تزویج المؤمنه بالمخالف..." (بنا بر قول مشهور)

أ) لا یجوز، لمفهوم قوله(ص): (المؤمنون بعضهم أکفاء بعض)

ب) **لا** يجوز،

لقول الصادق(ع): "إنّ العارفه لاتوضع إلّا عند عارف"

ج) يكره، لانّ الايمان هوالاسلام و لضعف الخبرين د) الف و ب

۴ "نكاح شغار" يعنى...

أ) نكاح با محارم ب) نكاح متعه ج) نكاح با مهر زياد د) نكاح دو زن كه مهر هر كدام، بعض ديگرى است

ب- تشريحى:

"لا يجوز نكاح الامه إلّا بإذن مالكها و إن كان مالكها امرأه فى الدائم والمتعه؛ لقبح التصرّف فى مال الغير بغير إذنه؛ و لقوله تعالى: (فانكحو هنّ بإذن أهلهنّ) و روايه سيف قال: (سألت أبا عبدالله(ع) عن الرجل يتمتّع بأمه المرأه من غير إذنها، فقال(ع) "لابأس") منافيه للاصل".

۱ كيفيت استدلال به آيه ى شريفه، بر عدم جواز را بيان كنيد. مراد از "أصل" و متعلّق "فى الدائم" چيست؟

۲ فرع "ينكح اخوه المرتضع نسباً فى اخوته رضاعاً" را با ذكر مثال توضيح دهيد.

" (يعتبر فى العاقد الكمال، فالكسران باطل عقده و لو اجاز بعد)، و اختصّه بالذكر؛ تنبيهاً على ردّ ما روى من "ذنّ السكرى لو زوّجت نفسها ثمّ افاقت فرضيت أو دخل بها فأفاقت و أقرّته كان ماضياً".

۳ مرجع ضمير مفعولى در "اختصّه" چيست؟ عبارت "اختصّه بالذكر..." را توضيح دهيد.

"يجوز أن ينظر الرجل إلى المحارم خلا العوره؛ و هى هنا القبل والدبر. و قيل: تختصّ الاباحه بالمحاسن؛ جمعاً بين قوله تعالى: (قل للمؤمنين يغضّوا من أبصارهم) و قوله تعالى: (و لا يبدين زينتهنّ إلّا لبعو لتهنّ) إلى آخره".

۴ وجه تعارض و چگونگى جمع بين دو آيه ى مذكور در متن را توضيح دهيد.

"لو عقد الذمّيّان على ما لا يملك فى شرعنا كالخمر، صحّ؛ لانّهما يملكانه. فإن أسلما أو أسلم أحدهما قبل التقابض انتقل إلى القيمه عند مستحلّيه؛

لخروجه عن ملك المسلم سواء كان عيناً أو مضموناً؛ لانّ المسمّى لم يفسد ".

۵ عبارت "عند مستحلّيه" قيد چيست؟ توضيح دهيد. مقصود از "مضموناً" چيست؟

۶ عبارت "لانّ المسمّى لم يفسد"، تعليل براى چيست؟ توضيح دهيد.

۷ با توجه به عبارت "و خيار العيب على الفور عندنا؛ اقتصاراً فيما خالف الاصل على موضع الضروره"، خلاف اصل بودن "خيار عيب" را توضيح دهيد.

"إذا طلّق ذوالنصاب رجعيّاً، لم يجز له التزويج دائماً حتّى تخرج المطلّقه من العدّه؛ لانّ المطلّقه رجعيّاً بمنزله الزوجه".

۸ منظور از "ذوالنصاب" چيست؟ فرع فوق و دليل آن را توضيح دهيد.

"لو اعتاضت عن المهر بدونه أو أزيد منه ثمّ طلّقها رجع بنصف المسمّى لا العوض".

۹ مراد از "المسمّى" چيست؟ در فرع فوق، چرا به "نصف مسمّى" رجوع مى شود؟

شرح لمعه، از "كتاب الارث" تا آخر جلد دوم

شرح لمعه، از "كتاب الارث" تا آخر جلد دوم

الف- چهارگزينه اى

۱ "و توبته الاقرار بما أنكره و لا تكفى الصلاه فى اسلام الكافر مطلقاً....".

أ) الاّ إذا صلّى فى خلوه منفرداً ب) إلاّ إذا استمرّ على الصلاه سنةً كامله

ج) الاّ إذا سُمِع تشهّده فيها د) لانّ فعلها أعمّ من اعتقاد وجوبها

۲ "إذا لم يقصد القتل بالنادر....".

أ) فالاقوى القود لانّه قصد الضرب ب) فالقود مشروط بطلب الورثه لانّه حقّ لهم

ج) فلا قود لانتفاء القصد الى القتل د) فالاقوى القود للاجماع والشهره

۳ "و من شرائط القصاص التساوى فى الدين فلا يقتل مسلم بكافر.....".

أ) حربياً كان الكافر أم ذمّياً ب) بل يؤخذ منه الديه بلا تعزير

ج) إلّا إذا كان ذمّياً د) إلّا إذا كان ذمّياً أو معاهداً

۴ المشهور فی اللوث أنّه لو لم یکن لمدّعی القتل قسامه..... .

أ) یحکم بنفع المدّعی علیه لعدم ثبوت القتل

ب)

احلف المنکر وقومه خمسین یمیناً ببراءته لانّ الیمین یرد علیه

ج) فالدعوی باطله لعدم المثبت لها

د) فإن امتنع المنکر من الحلف فالدعوی باطله و إن حلف قومه

ب- تشریحی:

۱ آیا معلم شنا ضامن متعلم صغیر می باشد؟ به چه دلیل؟

۲ حمل در چه صورتی ارث می برد و بیشترین سهمی که برای آن کنار گذاشته می شود چقدر است؟

"و من موانع الارث القتل أی قتل الوارث لولاه المورث، و هو مانع إذا کان عمداً ظلماً مقابلةً له بنقیض مقصوده".

۳ فرع فوق و دلیل آن را توضیح دهید.

"ولو کان بنتان فصاعداً مع الابوین فلا ردّ، و مع أحد الابوین خاصّه یردّ السدس الفاضل عن سهامهم علیهم أخماساً علی نسبه السهام".

۴ چرا در صورت وجود ابوین ردّ وجود ندارد؟ "یردّ السدس علیهم اخماساً" را توضیح دهید.

"والتغریب نفی الزانی عن مصره بل مطلق وطنه الی آخر قریباً کان أم بعیداً بحسب ما یراه الامام مع صدق اسم الغربه عاماً هلالیّاً".

۵ عبارت فوق را توضیح دهید.

۶ آیا در طلاق رجعی، زوجین از همدیگر ارث می برند یا خیر؟ چرا؟

"و لا یصحّ للمرتدّ تزویج ابنته المولّی علیها بل مطلق ولده؛ لانّه محجور علیه فی نفسه فلا تثبت ولایته علی غیره".

۷ دلیلی را که در متن آمده توضیح دهید. یک دلیل دیگر بر عدم ولایت ذکر کنید.

۸ اگر بعد از قتل مشهود علیه، فسق شهود آشکار شود دیه مقتول بر عهده چه کسی است؟ چرا؟

"(فی بحث العاقله) ولا تعقل المرأه والصبیّ والمجنون والفقیر عند المطالبه، و یدخل فی العقل العمودان".

۹ "عند المطالبه" قید چیست؟ توضیح دهید. مراد از عمودان چه کسانی هستند؟

شرح لمعه، از ابتدای کتاب الطلاق تا اول کتاب الارث

شرح لمعه، از ابتدای کتاب الطلاق تا اول کتاب الارث

الف- چهارگزینه ای

۱

غصب خمر مسلمان در صورتی که قصد تخلیل دارد..... .

أ) هم حرام و ضامن است به دلیل علی الید و احترام مال غیر

ب) نه حرام است و نه ضامن به دلیل عدم صدق غصب و عدم احترام خمر

ج) حرام است اما ضامن نیست به دلیل صدق غصب و عدم قیمت برای خمر در شرع اسلام

د) حرام نیست اما ضامن است به دلیل عدم صدق غصب چون مال محترم است

۲ ارض الصلح التی بأیدی أهل الذمّه و قد صالحوا النبیّ(ص) أو الامام فهی ....

أ) للامام(ع) للاجماع والروایه ب) لاهل الذمّه عملاً بمقتضی الشرط علی أنّها لهم

ج) للمسلمین قاطبه للشهره والروایه د) للامام(ع) لکن فی زمان الغیبه للمسلمین للروایه

۳ لو ترک التسمیه علی الذبیحه ناسیاً فهی ..... .

أ) حرام من حیث الاخلال بالشرط ب) حلال للنصّ الوارد من الامام(ع)

ج) حلال لاصاله الصحّه والروایه د) حرام من جهه الروایه والاجماع

۴ "ما اُبین من حیّ کألیات الغنم....".

أ) لا یحلّ أکلها و لکن یجوز الاستصباح بها مطلقاً ب) لا یجوز الاستصباح بها الّا تحت السماء

ج) یجو زإستعمالها الّا فی الاستصباح د) یحرم أکلها و لا یجوز الاستصباح بها تحت السماء

ب- تشریحی:

۱ اگر اکراه شود بر طلاق احدی الزوجتین و یکی را معیّناً طلاق بدهد آیا طلاق محقق می شود؟ چرا؟

۲ دو سبب لعان را بیان کنید.

"لا تتکرّر کفّاره الایلاء بتکرر الیمین سواء قصد التأکید... أو التأسیس... الّا مع تغایر الزمان".

۳ مراد از تأکید و تأسیس و مراد از تغایر زمان را توضیح دهید.

۴ آیا با لفظ "سراح" و "فراق" طلاق واقع می شود یا خیر؟ چرا؟

"(كتاب الخلع) و فی صحّه بذل

الفـديه من المتبرّع قولان أقربهما المنع لانّه تعالى أضاف الفـديه إليها فى قوله: (فلا جناح عليهما فيما افتـدت به) و بـذل الوكيل والضامن بإذنها كبـذلها فيبقى المتبرّع على اصل المنع و لاصاله بقاء النكاح الى أنْ يثبت المزيل، ولو قلنا بمفهوم الخطاب فالمنع أوضح".

۵ مراد شهيد از جمله "و بذل الوكيل والضامن بإذنها كبذلها فيبقى المتبرع على اصل المنع" چيست؟

۶ شرايط صحّت "ظهار" را بنويسيد.

"لو اختلف الملتقط واللقيط بعد البلوغ فى الانفاق فادّعاه الملتقط و أنكره اللقيط أو اتفقا على أصله و اختلفا فى قدره حلف الملتقط فى القدر المعروف لدلاله الظاهر عليه و إن عارضه الاصل".

۷ عبارت فوق را توضيح دهيد. مراد از ظاهر و اصل چيست؟ بيان فرماييد.

"ولو اشتبه الميت من المسك بالحىّ فى الشبكه و غيرها حرم الجميع على الاظهر؛ لوجوب اجتناب الميّت المحصور الموقوف على اجتناب الجميع و لعموم قول الصادق(ع): "ما مات فى الماء فلا تأكله فإنّه مات فيما كان فيه حياته". و قيل: يحلّ الجميع إذا كان فى الشبكه أو الحظيره مع عدم تمييز الميّت، لصحيحه الحلبى و غيرها الدالّه على حلّه مطلقاً بحمله على الاشتباه جمعاً".

۸ دليل قول به وجوب اجتناب از جميع و قول به حلّيت جميع را توضيح دهيد.

" الخامسه: لا يملك الصيد المقصوص، أو ما عليه أثر الملك لدلاله القص، الاثر على مالك سابق، والاصل بقاؤه و يشكل بأنّ مطلق الاثر إنّما يدلّ على المؤثر. أمّا المالك فلا لجواز وقوعه من غير مالك أو ممّن لا يصلح للتملّك، أو ممّن لا يحترم ماله. فكيف يحكم بمجرّد الاثر لمالك محترم مع أنّه أعمّ والعام لا يدلّ على الخاصّ".

۹ دليل بر عدم تملك صيد مقصوص و اشكال

آن را توضیح دهید.

شرح لمعه ج ۲، حدّ شرب المسکر تا آخر کتاب

شرح لمعه ج ۲، حدّ شرب المسکر تا آخر کتاب

الف- چهار گزینه ای:

۱ کدام یک از موارد زیر، "ارتداد" شمرده می شود؟

أ) التردّد فی الکفر فی وقت مترقّب ب) السجود لصنم

ج) نفی وجود رکعه من الصلوات الخمس د) همه ی موارد

۲ "لو أکرهه علی القتل، فالقصاص علی... و لو أکرهه علی قطع الید، فالقصاص علی...".

أ) المباشر، المباشر ب) المباشر، المکرِه ج) المکرِه، المکرِه د) المکرِه، المباشر

۳ میزان دیه در "إذهاب الصوت مع إذهاب حرکه اللّسان" و "شعر الرأس أجمع، إن لم ینبت"، به ترتیب، است.

أ) دیه و دو سوم دیه، دیه ب) دیه و یک چهارم، دیه

ج) دیه و یک سوم دیه، نصف دیه د) دیه و دو سوم دیه، ارش

۴ "العاقله تحمل دیه..."

أ) شبه العمد فقط ب) القتل مطلقاً ج) شبه العمد والخطأ د) الخطأ و دیه عمد الصبی

ب- تشریحی:

"النائم یضمن ما یجنیه فی مال العاقله؛ لأنّه مخطئ فی فعله و قصده فیکون خطأً محضاً. و قیل:(إنّه یضمن فی ماله؛ جعلًا له من باب الاسباب)".

۱ "شبه عمد" و "خطای محض" را تعریف کنید. تفاوت "اسباب" و "جنایات" را بنویسید.

"لاـ یقطع من سرق المأکول فی عام المجاعه و إن استوفی الشرائط؛ لقول الصادق(ع): "لا یقطع السارق فی عام سنت" و عن الصادق(ع)، قال: (لا یقطع السارق فی سنه المحلّ فی کلّ شیء یؤکل مثل الخبز واللحم و أشباهه). والمطلق فی الاول مقیّد بهذا الخبر.".

۲ عبارت "والمطلق فی الاوّل مقیّد بهذا الخبر"، را توضیح دهید.

۳ در عبارت "لاـ یقطع المختلس و لاـ المستلب"، مراد از "المختلس" و "المستلب" چیست؟ چرا درباره ی آنان "قطع ید" وجود ندارد؟ (باب حدّ محارب)

"فی

إذهاب الصوت مع بقاء اللسان على اعتداله و تمكّنه من التقطيع والترديد، الديه".

۴ مقصود از "اعتدال"، "تقطيع"، "ترديد" و همچنين اعراب "الديه" را بنويسيد.

"يقبل إقرار السفيه و المفلس بالعمد؛ لانّ موجبه القود، و إنّما حجر عليهما فى المال فيستوفى منهما القصاص فى الحال".

۵ عبارت "لانّ موجبه القود و انّما حجر عليهما فى المال" را توضيح دهيد. نكته ى قيد "فى الحال" چيست؟

۶ اگر كسى آتشى را در ملك خودش روشن كند و به ملك غير سرايت كند، در چه صورتى ضامن است؟ و در چه صورتى ضامن نيست؟ توضيح دهيد.

"فى الشرب، فما أسكر جنسه يحرم القطره منه، والفقّاع، و كذا العصير إذا غلا و اشتدّ".

۷ مراد از "ما أسكر جنسه"، "غليان" و "اشتداد" را بيان كنيد.

"لو اطّلع على عوره قوم فلهم زجره، فإن امتنع فرموه بحصاه و نحوها فجنى عليه كان هدراً. ولو بدروه من غير زجر ضمنوه".

۸ منظور از "عوره"، "امتنع" و "لو بدروه من غير زجر ضمنوه" را بنويسيد.

" (تقطع اليمين باليمين لا باليسرى و لا بالعكس، فإن لم تكن له يمين فاليسرى، فإن لم تكن فالرجل على الروايه)... إنّما أسند الحكم إليها؛ لمخالفته للاصل".

۹ مرجع ضمير "إليها"، كدام است؟ مراد از "أصل" چيست؟ در فرع مذكور، مخالفت با اصل را توضيح دهيد.

متن كتاب لمعه جلد اول

متن كتاب لمعه جلد اول

"يكره سؤر الجلال، و آكل الجيف مع الخلوّ عن النجاسه، والحائض المتّهمه".

۱ اعراب "مع" و "الحائض" را با ذكر دليل بيان كنيد.

۲ چرا صفت و موصوف در "الحائض المتّهمه" از جهت تذكير و تأنيث مطابقت ندارد؟ تغييرات صرفى صورت گرفته در "المتّهمه" را توضيح دهيد.

۳ عبارت "و يستحبّ اتّخاذ المساجد استحباباً مؤكّداً مكشوفه والميضاه على بابها" را

ترکیب کنید.

"قیل: تبطل الصلاه لو شک و لمّا یکمل السجود إذا کان قد رکع".

۴ جمله هایی را که محلی از اعراب دارند و نوع اعراب آنها را مشخص کنید.

"و یشترط فی الافراد النیّه، و إحرامه من المیقات أو من دویره أهله إن کانت أقرب الی عرفات".

۵ تغییرات صرفی صورت گرفته در "دویره" را بنویسید، "عرفات" منصرف است یا غیر منصرف؟ چرا؟

"نفل الامام(ع) أرض انجلی عنها أهلها، أو سلّمت طوعاً، أو باد أهلها، والاجام و رؤوس الجبال و بطون الاودیه و ما یکون بهما و صوافی ملوک أهل الحرب"

۶ موارد مشخص شده را حرکت و اعراب گذاری کنید.

۷ هر کدام از کلمات "الاجام"، "الجبال"، "بطون" و "الاودیه" جمع قله هستند یا کثره؟ به ترتیب مشخص نمایید.

"وللابوین منع الولد من الجهاد مع عدم التعیّن، والمدین یمنع الموسر مع الحلول".

۸ عبارت "للابوین منع الولد من الجهاد" را ترکیب کنید. تجزیه "المدین" و "الحلول" را بنویسید.

"و کلّ ما صحّ وقفه صحّ إعماره، و إطلاق السکنی یقتضی سکناه بنفسه، و من جرت عادته به".

۹ اسم های مرفوعِ غیر ضمیر و وجه رفع انها را بنویسید.

۱۰ وزن صرفی "یقتضی" و "عاده" چیست؟ اعلال موجود در آن ها را بنویسید.

"الفصل الثامن: فی الربا، و مورده المتجانسان إذا قدّر بالکیل أو الوزن و زاد أحدهما، والدرهم منه أعظم من سبعین زنیه".

۱۱ "مورد" چه صیغه ای است؟ اعراب و عامل "اذا" و "زنیه" چیست؟

آشنایی با علوم حدیث

آشنایی با علوم حدیث

۱ تفاوت و اشتراک حدیث قدسی با قرآن به نظر مؤلف در چیست؟

۲ تفاوت جوامع اولی حدیث شیعه با جوامع اولی حدیث اهل سنت در چیست؟

۳ گفته شده است: مؤلف "روضه" (جلد هشتم کافی)، مرحوم کلینی نیست بلکه ابن ادریس حلی است،

دو دلیل در ردّ این گفته بنویسید.

۴ انگیزه شیخ طوسی در تألیف تهذیب چه بوده است؟

۵ پنج مورد از ویژگی های جامع احادیث شیعه را بنویسید.

۶ مهمترین انگیزه خلفا در منع از نوشتن احادیث چه بود؟

۷ شرایط تحقق تواتر و حصول علم از آن را توضیح دهید.

۸ نقطه اشتراک حدیث مسند و متصل و نقطه افتراق و نسبت بین آن دو را بنویسید.

۹ شیوه های طرق تحمل حدیث را نام ببرید.

حکومت اسلامی

حکومت اسلامی

۱ جهت اشتراک و افتراق دو ایدئولوژی سوسیال دموکراسی و لیبرال دموکراسی چیست؟

۲ مخالفان ترکیب دین و دولت را دسته بندی کنید.

۳ در فقه با دو گونه ولایت رو به رو هستیم ضمن توضیح آن دو بیان کنید غفلت از تفاوت اساسی میان آن دو، منشأ کدام خطای فاحشی شده است؟

۴ نظریه سیاسی شیعه در دو نکته اساسی با نظریه خلافت اهل سنت متفاوت می شود؛ آن دو را بیان نمایید.

۵ استدلال منکران تشکیل حکومت نبوی به آیاتی مثل "إنّما أنت منذر" و پاسخ از آن توضیح دهید.

۶ تفسیر سکولارها از قلمرو دین با تفسیر مقبول از دین چه تفاوتی دارد؟

۷ آیا انکار ولایت شرعی برای فقیه در امور حسبیه از جانب تعدادی از فقهای شیعه به معنی انکار اولویت تصرف فقیه عادل در این امور است؟ چرا؟

۸ اموری را که دیدگاه مدافع عدم اشتراط فقاهت در زعامت سیاسی بر انها تکیه دارد نام ببرید.

۹ مقصود از "تنفیذهای متعدد حکم شرعی" و "دخالت حاکم شرع در تنفیذ یک حکم" چیست؟ با ذکر مثال توضیح دهید.

نخبه التفاسیر، جلد اول

۱ آیاتی که در قرآن پیرامون مسأله شفاعت بحث می کند به چند دسته تقسی می شوند؟

۲ چه ارتباطی بین آیه شریفه "انّ الذین کفروا سواء علیهم أنذرتهم أم لم تنذرهم لا یؤمنون" و آیه شریفه "قلوبنا فی أکنّه ممّا تدعونا الیه و فی آذاننا و قر" وجود دارد؟ توضیح دهید.

"استعینوا بالصبر والصلوه و انّها لکبیره إلاّ علی الخاشعین"

۳ دو احتمال در مرجع ضمیر "انها" بنویسید، کدام یک از این دو احتمال، قابل قبول است؟ چرا؟

"الله یستهزئ بهم و یمدّهم فی طغینهم یعمهون".

۴ مراد از "استهزاء" خداوند نسبت به

منافقین چیست؟ دو وجه از وجوهی را که در تأویل آن ذکر شده است، بنویسید.

"(الحمدلله ربّ العالمین) اللاّم فیه للجنس أو الاستغراق و المآل هیهنا واحد"

۵ چگونه جنس (حمد) و همه ی "حمدها" از آنِ خدا است؟ توضیح دهید.

"و إذْ قلنا للملئکه اسجدوا لادم فسجدوا إلاّ إبلیس أبی و استکبر و کان من الکافرین"

۶ در آیه شریفه فوق، چه نوع "التفات" و "ایجاز"ی، به کار رفته است؟ جداگانه بیان کنید.

"و یقول الذین کفروا لستَ مُرسلاً قل کفی بالله شهیداً بینی و بینکم و مَن عنده علمُ الکتاب"

۷ وجه این که پیامبر اکرم(ص) در ردّ کافران نفرموده: "بأنّ الله یعلم" بلکه به "بالله شهیداً" تعبیر کرده اند، چیست؟

"و إذ قال موسی لقومه یا قوم دنّکم ظلمتم أنفسکم باتّخاذکم العِجل فتوبوا الی بارئکم فاقتلوا أنفسکم..."

۸ در جمله "فاقتلوا أنفسکم"، چه کسانی، مکلّف به قتل شدند؟ به دو تفسیر اشاره کنید.

"و منهم اُمّیّون لا یعلمون الکتاب إلاّ أمانیّ و إن هم إلاّ یظنّون"

۹ معنای "أمانیّ" در آیه شریفه فوق چیست؟ دو احتمال بنویسید.

تجزیه و ترکیب جلد اول متن لمعه

تجزیه و ترکیب جلد اول متن لمعه

"یجنس (المضاف) بالنجس، و طهره إذا صار مطلقاً علی الاصحّ."

۱ "نجس" را تجزیه کرده، ذکر کنید "صار" چه محلّی از اعراب دارد و چرا؟

"و یجوز تغسیل الرجل ابنه ثلاث سنین مجرّده".

۲ فاعل و مفعول "تغسیل" چیست؟ چرا "ثلاث" به صیغه مذکر آمده است؟

"یجب الرکوع منحنیاً إلی أن تصلَ کفاه رکبتیه مطمئنّاً بقدر واجب الذکر و هو سبحان ربّی العظیم و بحمده".

۳ وجه نصب کلمات "منحنیاً"، "تصلَ"، "رکبتَیه" و "سبحان" را بنویسید.

"قال الشیخ فی الخلاف: "لا نصاب له"، و اعتبر ابوالصلاح التقی فیه دیناراً کالغوص".

۴ جمله "لا نصاب له" را ترکیب کرده،

وزن "دینار" را بنویسید.

"لو نذر الحجّ و أطلق کفت المرّه، و لا یجزئ عن حجّه الاسلام. و قیل: (إن نوی حجّه النذر أجزأت و إلاّ فلا)".

۵ کلمات "حجّ"، "کَفَتْ" و "و إلاّ" را تجزیه کنید.

"و لکلّ من الموقفین اختیاری و اضطراری، فاختیاری عرفه ما بین الزوال و الغروب، و اختیاری المشعر ما بین طلوع الفجر و طلوع الشمس، و اضطراری عرفه لیله النحر".

۶ موارد مشخص شده را اعراب گذاری کرده، علت آن را بیان کنید.

"و للابوین منع الولد من الجهاد مع عدم التعیّن، والمُدین یمنع الموسر مع الحلول".

۷ آیا "أبوین" مثنّی است؟ چرا؟ "مُدین" را تجزیه کنید.

"و یدخل فی وقف الحیوان لبنه و صوفه الموجودان حال العقد ما لم یستثنهما".

۸ چرا "الموجودان" به صیغه مثنّی آمده است؟ حروف اصلی "حیوان" و فعل در "یستثنهما" را بنویسید.

"إذا کان المبیع فی ظرف جاز بیعه و اسقط ما جرت العاده به للظرف".

۹ دو جمله که در عبارت فوق دارای محلی از اعراب هستند با ذکر نوع اعراب و علت مشخص کنید.

"لو اشتری شیئاً ظنّاً إمکان تسلیمه ثمّ عجز بعده، تخیّر المشتری".

۱۰ وزن "المشتری" و "اشتری" را نوشته، ذکر کنید چرا "ظنّاً" و "امکان" منصوب هستند؟

"و یجوز له بیع غروسه و أبنیته و لو علی غیر المالک".

۱۱ "یجوز" را تجزیه کرده، ذکر کنید هر کدام از "غروس" و "ابنیه" جمع قلّه هستند یا خیر؟

دادگستر جهان، همه کتاب

دادگستر جهان، همه کتاب

۱ پاسخ این اشکال: "اگر مهدویت صحّت داشت، قرآن کریم به آن اشاره می کرد" چیست؟

۲ امام زمان(ع)، از چه راه هایی متوجه فرا رسیدن زمان ظهور می شوند؟

۳ ابوسهل نوبختی از این پرسش: "چطور شد که حسین بن روح به نیابت انتخاب شد در صورتی

که شما به آن مقام سزاوارتر بودید" چه پاسخی داد؟

۴ چرا نبودن حدیثی در صحیح مسلم و بخاری، دلیل بر ضعف آن نمی شود و آیا این دو کتاب روایی، از احادیث مربوط به مهدی خالی است؟ توضیح دهید.

۵ از چه راه هایی می توان ثابت کرد که امام حسن عسگری(ع) فرزند داشته است؟

۶ این ادعا را که "امام زمان(ع) دارای فرزندان بسیار است که در ممالکی که نمونه ای از بهشت برین هستند حکومت می کنند" نقد کنید.

۷ چرا حدیث "کلّ رایه ترفع قبل رایه القائم فصاحبها طاغوت" بر مردود بودن نهضت های دینی دلالت نمی کند؟ توضیح دهید.

۸ احادیثی که می گویند: "هنگامی که قائم ظهور کرد با امر جدیدی خواهد آمد" چگونه توجیه می شوند؟

۹ آیا علم طب و زیست شناسی، عمر دراز غیرعادی را همان گونه که ما درباره حضرت مهدی(ع) قائلیم محال می داند؟ توضیح دهید.

بر بال قلم

بر بال قلم

الف- چهار گزینه ای:

۱ تناسب با مقتضیات زمان ویژگی نوشته خوب از حیث .... است.

أ) معنای عرفانی ب) معنی تمثیلی ج) پیام د) آیین

۲ جمله "تأثیرات روانی مجادله های والدین فرزندان بر آنها فراموش نشدنی است" چه اشکالی دارد؟

أ) کهنه گرایی ب) استفاده ی زیاد از جمله ی فرعی

ج) حذف قسمتی از جمله بدون قرینه د) تتابع اضافه ها و وصف ها

۳ کدام یک از موارد زیر دو مرحله اول نگارش مقاله را به ترتیب بیان کرده است؟

أ) یافتن موضوع، تعیین عنوان ب) یافتن موضوع، تفکر درباره ی موضوع

ج) تعیین عنوان، یافتن موضوع د) تفکر درباره موضوع، یافتن موضوع

۴ "بررسی ویژگی های موضوع های مورد نظر برای نشان دادن وجوه افتراق و تقابل آنها" اشاره به کدام یک از جنبه های پایان نامه است؟

أ) وصف ب) برشماری

ج) ارزشیابی د) تباین

۵ مفهوم نشان ویرایشی کدام است؟

أ) جداسازی ب) نزدیک کردن ج) دور کردن د) چسباندن

۶ شعر موزونی که قافیه ندارد .... نامیده می شود.

أ) شعر سپید ب) شعر آزاد ج) مسمّط د) ترجیع

۷ کدام یک از موارد زیر غلط می باشد؟

أ) میوه ها ب) همکلاسی ج) رئیس جمهوری د) عِمامه

۸ کدام یک از کلمات زیر به شیوه صحیح نوشته شده است؟

أ) فوق العاده ب) الاهیات ج) چنان چه د) آزاده گان

۹ کدام صنعت لفظی در "دورترین کسان را می توان با محبّت به خود نزدیک کرد" به کار رفته است؟

أ) جناس ب) لفّ و نشر ج) مطابقه د) مراعات نظیر

۱۰ جمله "نسیم صبا، بوسه زنان روان شد" مثال برای .... است.

أ) استعاره ب) وصف ج) تشبیه د) کنایه

ب- تشریحی:

۱ وجه وصفی چیست؟ مهمترین شرط کاربرد درست آن را بیان کنید.

۲ "گرته برداری" را تعریف کرده، مثالی برای آن بنویسید.

۳ ارکان و اجزای جمله زیر را نشان دهید.

"بعد از مرگ پدرم، برادرم دوباره دستگاه کرباس بافی اش را به راه انداخت"

۴ دو الگوی استفاده از "صفت برترین" را با مثال بنویسید.

۵ در انتخاب عناوین زیر از چه شیوه ای استفاده شده است؟ آن ها را بیان کنید.

أ) نون والقلم (داستانی از جلال آل احمد):

ب) روشن تر از خاموشی (یک مجموعه شعر معاصر):

ج) از ماست که بر ماست (داستانی از محمد علی جمال زاده):

۶ وظیفه اصلی "دو نقطه" و "قلاب" را ذکر کنید.

۷ عقیده پارناسین ها را نوشته، اصول فکری آن را به طور خلاصه نقد نمایید.

الف- موضوع انشاء:

با رعایت نکات نگارشی و ویرایشی، انشایی در ده سطر بنویسید.

لطفاً موضوع انشا را با * مشخص کنید.

شیعه

آواز قلم

ماه خرداد

اصول فقه، از حجیت ظواهر تا پایان جلد ۲

اصول

فقه، از حجیت ظواهر تا پایان جلد ۲

الف- چهار گزینه ای:

۱ به نظر مؤلف(ره)، با "أصاله الظهور"، چه امری نفی می شود؟

أ) القرینه الواقعیه ب) احتمال القرینه فقط ج) کلّ احتمالٍ ینافی الظهور د) الف و ج

۲ گزینه ی صحیح کدام است؟

أ) السیره علی الفعل بما هی تدلّ علی مشروعیّه الفعل فقط

ب) السیره فی صوره الاستمرار علی العمل من قِبَل جمیع الناس تدلّ علی استحبابه

ج) السیره فی مثل العمل بالاماره والظواهر تدلّ علی وجوب العمل

د) الف و ج

۳ "إنّ امتناع اجتماع الحکمین فی التعارض من جهه.... فیتکاذب الدلیلان، و فی التزاحم من جهه... فلا یتکاذبان".

أ) التشریع، الامتثال ب) التکوین، التشریع ج) الدلاله، التشریع د) الامتثال، الثبوت

۴ در روایات استصحاب، اسناد نقض به یقین، اسناد...؛ و مراد از کلمه ی "نقض"، ... است.

أ) حقیقی، رفع الامر الثابت ب) حقیقی، رفع الید عن الشیء ولو لعدم المقتضی له

ج) مجازی، رفع الامر الثابت د) مجازی، رفع الید عن الشیء ولو لعدم المقتضی له

ب- تشریحی:

۱ چرا استدلال بر "حجیت قول لغوی"، به سیره ی عقلا، نادرست است؟ توضیح دهید.

۲ "قیاس"، در چه صورتی از انواع "تمثیل منطقی" و در چه صورتی، از انواع قیاس منطقی برهانی" است؟ با ذکر مثال، توضیح دهید.

۳ "أصل عملی" را تعریف کنید. "أصاله البرائه" و "أصاله الاحتیاط"، در چه مواردی جاری می شوند.

"قیل: "إنّ عموم التعلیل فی آیه النبأ (أن تصیبوا قوماً بجهالهٍ) یدلّ علی اعتبار مثل الشهره؛ لانّ الّذی یفهم من التعلیل أنّ الاصابه من الجهاله هی المانع من قبول خبر الفاسق بلا تبیّن..." والجواب: أنّ هذا لیس تمسّکاً بعموم التعلیل بل هذا الاستدلال تمسّک

بعموم نقيض التعليل، و لا دلاله فى

الایه على نقیض التعلیل بالضروره"

۴ کدام یک از اقسام شـهرت، محلّ نزاع در مسأله ی "حجیت شهرت" می باشد؟ استدلال مذکور بر حجیت شهرت را توضیح دهید.

۵ نقیض تعلیل، در آیه ی شریفه ی فوق چیست؟ چرا ایه ی شریفه بر آن دلالت نمی کند؟

"القاعـده الاـوّلیّه فی المتعـادلین هی التساقـط، و لکن اسـتفاضت الاخبـار بل تواترت فی عـدم التساقط، غیر أنّ آراء الاصـحاب اختلفت على ثلاثه أقوالٍ: التخییر فی الاخـذ بأحدهما، التوقّف بما یرجع إلى الاحتیاط فی العمل و لو کان الاحتیاط مخالفاً لهما، وجوب الاخذ بما طابق منهما الاحتیاط."

۶ مقصود از "قاعده ی اوّلیّه" و "استفاضت الاخبار" چیست؟

۷ تفاوت نظریه ی دوم و سوم را با ذکر مثال برای هر کدام، توضیح دهید.

"من أدلّه الاستصـحاب صـحیحه زراره، و هی مضـمره؛ قـال زراره: "قلت له(ع): الرجـل ینـام و هـو على وضوء أ یوجب الخَفَقَه والخفقتـان علیه الوضوء؟ قال(ع): "یا زراره قـد تنام العین و لا ینام القلب و الاذن، فإذا نامت العین و الاذن فقـد وجب الوضوء" قلت: "فـإن حرّک فی جنبه شـیء و هو لاـ یعلم؟" قـال(ع): "لاـ حتّى یستیقن أنّه قـد نام حتّى یجیء من ذلک امر بیّنٍ و إلّا فإنّه على یقین من وضوئه، و لا ینقض الیقین بالشکّ ابداً و لکن ینقضه بیقین آخر". "

۸ مقصود از "مضمره" چیست؟ کدام یک از دو سؤال زراره، سؤال از "شبهه ی حکمیه ی مفهومیه" و کدام یک از "شبهه ی موضوعیه" است؟ توضیح دهید.

۹ دلالت این حدیث را بر "حجیت استصحاب"، بیان کنید.

اصول الفقه، از اول اجتماع امر و نهی تا پایان ج ۲

اصول الفقه، از اول اجتماع امر و نهی تا پایان ج ۲

الف- چهار گزینه ای:

۱ "إنّ القیاس الأُصولیّ نوع من ...... المصطلح علیه فی المنطق".

أ) البرهان ب) التمثیل ج) الاستقراء التامّ د)

الاستقراء الناقص

۲ بین دو مثال "اذا شککت فابنِ علی الاکثر" و "لا شک لکثیر الشک" چه رابطه ای وجود دارد؟

أ) حکومت ب) ورود ج) تخصیص د) تخصّص

۳ شبهه در مثال های "الشک فی أنّ التدخین من المفطرات للصوم" و "الشک فی طهاره ماء معیّن" به ترتیب چه نوع شبهه ای است؟

أ) شبهه ی حکمیّه شبهه ی موضوعیّه ب) شبهه ی حکمیّه شبهه ی حکمیّه

ج) شبهه ی موضوعیّه شبهه ی موضوعیّه د) شبهه ی موضوعیه شبهه ی حکمیّه

۴ "مقتضی الاخبار (لا تنقض الیقین بالشک) حجّیه الاستصحاب فی مورد الشک فی ......". (بنا بر نظر مرحوم مظفّر)

أ) المقتضی ب) الرافع ج) المقتضی والرافع معاً د) رافعیّه الموجود

ب- تشریحی:

"و قد استدلّ لحجّیه خبر الواحد بآیه النفر (و ما کان المؤمنون لینفروا کافّةً فلو لا نفر من کلّ فرقه منهم طائفةً لیتفقّهوا فی الدین و لینذروا قومهم إذا رجعوا إلیهم لعلّهم یحذرون) "

۱ دو موضع از آیه، بر "وجوب نفر"، دلالت می کند؛ آن دو را بیان کنید. تقریب استدلال به آیه را بنویسید.

۲ با توجه به این که "طائفه" اسم جمع است (و شامل انذار و اخبار سه نفر یا بیشتر) می شود، چگونه آیه شریفه، بر حجّیت خبر واحد دلالت می کند؟

"لاـ إشکال فی وجوب متابعه القطع والعمل علیه مادام موجوداً؛ لأنّه بنفسه طریق الی الواقع، و لیست طریقیّته قابلةً لجعل الشارع إثباتاً أو نفیاً"

۳ دو صفت از صفات "قطع" را طبق عبارت فوق، بیان کنید. کدام یک از آن دو صفت برای قطع، ذاتی است؟ چرا؟

۴ "اجماع دخولی" را همراه با ویژگی آن تعریف کنید.

۵ با توجه به این که "ظواهر قرآن" حجت است؛ روایت "من فسّر القرآن برأیه فلیتبوّأ مقعهده

من النار" را چگونه توجیه می کنید؟ (دو جهت بیان کنید)

"المقصود من العباده الّتی هی محلّ النزاع]فی مسأله دلاله النهی علی الفساد[، العباده بالمعنی الاخصّ، و لا یشمل النزاع العباده بالمعنی الاعمّ"

۶ چرا نهی در عبادات، مستلزم فساد است؟ عبادت "بالمعنی الاخصّ" و "بالمعنی الاعمّ" را در قالب مثال توضیح دهید.

۷ قاعده "الجمع مهما أمکن أولی من الطرح" یک قاعده عقلی است یا قاعده شرعی؟ چرا؟

"الرابع من مقوّمات الاستصحاب: تعدّد زمان المتیقّن والمشکوک، و یشعر بهذا الشرط نفس الشرط الثالث (و هو اجتماع الیقین والشک فی زمان واحد) "

۸ چگونه از شرط سوم، شرط چهارم فهمیده می شود؟ توضیح دهید.

"قال زراره: قلتُ له: الرجل ینام و هو علی وضوء، أیوجب الخفقه والخفقتان علیه الوضوء؟ قال(ع): "یا زراره قد تنام العین و لا ینام القلب والاُذن، فإذا نامت العین والاُذن فقد وجب الوضوء"، قلتُ: فإن حرّک فی جنبه شیء و هو لا یعلم؟ قال(ع): "لا، حتّی یستیقن أنّه قد نام، حتّی یجیء من ذلک أمر بیّن والاّ فإنّه علی یقین من وضوئه و لا ینقض الیقین باشک أبداً و لکنّه ینقضه بیقین آخر" ".

۹ سؤال دوم زراره از امام سؤال از شبهه حکمیّه است یا شبهه موضوعیه؟ چرا؟

آشنایی با علوم اسلامی(فلسفه)

آشنایی با علوم اسلامی(فلسفه)

الف- چهار گزینه ای:

۱ "علم هیئت" و "علم موسیقی" در کدام بخش از فلسفه قرار دارند؟

أ) فلسفه ی نظری ریاضیات ب) فلسفه ی علیا ریاضیات

ج) فلسفه ی عملی طبیعیات د) امور عامّه ریاضیات

۲ "متافیزیک" علمی است که فقط درباره ...... بحث می کند.

أ) خدا و امور مجرّد از ماده ب) موجود بما هو موجود ج) ماوراء الطبیعه د) ریاضیات و فلسفه ی اولی

۳ سردسته

فلاسفه اشراقی اسلامی .... و سر دسته فلسفه مشّاء اسلامی .... است.

أ) شهاب الدین سهروردی میرفندرسکی ب) ابوعلی سینا شهاب الدین سهروردی

ج) شهاب الدین سهروردی ابوعلی سینا د) افلاطون ارسطو

۴ کدام یک از فلاسفه اسلامی با نظریه "مُثُل" مخالف بوده است؟

أ) بوعلی ب) میرداماد ج) صدرالمتألّهین د) میرفندرسکی

ب- تشریحی:

۱ "فلسفه اُولی" یا "الهیات" را تعریف کرده بیان کنید این بخش فلسفه چه امتیازهایی بر سایر بخش ها دارد؟

۲ روش فکری استدلالی کلامی را توضیح دهید.

۳ "حکمت تجربی" را نقد کنید.

۴ "عوالم هستی" را از دیدگاه حکمای اسلام نام برده و هر یک را تعریف کنید.

۵ نظر "سپتی سیست ها" درباره مطابقت ادراکات بشر با واقعیت را بیان کنید.

۶ "حدوث" و "قدم" را تعریف کرده و نظر فلاسفه را درباره حادث یا قدیم بودن جهان توضیح دهید.

۷ "حرکت جوهری" را توضیح دهید.

۸ "علت" در اصطلاح طبیعیات و فلسفه به چه معنا است؟

۹ این جمله را توضیح دهید: "الشیء ما لم یجب لم یوجد".

ادبیات عرب / از کتاب اللمعه ج ۱

ادبیات عرب / از کتاب اللمعه ج ۱

الف- تشریحی:

"لا ینجس البئرُ بالباعوه إلّا مع العلم بالاتّصال"

۱ کلمه های "بالوعه" و "مع" را تجزیه کنید و مستثنی منه را در عبارت مذکور بیان کنید.

"یجب توجیه المحتضر الی القبله بحیث لو جلس استقبل"

۲ کلمه های "یجب"، "قبله"، "حیث" و "ال" را تجزیه کنید.

۳ جمله های موجود در عبارت را جداگانه بنویسید. کدام یک از آن ها دارای محل اعرابی است؟

"و لیکن التیمّم عند آخر الوقت وجوباً مع الطمع فی الماء و إلّا استحباباً"

۴ متعلّق "عند" چیست؟ تقدیر "إلّا" را بیان کنید. موقعیت اعرابی "وجوباً" چیست؟

"تجب السجدتان علی الاعضاء السبعه قائلاً فیهما سبحان ربّی الاعلی و بحمده"

۵ عبارت

"و بحمده" را ترکیب کنید. دو تقریر برای آن بنویسید.

۶ در عبارت فوق، "حال"، "ذوالحال" و کلمه هایی را که دارای اعراب تقدیری هستند، بیان کنید.

"یستحبّ إسماع الامام من خلفه"

۷ موقعیت اعرابی "من" و "خلفه" را بیان کنید. کلمه های "یستحبّ" و "من" را تجزیه کنید.

"یشترط نیّه النیابه و تعیین المنوب عنه قصداً"

۸ کلمه های "نیّه" و "منوب" را تجزیه کنید. موقعیت اعرابی "قصداً" را بیان کنید.

"لا یجوز الجُعل من الخصوم"

۹ متعلّق و معنای "من" چیست؟ "خصوم" جمع قلّه است یا کثره؟ "جُعل" را تجزیه کنید.

نهج البلاغه، خطبه همام

نهج البلاغه، خطبه همام

۱ فراز "وَضَعَهم (أی وضع الله الخَلْقَ) من الدنیا مواضعهم" را توضیح دهید.

۲ هر کدام از دو فراز "و مشیهم التواضع" و "وقفوا أسماعهم علی العلم النافع لهم"، بر طبق کدام آیه از آیه های شریفه قرآن است؟

۳ همّت متقین در شب و اراده ایشان در بامداد، چیست؟

۴ حضرت علی(ع)، در پاسخ اجمالی به همام چه فرمودند و به کدام آیه شریفه استشهاد کردند؟

۵ یقین و باور پرهیزکاران به بهشت و جهنم چگونه است؟

۶ تجارت پر فایده ای که خداوند برای متقین فراهم آورده است، چیست؟

۷ عکس العمل متقین در برابر آیه شریفه ای که در آن ترس و بیم است، چگونه می باشد؟

"لا یضیّع ما استحفظ و لا ینسی ما ذُکّر و لا یشمت بالمصائب".

۸ عبارت فوق را ترجمه کرده و توضیح دهید.

۹ مفردات زیرا را معنا کنید.

أ) نَفَثَ:

ب) بُغِیَ عَلیه:

ج) سؤل:

د) نَصْبُ:

ه) قِداح:

برگزیده تفسیر نمونه، جلد چهارم

برگزیده تفسیر نمونه، جلد چهارم

"قالوا إنّا تطیّرنا بکم بلَئن لم تنتهوا لنرجُمنّکم و لیمسّنّکم منّا عذاب ألیم".

۱ مقصود از "إنّا تطیّرنا بکم" و "لنرجُمنّکم" چیست و ذکر "عذاب ألیم" اشاره به چه نکته ای دارد؟

۲ شأن نزول آیه شریفه "فلا یحزنک قولهم إنّا نعلم ما یسرّون و ما یعلنون" را بنویسید.

۳ کنایه به کار رفته در جمله شریفه (والسماوات مطویّات بیمینه) را توضیح دهید.

۴ از آیه شریفه (... یکوّر اللیل علی النهار و یکوّر النهار علی اللیل) چه نکته لطیفی نهفته است؟ توضیح دهید.

۵ آیه های شریفه (والصافّات صفّاً فالزاجرات زجراً فالتالیات ذکراً) در توصیف فرشتگان را توضیح دهید.

۶ از سرگذشت قوم یونس چه پندهایی گرفته می شود؟ (دو مورد)

۷ آیه شریفه (إذ عرض علیه بالعشیّ الصافنات الجیاد فقال إنّی أحببتُ حبَّ الخیر عن

ذکر ربّی حتّی توارت بالحجاب) درباره داستان اسب های سلیمان را توضیح دهید.

۸ مراد از هدایت تشریعی و هدایت تکوینی چیست و کدامیک جنبه همگانی دارد؟

۹ با توجه به آیه شریفه (قالت الاعراب آمنّا قل لم تؤمنوا و لکن قولوا أسلمنا و لمّا یدخل الایمان فی قلوبکم) تفاوت "اسلام" و "ایمان" را بنویسید.

شرح لمعه، از اول اجاره تا آخر کتاب نکاح

شرح لمعه، از اول اجاره تا آخر کتاب نکاح

الف- چهار گزینه ای:

۱ لو تزوّج الاُمّ و ابنتها فی عقد واحد..... .

أ) یصحّ بالنسبه الی الاُمّ دون البنت لانّها أولی ب) بطلا؛ للنهی عن العقد للجامع بینهما و استحاله الترجیح

ج) یصحّ عقد البنت دون الاُمّ للروایه و ترجیح عقدها د) یصحّ العقاد بالنسبه الیهما و لکن أقرع بینهما

۲ من تزوّج امرأهً فی عدّتها عالماً بالعدّه والتحریم بطل العقد و.... .

أ) حرمت علیه أبداً فی البائنه والرجعیه لاطلاق النصوص ب) لم تحرم علیه فی الرجعیّه للاجماع والروایه

ج) لا تحرم علیه مطلقاً فی الدائم والمنقطع للاجماع والروایه د) لا تحرم علیه إلاّ فی الرجعیّه للاجماع

۳ اشتراط السائغ فی عقد النکاح کاشتراط الاتیان لیلًا أو نهاراً..... .

أ) جایز؛ لانّه شرط لا ینافی مقتضی العقد ب) غیر جایز؛ لعدم حصول الغرض و هو استماع فی کلّ وقت

ج) غیر جایز؛ لانّه مخالف للکتاب والسنّه د) غیر جایز؛ لا"ه شرط ینافی مقتضی اطلاق العقد

۴ عبارت "... الخطبه بعد اجابه الغیر..."، با کدام گزینه کامل می شود؟

أ) لا تحرم لاصاله البراءه من الحرمه ب) تحرم للنهی عنها فی قوله(ص) الظاهر فی کلّ وقت

ج) لا تحرم لحمل النهی علی الکراهه جمعاً بین الاخبار د) تکره لما فیه من إثاره الشحناء المحرّم

ب- تشریحی:

۱ زمان رضاع کامل چقدر است و قدر واجب بر مادر و دلیل وجوب آن را بنویسید.

۲ وکالت از چه راهی قابل اثبات است و چرا شهادت زن ها بدون انضمام مردان در اثبات وکالت کافی نیست؟

" (و لا یجوز العزل عن الحره بغیر شرط ذلک حال العقد؛ لمنافاته لحکمه النکاح، و هی الاستیلاد، فیکون منافیاً لغرض الشارع".

۳ با توجه به عبارت مراد از "عزل" و دلیل عدم جواز آن را بیان کنید.

۴ اگر یکی از چهار زن دائمی خود را طلاق رجعی دهد آیا در حال عده او می تواند با زن دائمی دیگری ازدواج کند؟ چرا؟

"لو زوّج الفضولیّ الصغیرین فبلغ أحدهما و أجاز العقد لزم من جهته و بقی لزومه من جهه الاخر موقوفاً علی بلوغه و إجازته".

۵ عبارت فوق را توضیح دهید.

"و لا بدّ فی المسابقه من إیجاب و قبول علی الاقرب؛ لعموم قوله تعالی: (أوفوا بالعقود). و کلّ من جعله لازماً حکم بافتقاره إلی إیجاب و قبول".

۶ وجه دلالت آیه "أوفوا بالعقود" بر اشتراط ایجاب و قبول در مسابقه را بنویسید.

"و لا یشترط کون متعلّق الوصیّه معلوماً للموصی، و لا للموصی له، و لا مطلقاً، و لا موجوداً بالفعل حال الوصیّه، بل یکفی صلاحیّته للوجود عادهً فی المستقبل".

۷ "لا مطلقاً" را توضیح دهید. برای عبارت "بل یکفی صلاحیته..."، مثال ذکر کنید.

"یجوز اشتراط الخیار للمؤجر والمستأجر و لاحدهما مدّهً مضبوطهً؛ لعموم (المؤمنون عند شروطهم) ".

۸ وجه استدلال به عموم "المؤمنون عند شروطهم" را بنویسید.

"و یحرم التعریض للمطلقه تسعاً للعده من الزوج، لا متناع نکاحه لها و مثله الملاعنه و نحوها من المحرّمات علی التأبید".

۹ مراد از "تعریض" و ضابطه حرمت آن

را بیان نمایید.

شرح لمعه، از کتاب المتاجر تا کتاب الاجاره

شرح لمعه، از کتاب المتاجر تا کتاب الاجاره

الف- چهار گزینه ای:

۱ از عبارت "تحلّ الدیون المؤجّله إذا مات المدیون و لا تحلّ بموت المالک" استفاده می شود که:

أ) دیون متوفی با فوت او حالّ می شود

ب) مطالبات مالک با فوت او حالّ می شود

ج) در فرض موت مدیون، استفاده طلبکار از مال او حلال است

د) با فوت مالک اموال او برای دیگران حلال نمی شود

۲ در عبارت "ولو ادّی المحال علیه فطلب الرجوع لاـ نکاره الدین و ادعاه المحیل تعارض الاصل والظاهر" مقتضای ... برائت ذمه محال علیه و...... اشتغال ذمه اوست.

أ) اصل ظاهر ب) ظاهر ظاهر ج) ظاهر اصل د) اصل اصل

۳ اگر در عقد مضاربه میان عامل و مالک در مقدار "رأی المال" و "سود حاصله" نزاعی صورت گرفت به ترتیب اول چه کسی مقدّم است؟

أ) مالک مالک ب) عامل عامل ج) مالک عامل د) عامل مالک

۴ "المعامله علی الاصول]أی الاشجار[بحصّه من ثمرها"... نام دارد.

أ) اجاره ب) مزارعه ج) قباله د) مساقات

ب- تشریحی:

۱ آیا "صیغه قرض" منحصر در لفظ یا الفاظ خاصی است؟ چرا؟

"ولو جعل لحالّ ثمناً و لمؤجل أزید منه أو فاوت بین أجلین فی الثمن بطل لجهاله الثمن".

۲ دو فرع ذکر شده در عبارت فوق را بیان کرده، علت جهل به ثمن را نیز توضیح دهید.

۳ "حواله" را تعریف کرده، ذکر کنید در چه صورتی حواله مشابه ضمان می گردد.

"قال النبی(ص): (لا یتوکّل حاضر لبادٍ، دَعوا الناس یرزق الله بعضهم من بعض".

۴ از حدیث فوق چه ادبی از آداب بیع استفاده شده است؟ وجه استدلال را توضیح

دهید.

۵ "بیع سلم" را تعریف کرده و دو شرط از شروط اختصاصی آن را بنویسید.

"یشترط کون المبیع ممّـا یملـک، فلاـ یصـحّ بیع الحرّ، و مـا لاـ نفع فیه غالباً کالحشـرات، و فضـلات الانسان إلاّ لبن المرأه، و لا المباحات قبل الحیازه".

۶ منظور از "مایملک" و "حیازه" چیست؟ قید "غالباً" برای احتراز از چیست؟

"من آداب البیع ترک نسبه الربح والوضعیه إلی رأس المال بأن یقول: (بعتک بمأه و ربح المأه عشره أو وضعیتها)؛ للنهی عنه؛ و لأنّه بصوره الربا".

۷ فرع فوق را ضمن یک مثال، توضیح دهید. چگونه عمل مذکور در صورت ربا است؟

"فی عقد البیع و هو الایجاب والقبول الدالاّن علی نقل الملک بعوض معلوم".

۸ عقد "مضاربه" با کدام یک از قیدها خارج می شود؟ آیا "عقد اجاره" نیز خارج می شود؟ چرا؟

"یجوز بیع مـا یُخْرَط کالحَنـاء والتوت خرطهً و خرطـاتٍ، و ما یجزُّ کالرطبه و هی الفصّه والبقل جزّهً و جزّاتٍ. و لا تـدخل الثمره بعد ظهورها فی بیع الاُصول إلاّ فی ثمره النخل بشرط عدم التأبیر".

۹ فرع "یجوز بیع ما یخرط... جزّاتٍ" را توضیح دهید، منظور از "الاُصول" و "عدم التأبیر" چیست؟

علوم قرآنی، نوشته آیت الله معرفت

علوم قرآنی، نوشته آیت الله معرفت

۱ هنگام نزول وحی مستقیم، پیامبر چه حالتی پیدا می کردند و دلیل آن چه بود؟

۲ معیار و ملاک تشخیص سوره های مکی و مدنی را نام برده و یکی را به اختصار توضیح دهید.

۳ ویژگی های مصحف علی(ع) را بنویسید.

۴ مشخصات کلی مصحف های عثمانی را نام ببرید، سرانجام این مصحف ها چه شد؟

۵ ویژگی قرائت حفص را بنویسید.

۶ چند نوع نسخ در قرآن واقع شده است؟ آنها را نام برده و تعریف دو مورد را بنویسید.

در دو آیه (و لا تقتلوا أولادکم من إملاق نحن نرزقکم و إیّاهم) و (و لا تقتلوا أولادکم خشیه إملاق نحن نرزقهم و إیّاکم) فهمیده می شود، چیست؟

۸ مراحل تحدّی قرآن را ذکر کنید.

۹ معانی اصطلاحی تحریف را نام ببرید، در شبهه "تحریف قرآن"، کدام معانی تحریف، مطرح است؟

بدایه المعارف الالهیه، نبوت امامت و معاد

بدایه المعارف الالهیه، نبوت امامت و معاد

الف- چهار گزینه ای:

۱ قوله تعالی: (قل لا أسألکم علیه أجراً إلّا المودّه فی القربی)..... .

أ) نزل فی مکّه

ب) یحمل "القربی" فیه علی التقرّب من الله بطاعه

ج) سیق لبیان قضیّه حقیقیّه

د) یحمل "القربی" فیه علی علیّ و فاطمه والحسنین(ع) لا غیر

۲ مراد از "ادعای مشاهده" در توقیع شریف "من ادّعی المشاهده قبل خروج السفیانی والصیحه فهو کذّاب مفترٍ" چیست؟

أ) ادّعای دیدن امام عصر(ع) ب) ادعای نیابت خاصه ی حضرت

ج) ادعای تشرف به محضر حضرت د) ادّعای ظهور حضرت

۳ ما ذکر من علائم الظهور.... .

أ) جمیعها من المحتومات ب) لیست قابله للتغییر

ج) جمیعها من المحتومات القابله للتغییر د) محتوماتها قابله للتغییر

۴ "إنّ الرجعه تقع.... ظهور الامام المهدی، والمرجوعین هم.....".

أ) بعد الاشخاص و ذواتهم لا أوصافهم و دولتهم ب) بعد أوصاف الاشخاص و دولتهم لا ذواتهم

ج) قبل الاشخاص وذواتهم لا أوصافهم و دولتهم د) قبل أوصاف الاشخاص و دولتهم لا ذواتهم

ب- تشریحی:

۱ فرق بین معجزه و سحر در چیست؟ توضیح دهید.

۲ وجه استدلال به آیه شریفه (هو الّذی أرسل رسوله بالهدی و دین الحقّ لیظهره علی الدین کلّه ولو کره المشرکون) بر "خاتم النبیین" بودن پیامبر اسلام چیست؟

۳ علم امام از چه راه هایی حاصل می شود؟

۴ در تعریف "نبیّ" به "الانسان المخبر

عن الله تعالی بغیر واسطه أحد من البشر" با قید "غیر واسطه أحد من البشر" چه چیزی خارج می شود و اشکال این تعریف چیست؟

۵ چگونه از آیه شریفه (یا أیّها الرسول بلّغ ما اُنزل الیک من ربّک و إن لم تفعل فما بلّغت رسالته) استفاده می شود که امامت از اصول دین است؟

۶ در آیه شریفه (یا أیّها الذین آمنوا أطیعوا الله و أطیعو الرسول و اُولی الامر منکم) چرا مراد از "اولی الامر" خصوص امامان معصوم است؟ با توجه به خود آیه شریفه، توضیح دهید.

۷ کیفیت استدلال به آیه ولایت (إنّما ولیّکم الله و رسوله والذین آمنوا) بر امامت حضرت علی(ع) بر فرض اینکه "ولی" به معنی "ناصر" باشد را بیان کنید.

"انّ آیه (إنّما یرید الله لیذهب عنکم الرجس أهل البیت و یطهّرکم تطهیراً) بناءً علی کونها جملةً معترضةً فی ضمن الایات المذکوره، فالاراده فیها متعلّقه بإذهاب الرّجس فمعنی الایه هو أنّه تعالی حصر إرادته لاذهاب الرجس والتطهیر فی أهل البیت، و من المعلوم أنّ هذه الاراده لیست إلاّ آرادةً تکوینیّةً، و إلاّ فلا معنی للحصر".

۸ دلیل تشریعی نبودن "اراده" در فرض مذکور چیست و چرا تکوینی بودن اراده، با اختیاری بودنِ عصمت اهل بیت(ع) منافات ندارد؟

۹ دلالت آیه شریفه (قیل ادخل الجنّه قال یا لیت قومی یعلمون بما غفر لی ربّی وجعلنی من المکرمین) بر وجود "حیات برزخی" را توضیح دهید.

جزوات تفسیر(از شماره ۱ تا پایان جزوه ۱۵)

جزوات تفسیر(از شماره ۱ تا پایان جزوه ۱۵)

۱ با توجه به آیه شریفه "ایاك نَعْبُدُ و ایاك نستعین" فرق عبادت با عبودیت را بیان نموده و درجات عبادت را بنویسید.

۲ با اینکه قرآن برای هدایت همه مردم است، چرا در آیه

شریفه: "ذلک الکتاب ... هدی للمتقین". فرموده قرآن برای هدایت متقین است؟

۳ مقصود از قلب در قرآن کریم چیست؟

۴ وجه تسمیه منافق به "منافق" چیست؟ و دو صفت از صفات منافقین که در آیات سوره بقره مطرح شده است را بیان نمایید.

۵ با توجه به آیه شریفه "الـذین یَنْقُضُونَ عَهْدَ الله من بعد میثاقه و یقطعون ما امرالله به ان یوصل و یُفْسدون فی الارض اولئک هم الخاسرون" معانی لغوی "نقض"، "عهد"، "خسران" را بیان نموده و منظور از عهد خداوند چیست؟ توضیح دهید.

۶ با چه بیانی می توان از آیه شریفه "کیف تکفرون بالله و کنتم امواتاً فاحیاکم ثم یمیتکم ثم یحییکم ثم الیه ترجعون" عالم برزخ را اثبات نمود؟

۷ منظور از اسمائی که خداوند به آدم آموخت چیست؟

۸ در آیه شریفه "ان الـذین آمنوا والـذین هـادوا والنصـاری والصابئین مَنْ امن بالله والیوم الاخر و عمل صالحاً فلهم اجرهم عند ربهم و لا خوف علیهم و لا هم یحزنون" معانی "هادوا"، "نصاری" و "صابئین" را بیان کنید و دو نکته از نکات تفسیری آیه را توضیح دهید.

۹ شفاعت از نظر قرآن کریم را بیان کنید.

تجزیه و ترکیب اشعار سیوطی

تجزیه و ترکیب اشعار سیوطی

"و فی اختیار لا یجیء المنفصل اذا تأتّی أن یجیء المتّصل"

۱ وزن "یجیء" چیست؟ چه اعلالی در آن به کار رفته است؟ "إذا" را تجزیه کنید.

"و مُضْمَر الشأن اسماً انْوِ إنْ وقع موهم ما استبان أنّه امتنع"

۲ نقش ترکیبی "اسماً" و "ما" چیست؟ جمله "استبان" چه محلّی از اعراب دارد؟ چرا؟

"و حذف ال ذی إن تنادِ أو تُضِف أوجب و فی غیرهما قد تنحذف"

۳ "حذف" چه اعرابی دارد و چرا؟ "تنحذف" از چه بابی است و

فاعل آن چیست؟

۴ فعل "أوجب" چه صیغه ای است و از چه بابی است؟ "ذی" را تجزیه کنید.

"و خُفِّفَتْ کأنّ أیضاً فَنُوِی منصوبها و ثابتاً أیضاً روی"

۵ نائب فاعل هر کدام از فعل های "خفّفت" و "نوی" و "روی" به ترتیب چیست؟ وجه نصب "ثابتاً" را نیز بیان کنید.

"من ذاك "ذو" إن صحبةً أبانا والفمُ حیث المیم منه بانا"

۶ در بیت فوق دخول "إن" شرطیه بر اسم چگونه توجیه می شود؟ چرا "صحبةً" منصوب است؟

۷ دلیل رفع "الفم" و محلّ اعرابی جمله "أبانا" و متعلّق "من ذاك" و "منه" را بیان کنید.

"والحذف مع فصلٍ بالاّ فُضِّلا ك "ما زکا إلاّ فتاه ابن العلا"

۸ نقش ترکیبی "مع فصل" چیست؟ در "ما زکا إلاّ فتاه ابن العلا" مستثنی، مستثنی منه و نوع استثناء را مشخص کنید.

"و عاملٌ ضمّن معنی الفعل لا حروفَه مؤخّراً لن یعملا"

۹ مسوّغ ابتدا به نکره در "عاملٌ" چیست؟ اعراب "معنی" و "یعملا" را به همراه دلیل ذکر کنید.

"و ما یلی المضاف یأتی خلفاً عنه فی الاعراب إذا ما حذفا"

۱۰ چه قاعده اعلالی در "یلی" جاری شده است؟ نقش ترکیبی کلمات مشخص شده را بنویسید.

۱۱ مصراع اول در "و فَعِلَ اللازم بابه فَعَل / کَفَرِحٍ و کجویً و کشلل" را ترکیب کنید.

سیره پیشوایان، از زندگی امام هادی(ع) تا آخر کتاب

سیره پیشوایان، از زندگی امام هادی(ع) تا آخر کتاب

الف- چهار گزینه ای:

۱ فرمانده دژخیمان متوکّل عباسی، که بود؟

أ) محمد بن قحطبه ب) وصیف ترکی ج) سندی بن شاهک د) یحیی بن هرثمه

۲ "..... از دانشمندان شیعه و پیروان امام هادی(ع) بود که به دستور خلیفه وقت به شهادت رسید".

أ) جابر بن حیّان ب) فضل بن شاذان ج) کندی د) ابن سکّیت

۳ نوّاب خاصّ امام

زمان(عج) به ترتیب زمانی عبارتند از:

أ) عثمان بن سعید حسین بن روح علی بن محمد سمری محمد بن عثمان

ب) عثمان بن سعید محمد بن عثمان علی بن محمد سمری حسین بن روح

ج) علی بن محمد سمری محمد بن عثمان عثمان بن سعید حسین بن روح

د) عثمان بن سعید محمد بن عثمان حسین بن روح علی بن محمد سمری

۴ هر یک از "ناووسیه" و "واقفیه"، اعتقاد به مهدی موعود بودن چه کسی داشتند؟

أ) محمد بن حنفیّه امام صادق(ع) ب) امام عسکری(ع) امام صادق(ع)

ج) امام صادق(ع) امام موسی بن جعفر(ع) د) محمد بن حنفیّه امام موسی بن جعفر(ع)

ب- تشریحی:

۱ چرا خلافت عباسیان در زمان امامت امام هادی(ع) هیبت خود را از دست داده بود؟

۲ متوکل عباسی قبر امام حسین(ع) را توسط چه کسی تخریب کرد و دلیل انتخاب این شخص چه بود؟

۳ موضع امام هادی(ع) را در برابر مکتب های کلامی زمان خویش، بنویسید.

۴ چرا امام یازدهم، عسکری نامیده می شود؟

۵ ضرورت ایجاد شبکه ارتباطی با شیعیان در زمان امام عسکری(ع) را بنویسید.

۶ امام عسگری(ع) جهت آماده سازی شیعیان برای دوران غیبت، چه اقداماتی انجام دادند؟

۷ در روایات، در زمینه علل و اسباب غیبت، روی چه موضوعاتی تکیه شده است؟ آنها را بنویسید.

۸ شیعیان قم و بعضی از مناطق ایران چگونه به نادرستی ادعای جعفر کذاب واقف شدند؟

۹ یکی از جهات اهمیت بیانیه "رابطه العالم الاسلامی" را بیان کنید.

اصول الفقه،جلد۱،از اول کتاب تااول "اجتماع امرونهی

اصول الفقه، جلد یک، از اول کتاب تا اول "اجتماع امر و نهی"

الف- چهار گزینه ای:

۱ کدام معنا از

معانی حسن و قبح مورد نزاع بین اشاعره و عدلیه است؟

أ) کمال و نقص ب) ملائمت و منافرت ج) مدح و ذم د) کمال و منافرت

۲ بحث اجزاء در اصول عملیه در کدام یک از موارد زیر جاری است؟

أ) أصاله الاحتیاط والحلّیه ب) استصحاب، برائت شرعیه

ج) برائت عقلیه و قاعده تخییر د) اصاله الاحتیاط، قاعده تخییر

۳ کدام تعریف در مورد مقدمات مفوّته صحیح است؟

أ) مقدماتی که اگر فوت شود مانعی برای ذی مقدمه ایجاد نمی کند

ب) مقدماتی که باید فوت شود تا ذی المقدمه وجود پیدا کند

ج) مقدماتی که ترک آن قبل از زمان واجب موجب تفویت واجب در وقتش می شود

د) مقدماتی که با آمدن آن ذی المقدمه فوت می شود

۴ "المختار (عند المنّف) فی مسأله مقدّمه الواجب هو..."

أ) الوجوب مطلقا ب) عدم الوجوب مطلقا

ج) وجوب السبب دون غیره د) وجوب المقدّمه الداخلیه دون غیرها

ب- تشریحی:

۱ حکم واقعی و ظاهری را تعریف کنید، و مدلول دلیل فقاهتی، حکم واقعی است یا ظاهری؟

"لو ورد أمر من الشارع فی مورد حکم العقل فالحقّ أنّه للارشاد حیث یفرض أنّ حکم العقل هذا کاف لدعوه المکلّف الی الفعل الحسن و اندفاع ارادته للقیام به فلا حاجه الی جعل الداعی من قبل المولی ثانیاً، بل یکون عبثاً و لغواً، بل هو مستحیل؛ لأنّه یکون من باب تحصیل الحاصل".

۲ با توجه به متن وجه ارشادیت امر شارع در موارد حکم عقل را توضیح دهید.

۳ مقدمات حکمت را بیان کنید و آیا "انصراف" مانع از تمسک به اطلاق کلام می شود؟

۴ مورد جریان "اصاله العموم" را با ذکر مثال توضیح دهید.

۵ برای شبهه مفهومیه و مصداقیه

در مورد اجمال مخصّص ذکر کنید.

۶ مفهوم موافق را با ذکر مثال تعریف کنید.

۷ تقسیمات ثانویه واجب را با ذکر مثال توضیح دهید.

"إنّه من المعلوم أنّ الاحكام الوارده فی حال الاضطرار وارده للتخفیف علی المکلّفین والتوسعه علیهم فی تحصیل مصالح التکالیف الاصلیه الاوّلیه (یریدالله بکم الیُسر و لا یرید بکم العسر) ".

۸ با توجه به عبارت آیا اتیان مأمور به اضطراری در صورت رفع اضطرار مجزی از مأمور به اختیاری است یا خیر؟ چرا؟

"خلاصه فکره الترتّب: أنّه لا ـ مانع عقلاً من أن یکون الامر بالمهمّ فعلیاً عند عصیان الامر بالاهمّ، فإذا عصی المکلّف و ترک الاهمّ فلا محذور فی أن یفرض الامر بالمهمّ حینئذ، إذ لا یلزم منه طلب الجمع بین الضدّین".

۹ با توجه به عبارت فوق نظریّه ترتّب را با ذکر مثال توضیح دهید.

ادبیات عرب / اشعار الفیه ابن مالک

ادبیات عرب / اشعار الفیه ابن مالك

"واحده کلمه والقول عمّ و کلمه بها کلام قد یُؤَمّ"

۱ در بیت فوق چند جمله وجود دارد؟ جمله هایی را که دارای اعراب محلی هستند با بیان نوع اعراب، مشخص کنید.

۲ متعلّق "بها" و وزن "یُؤَمّ" را بنویسید.

"و بعض الاعلام علیه دخلا للمح ما قد کان عنه نقلا"

۳ نوع "ما" و مرجع ضمیر و متعلق "عنه" و نقش ترکیبی "نقلا" را بیان کنید.

"و هَمْزَ إنَّ افْتَحْ لسدّ مصدر مسدَّها و فی سِوی ذاك اکْسِر"

۴ نقش ترکیبی "إنّ"، "مسدّ" و "هَمْزَ" و مرجع ضمیر "مسدّها" را معین کنید.

"إن مُضْمَرُ اسمٍ سابقٍ فعلاً شَغَلْ عنه بنصب لفظه او المحلّ"

۵ نقش ترکیبی "فعلاً" و معنای "باء" در بنصب" چیست؟ لفظ "المحلّ" را تجزیه کنید.

"و إن تُکَرَّرْ لالتوکیدٍ فمع تفریغ التأثیرَ بالعامل دَعْ"

۶ نقش ترکیبی "التأثیر" و متعلق "مع

تفریغ" و "بالعامل" و وزن "دع" را مشخص کنید.

"واضمُم بناءً غیراً إنْ عَدِمْتَ ما به اُضیف ناویاً ما عُدِما"

۷ وجه نصب "بناءً"، "غیراً" و "ناویاً" و نقش ترکیبی "ما" در "ناویاً ما" چیست؟

۸ در بیت فوق چند جمله وجود دارد؟ جمله هایی را که محلی از اعراب ندارند با ذکر دلیل مشخص کنید.

"فعلانِ غیرُ مُتصرِّفینِ نعم و بئس رافعانِ اسمین"

۹ در بیت فوق چند جمله وجود دارد؟ ارکان آن ها را مشخص کنید.

"بدلُ المُضمَّنِ الهمزیلی هَمْزاً کمن ذا أسعید أم علی"

۱۰ کلمه "المُضَمَّن" را تجزیه کنید. وزن لفظ "یلی" را مشخص نمایید.

۱۱ نقش ترکیبی "الهمز"، "یلی" و "همزاً" و مجرور "ک" را مشخص کنید.

نهج البلاغه، نامه ۳۱

نهج البلاغه، نامه ۳۱

"من الوالد الفانی.... إلی المولود..... رهینه الایّام".

۱ مقصود از "رهینه الایّام"، چیست؟ توضیح دهید.

"والجئ نفسک فی الامور کلّها إلی إلهک فإنّک تُلجِئها إلی کهف حریز و مانع عزیز... و أکثر الاستخاره و تفهّم وصیّتی و لا تذهَبَنّ عنها صفحاً".

۲ کلمه های "الجئ"، "کهف حریز"، "مانع عزیز"، "الاستخاره" و "صفحاً" را معنا کنید.

۳ فراز "یسبقنی إلیک بعض غلبات الهوی أو فتن الدنیا فتکون کالصعب النفور"، چگونه با مقام امامت و عصمت، سازگار است؟

"و إن أنت لم یجتمع لک ما تُحبّ من نفسک و فراغ نظرک و فکرک فاعلم أنّک إنّما تخبط العشواء و تتوَرَّط الظلماء".

۴ فراز فوق را ترجمه کنید.

۵ با توجه به فراز "آخر بعد الاشیاء بلانهایه"، بیان کنید که چرا برای خداوند متعال پایانی نیست؟

۶ عبارت "فإنّما أهلها (الدنيا) نَعَم مُعقَّله" را توضیح دهید.

"أنّ من كانت مطيّته الليل والنهار فإنّه يسار به و إن كان واقفاً و يقطع المسافه و إن كان مقيماً وادعاً".

۷ عبارت فوق، کنایه از چیست؟ توضیح دهید.

۸

فرازهای "مراره اليأس خير من الطلب"، "من أكثر أهجر" و "إيّاك و الاتّكال على المُنى فإنّها بضائع النُوكى" را توضيح دهيد.

۹ فراز "لا يَكْبُرَنّ عليك ظلمَ من ظلمك" را همراه با دليل آن، توضيح دهيد.

برگزيده تفسير نمونه، جلد سوم

برگزيده تفسير نمونه، جلد سوم

۱ جمله "و تحسبهم أيقاظاً و هم رقود" درباره اصحاب كهف را معنى كرده و بيان كنيد اين حالت در آن ها براى چه بود؟

۲ نسبت نسيان به پيامبرى همچون موسى در آيه شريفه "قال ذلك ما كنّا نبغ فارتدّا على آثارهما قصصاً نسيا حوتهما" چگونه قابل توجيه است؟

۳ مراد از ارث در آيه شريفه "يرثنى و يرث من آل يعقوب و اجعله ربّ رضيّاً" چيست؟ توضيح دهيد.

۴ در آيه شريفه "ثمّ جعلناه نطفةً فى قرار مكين" تعبير به "قرار مكين" اشاره به چيست؟

۵ آيه شريفه "ليس عليكم جناح أن تدخلوا بيوتاً غير مسكونه فيها متاع لكم والله يعلم ما تبدون و ما تكتمون" جمله "والله يعلم ما تبدون و ما تكتمون" اشاره به چيست؟

۶ مقصود از "امر جامع" در آيه شريفه "إنّما المؤمنون الذين آمنوا بالله و رسوله و إذا كونوا معه على أمرٍ جامع لم يذهبوا حتى يستأذنوه" چيست؟

۷ در آيه هاى شريفه "و إذ نادى ربّك موسى أن ائْتِ القوم الظالمين قوم فرعون الاّ يتّقون" چرا تنها به صفت ظلم فرعونيان تكيه شده است؟

۸ در آيه شريفه "و تفقّد الطير فقال مالى لا أرى الهدهد أم كان من الغائبين" تعبير به "و تفقّد الطير" بيانگر چيست؟

۹ محتواى كلّى سوره لقمان را بنويسيد.

شرح لمعه، از اول كتاب الصوم تا اول كتاب المتاجر

شرح لمعه، از اول كتاب الصوم تا اول كتاب المتاجر

الف- چهار گزينه اى:

۱ ملاک صحت نذر...... متعلق نذر مى باشد؟

أ) وجوب شرعى ب) استحباب شرعى ج) رجحان دينى يا دنيوى د) رجحان دينى

۲ بنا بر نظر شهید ارتزاق قاضی از بیت المال در چه صورتی جایز است؟

أ) مطلقاً جایز است ب) در صورت تعیّن قضاء چه با حاجت

چه بدون حاجت

ج) در صورت حاجت چه با تعيّن قضاء چه بدون آن د) در صورت حاجت و تعيّن قضاء

۳ در باب قضاء و مرافعه ادعا بر ميّت و طفل و مجنون با چه چيزى ثابت مى شود؟

أ) بيّنه فقط ب) يمين فقط ج) چهار شاهد د) بيّنه و يمين با هم

۴ اگر واقف در صيغه وقف عام كسى را به عنوان ناظر معين نكرد چه كسى ناظر است؟

أ) خود واقف ب) خود موقوف عليهم ج) حاكم شرع د) واقف يا موقوف عليهم

ب- تشريحى:

۱ در چه مواردى جهاد واجب عينى مى شود؟

۲ "صوم الصمت" و "صوم الوصال" را تعريف كنيد. نذر اين دو، چه حكمى دارد؟

"(و يتخيّر قاضى شهر رمضان بين البقاء على الصوم والافطار ما بينه و بين الزوال) الضمير يعود الى الزمان الذى هو ظرف المكلّف المخيّر و (ما) ظرفيه زمانيه و يمكن عوده الى الفجر".

۳ با توجه به متن دو احتمال در مرجع ضمير "بينه" را توضيح دهيد.

۴ فرق بين عمره مفرده و عمره تمتّع را بيان نماييد.

۵ در عمره تمتع تا چه زمانى مى توان طواف عمره را به تأخير انداخت؟

۶ "هدى قران"، كجا ذبح مى شود؟

"لو نذر الحجّ و أطلق كفت المرّه مخيّراً فى النوع والوصف، إلّا أن يعيّن أحدهما فيتعيّن الاوّل مطلقاً والثانى إن كان مشروعاً".

۷ مقصود از "نوع"، "وصف" و "مطلقاً" چيست؟ براى "والثانى إن كان مشروعاً"، مثال بنويسيد.

"والمعتبر فى الشروط المعتبره فى الشهاده وقت الاداء لا وقت التحمّل".

۸ مراد از "وقت الاداء" و "وقت التحمّل" چيست؟ ثمره اعتبار "وقت اداء" در كجا ظاهر مى شود؟

"المدّعى هو الّذى يترك لو ترك الخصومه و قيل (هو من يخالف قوله الاصل

أو الظاهر و لا يختلف موجبها غالباً)".

۹ مراد از "عدم اختلاف موجب" چیست؟ این عدم اختلاف را در یک مثال، توضیح دهید.

شرح لمعه، از اول کتاب تا اول صوم

شرح لمعه، از اول کتاب تا اول صوم

الف- چهار گزینه ای:

۱ اگر در حال انجام غسل جنابت حدث اصغری سر بزنند.... (به نظر شهید ثانی)

أ) باید غسل را اعاده کند ب) غسل صحیح است و باید وضو بگیرد

ج) غسل صحیح و وضو هم نیاز نیست د) غسل باید اعاده شود و وضو هم بگیرد

۲ اگر ساتر عورت، لباس رقیق غیر حاکی باشد نماز خواندن در آن .... است.

أ) برای مرد و زن باطل ب) نسبت به مردان فقط جایز

ج) جایز، ولی ترکش مستحب د) نسبت به مردان مکروه و نسبت به زنان باطل

۳ اگر مصلی در قنوت عمداً دعای حرام کند (شیء حرام تقاضا کند)..... .

أ) اگر حکم وضعی را نداند نمازش صحیح است ب) نماز او باطل است ولو اینکه حکم وضعی را نداند

ج) اگر حکم وضعی را بداند نماز او باطل است د) چون جزء مستحبی است نماز او صحیح است

۴ اگر نمازگزار در حال قرائت قصد کند که قبل از رکوع از نماز خارج شود؟

أ) اگر قصدش را عملی کند نمازش باطل می شود ب) اگر قصدش را عملی نکند نمازش صحیح است

ج) نماز او باطل نمی شود و اعاده لازم نیست د) نماز او باطل می شود و باید آن را اعاده کند

ب- تشریحی:

۱ علت اطلاق سه واژه "موجب، ناقض، سبب" بر بول و غائط و ریح نسبت به وضوء چیست؟ توضیح دهید.

۲ در حال تقیّه وظیفه نمازگزار تکتف بوده است و او این امر

را امتثال نکرده است و با دست باز نماز خوانده نماز او چه حکمی دارد؟ چرا؟

۳ اگر چیزی در منطقه ای مأکول و ملبوس باشد و در سایر مناطق این گونه نباشد آیا می توان بر او سجده کرد (نظر شهید) و دلیلش را بیان کنید.

۴ "الغساله کالمحلّ قبلها" یعنی چه؟ بیان فرمایید؟

"والشهید هو المسلم و من بحکمه المیّت فی معرکه قتال أمر به النبیّ(ص) أو الامام أو نائبهما الخاصّ و هو فی حزبهما بسببه".

۵ سه قید "من بحکمه"، "و هو فی حزبهما" و "بسببه" را توضیح دهید.

"التیمّم و شرطه عدم الماء بأن لا یوجد مع طلبه علی الوجه المعتبر أو عدم الوصله الیه مع کونه موجوداً إمّا لعجز... أو لضیق الوقت بحیث لا یدرک منه معه بعد الطهاره رکعه".

۶ مقصود از قید "علی الوجه المعتبر" چیست؟ مرجع دو ضمیر "منه" و "معه" را مشخص فرمایید.

"ثمّ یجب الرکوع منحنیاً الی أن یصل کفّاه رکبتیه فلا یکفی وصولهما بغیر انحناء کالانحناس مع اخراج الرکبتین أو بهما".

۷ با توجه به متن، مرحوم شهید چند کیفیت برای رساندن دستها به زانوها تصور فرموده و کدام یک را رکوع شرعی می داند؟

"وقت العصر الفراغ منها (صلاه الظهر) ولو تقدیراً".

۸ فائده قید "ولو تقدیراً" چیست؟

"و استحبابهما (اذان و اقامه) ثابت فی الخمس الیومیه خاصّه دون غیرها من الصلوات و إن کانت واجبه بل یقول المؤذن للواجب منها الصلاه ثلاثاً بنصب الاویل أو رفعهما أو بالتفریق".

۹ عبارت "بل یقول المؤذّن..." را توضیح دهید.

بدایه المعارف الالهیه، تا اول نبوت

بدایه المعارف الالهیه، تا اول نبوت

الف- چهار گزینه ای:

۱ به نظر شارح، "بعثت انبیا(ع)"، مصداق ... می باشد؟

أ) لطف غیرضروری ب) لطف مقرّب ج) لطف ممکّن د) لطف مصطلح در علم کلام

الصفات الثبوتیّه الاضافیه:

أ) امور انتزاعیه عن مقام الفعل ب) حقایق عینیّه

ج) موجبه لکمال الذات د) یکون فقدانها موجباً لنقص الذات

۳ إنّ فرضیّه تطوّر الانواع و خروج بعضها من بعض:

أ) صحیحه بحکم العقل ب) لا دلیل علی عمومها و شمولها

ج) مؤیّده بالاثار الحفریّه المشکوفه د) تنافی الاعتقاد بالمبدأ المتعال

۴ إنّ احتمال الکذب فی الایات القرآنیه:

أ) ینسدّ بالتفکّر فی الافاق والانفس ب) لا ینسدّ إلّا بقاعده التحسین والتقبیح العقلیین

ج) ینسدّ بالایات الدالّه علی حرمه الکذب د) ینسدّ بالاخبار الوارده من المعصومین

ب- تشریحی:

۱ برهان "امکان وجودی"، برای اثبات خداوند را توضیح دهید.

۲ آیا نفی نظیر و شبیه اختصاص به ذات و صفات ذاتی خداوند دارد یا شامل صفات فعل خداوند نیز می شود؟ چرا؟

۳ دلیل قائلین به "عدم اتصاف ذات واجب به صفات" را نقل و نقد کنید.

"ثمّ إنّ وجوب دفع الضرر المحتمل أو وجوب شکر المنعم کما یدلّان علی وجوب طلب المعرفه و تحصیلها کذلک یدلان علی وجوب التصدیق بعد المعرفه والتدیّن به".

۴ عبارت فوق را توضحی داده و برای آن دلیل بیاورید.

۵ عقل نظری و عقل عملی را با ذکر مثال توضیح دهید.

۶ چرا اختلاف موجودات از جهت انواع، اصناف و اوصاف با عدل خداوند منافات ندارد؟

"إنّ التأثیر مستند إلی قدره الله تعالی دون العباد، و إلّا لزم اجتماع قادرین علی مقدور واحد، والتالی باطل، فالمقدّم مثله".

۷ با توجه به عبارت فوق، دلیل قائلین به جبر را توضیح دهید.

۸ تفسیر صحیح از نظریه "الامر بین الامرین" چیست؟

۹ "نسخ" را تعریف کرده و وجه اشتراک و افتراق آن را با "بداء" توضیح دهید.

بدایه الحکمه، کل کتاب

بدایه الحکمه، کل کتاب

لطفاً به همه سوال های تستی و ۸

سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ فاعل بالتسخیر را تعریف کرده مثال بیاورید.

۲ ماهیت "بشرط شیء"، "بشرط لا" و "لابشرط" را به ترتیب چه می نامند؟

أ) مخلوطه مطلقه مجرّده ب) مخلوطه مجرّده مطلقه

ج) مطلقه مجرّده کلی طبیعی د) مجرّده مخلوطه مطلقه

۳ چرا در حرکت باید محرِّک غیر از متحرک باشد؟

۴ موضوع حرکت عَرَضی و جوهری چیست؟

۵ الممکن الموجود محفوف...... .

أ) بالضروره السابقه فقط ب) بالضروره اللاحقه فقط

ج) بالضرورتین السابقه واللاحقه د) بلا ضروره السابقه واللاحقه و أنّه کما کان ممکن

"و الامکان بالقیاس الی الغیر، کما فی الواجبین بالذات المفروضین، ففرض وجود أهدهما لا یأبی وجود الاخر و لا عدمه؛ إذ لیس بینهما علّیه و معلولیّه، ولا هما معلولا علّه ثالثه".

۶ امکان بالقیاس الی الغیر را با توجه به مثال مذکور در متن توضیح دهید.

۷ نسبت جنس به فصل و فصل به جنس چیست؟ با ذکر مثال توضیح دهید.

۸ "سمّیت قضیّه امتناع....... أولی الاوائل".

أ) الدور والتسلسل ب) اجتماع الضدّین ج) شریک الباری د) اجتماع النقیضین و ارتفاعهما

۹ وجه عدم انفکاک زمانی معلول از علت تامه را تقریر نمایید.

"و عمده ما دعاهم الی القول بجواز الاعاده زعمهم أنّ المعاد و هو ممّا نطقت به الشرائع الحقّه من قبیل إعاده المعدوم".

۱۰ با توجه به متن، استدلال قائلین به جواز اعاده معدوم را توضیح دهید. پاسخ علامه از این استدلال چیست؟

"الزمان لا أوّل له، ولا آخر له، بمعنی الجزء الذی لا ینقسم من مبتدئه أو منتهاه؛ لانّ قبول القسمه ذاتیّ

له".

۱۱ چرا زمان اول و آخر ندارد؟

۱۲ عروض الوجود للماهیه و ثبوته لها.....

أ) من قبیل العروض المقولیّ ب) من حمل الشیء علی نفسه

ج) من الهلیّه المرکّبه د) هی ثبوت الماهیّه به

۱۳ جوهر و عرض را تعریف کنید.

بدایه الحکمه، کل کتاب

بدایه الحکمه، کل کتاب

لطفاً به همه سوال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

چهار گزینه ای:

۱ المشهور بین الحکماء، أنّ الموجود الذهنی...... .

أ) شبح الماهیه ب) نفس الماهیه ج) لا حقیقه له د) اضافه من النفس الی الرخارج

۲ الامکان الاستعدادی....... الوقوعی مورداً.

أ) أعمّ من ب) أخصّ من ج) یباین د) یساوی

۳ عبارت "الجوهر المجرّد عن المادّه ذاتاً المتعلق بها فعلًا" تعریف چیست؟

أ) عقل ب) صورت ج) نفس د) جسم

۴ "الحکمه الالهیّه هی العلم الباحث عن... الموجود بما هو...."

أ) أحوال موجود ب) أحکام متغیّر ج) أقسام موجود د) أحوال مشکّک

تشریحی:

۱ شبهه ابن کمونه بر وحدانیّت و توحید الهی را بیان کنید.

۲ در عبـارت "إنّ العلوالم الثلاـثه]أی العقـل والمثـال والمـاده[متطـابقه متوافقه" مقصود از متطـابق و متوافق بودن عوالم ثلاـثه چیست؟

۳ مراد از "عقل اجمالی" چیست؟ با ذکر مثال توضیح دهید.

"العالم الجسـمانیّ بمادّته الواحده حقیقه واحده سیّاله، متحرکّه بجمیع جواهرها و أعراضها قافله واحده الی غایه ثابته لها الفعلیّه المحضه".

۴ غایت عالم جسمانی چیست و این غایت بر چه اساسی است؟

"کلّ حادث زمانیّ فإنّه مسبوق بقوّه الوجود؛ لانّه قبل تحقّق وجوده یجب أن یکون ممکن الوجود، و یجوز أن یتّصف بالوجود، کما یجوز أن لا یوجد؛ إذ لو کان ممتنع الوجود استحال تحقّقه، کما

أنّه لو كان واجباً لم يتخلّف عن الوجود، لكنّه ربّما لم يوجد".

۵ مراد از "مسبوق بودن حادث زمانی به قوه وجود" را توضیح داده و دلیل آن را بیان نمایید.

۶ اقسام "غیریّت" را با ذکر مثال توضیح دهید.

۷ "نفس الامر" را در بحث صدق و کذب قضایا تعریف کنید.

۸ "وجود رابط" را اثبات کنید.

۹ چرا "دور" محال است؟ به طور کامل بیان کنید.

بدایه الحکمه، همه کتاب

بدایه الحکمه، همه کتاب

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به دو سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ "وجود فی نفسه" و "وجود فی غیره" را تعریف کنید.

۲ "امکان ذاتی" و "امکان استعدادی" چه تفاوت هایی دارند؟

۳ قاعده "فرعیت" چیست؟ اشکال وارد بر آن و جواب از این اشکال را بنویسید.

"والحقیقه الوجود کثره طولیّه باعتبار المراتب المختلفه الاخذه من أضعف المراتب... ثمّ تتصاعد المراتب الی أن تنتهی الی المرتبه الواجبه لذاتها، ولها کثره عرضیّه باعتبار تخصّصها بالماهیّات المختلفه".

۴ به چه اعتباری "وجود" دارای کثرت طولیه یا عرضیّه می باشد؟ هر کدام را جداگانه در قالب مثال بیان نمایید.

"المتضادّان: أمران وجودیّان متواردان علی موضوع واحد، داخلان تحت جنس قریب، بینهما غایه الخلاف".

۵ با توجه به تعریف مذکور، آیا تقابل تضادّ در بین جواهر ممکن است؟ چرا؟

۶ چرا به حرکت جوهر در مقوله "این، کیف، کم و وضع"، حرکات ثانیه گفته می شود؟ توضیح دهید.

"أمّا العلّه المادّیّه فهی المادّه بالنسبه الی النوع المرکّب منها و من الصوره؛ فإنّ لوجود النوع توقّفاً علیها بالضروره، و أمّا بالنسبه الی الصوره فیهی مادّه قابله معلوله لها".

۷ ماده، نسبت به صورت و نسبت به نوع مرکب چه نسبتی دارد؟ چرا؟

"كلّ حادث زمانيّ فإنّه مسبوق بقوّه

الوجود؛ لانّه قبل تحقّق وجوده يجب أن يكون ممكن الوجود، و يجوز أن يتّصف بالوجود، كما يجوز أن لا يوجود؛ إذ لو كان ممتنع الوجود استحال تحقّقه، كما أنّه لو كان واجباً لم يتخلّف عن الوجود، لكنّه ربّما لم يوجود".

۸ مراد از "مسبوق بودن حادث زمانی به قوه وجود" را توضیح داده و دلیل آن را بیان نمایید.

"إذا كانت العلّه التامّه موجودةً وجب وجود معلولها، و إلاّ جاز عدمه مع وجودها، و لازمه تحقّق عدمه المعلول لعدم العلّه من دون علّه".

۹ با توجه به عبارت فوق، دلیل بر استحاله انفکاک معلول از علت تامه را بنویسید.

"والحقّ أنّ التشخّص بالوجود؛ لانّ انضمام الكّی إلی الكلّی لایفید الجزئیّه، فما سمّوها أعراضاً مشخّصه هی من لوازم التشخّص و أماراته".

۱۰ بنا بر هر دو قول مذکور در عبارت، نقش اعراض را در "تشخّص" بنویسید. مرحوم علامه کدام یک از دو قول را پذیرفته اند؟ چرا؟

مکاسب محرمه تا القول فی ماهیّه العیب

مکاسب محرمه تا القول فی ماهیّه العیب

لطفاً به همه سوال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ اگر شخصی، هدیه سلطان جائر را بعد از علم به این که مال حرام است پذیرفت، حکم او نسبت به مال مأخوذ چیست؟

أ) غاصب مال است حتی اگر به نیّت رد باشد ب) غاصب نیست حتی اگر نیت رد نداشته باشد

ج) اگر به نیّت ردّ آن به صاحبش گرفته امین محسوب است د) اگر علم گیرنده به حرمت مال، تفصیلی است، غاصب می باشد

۲ به جواز اخذ اجرت بر صناعات و شغل هایی که واجب کفایی اند و قوام جامعه به آنهاست

اشکال کرده اند دو جواب از جواب های آن را به جز اجماع ذکر کنید.

"و من جمله الشرائط التنجیز فی العقد بأن لا یکون معلّقاً علی شیء بأداه الشرط،... و یدلّ علیه: فحوی فتاواهم و معاقد الاجتماعات فی اشتراط التنجیز فی الوکاله".

۳ استدلال به "فحوی" در جمله "و یدلّ علیه فحوی..." را توضیح دهید.

"أقول: و قد یستظهر ذلک]الایجاب بلفظ اشتریت[من عباره کلّ من عطف علی "بعت" و "ملّکت" شبههما أو ما یقوم مقامهما؛ إذ اراده خصوص لفظ "شریت" من هذا بعید، و حمله علی اراده ما یقوم مقامهما فی اللغات الأُخر للعاجز عن العربیّه أبعد".

۴ جمله "إذ إراده خصوص..." را توضیح دهید.

۵ از دیدگاه مرحوم شیخ، سازگارترین قول با قواعد در ارتباط با معاطات کدام است؟

أ) معاطات از همان ابتدا مفید ملکیت لازم است ب) اگر دالّ بر تراضی لفظ باشد مفید ملکیت لازم است

ج) معاطات در هیچ زمانی لازم الوفا نیست د) معاطات صرفاً مفید اباحه ی تصرّف است

۶ مفتوحه عنوةً بودن زمین با چند چیز ثابت می شود؟

"لو باع العین ثالث فضولاً (فی مسأله المعاطاه) فأجاز المالک الاوّل، علی القول بالملک لم یبعد کون إجازته رجوعاً کبیعه و سایر تصرّفاته الناقله ولو أجاز المالک الثانی، نفذ بغیر إشکال و ینعکس الحکم إشکالاً و وضوحاً علی القول بالاباحه".

۷ عبارت "وینعکس الحکم..." را کاملاً تبیین کنید.

۸ قال الشیخ: فی مسأله عدم جواز أخذ الأُجره علی الواجب..... .

أ) الاجماع المحصّل والمنقول یدلّ علی عدم الجواز ب) الاخبار تدلّ علی عدم الجواز

ج) الاجماع والاخبار یدلّان علی عدم الجواز د) لا دلیل علی عدم الجواز یشمل جمیع الواجبات

"أصل المعاطاه یتصوّر بحسب قصد المتعاطیین علی وجوه... ثانیها:

أن يقصـد كـلّ منهما تمليك الاخر ما له بازاء تمليك ماله إيّاه، فيكون تمليكاً بإزاء تمليك، فالمقاوله بين التمليكين لا الملكين، والمعامله متقوّمه بالعطاء من الطرفين، فلو مات الثانى قبل الدفع لم يتحقّق المعاطاه و هذا بعيد عن معنى البيع".

۹ با توجه به عبارت فوق، ثمره مقابله بین تملیکین نه ملکین را بیان کنید.

"ثم إنّه يشـكل اطّراد القاعده (ما لا يضـمن بصحيحه لا يضمن بفاسده) فى موارد: منها: الصيد الذى استعاره المحرم من المحلّ؛ بناءً على فساد العاريه، فإنّهم حكموا بضمان المحرم له بالقيمه مع أنّ صحيح العاريه لا يضمن به".

۱۰ عبارت "يشكل اطّراد القاعده..." را در ضمن مثال مذكور توضیح دهید.

"فـإن قلت: إنّ الاجمـاع على اعتبار القبول فى العقـد يوجب تأخير قوله: "اشتريت" حتى يقع قبولاً؛ لانّ إنشاء مالكيته لمال الغير إذا وقع عقيب تمليـك الغير له يتحقّق فيه معنى الانتقـال و قبول الاـثر، قلت: المسـلّم من الاجمـاع هو اعتبـار القبول من المشترى بالمعنى الشامل للرضا بالايجاب، و أمّا وجوب تحقّق مفهوم القبول المتضمّن لقبول الاثر فلا".

۱۱ با توجه به عبارت فوق اشكال و جواب آن را بنويسيد. (ترجمه كافى نيست)

۱۲ از نظر شيخ انصارى معاطات....... .

أ) فقط در باب بيع جارى مى شود ب) در باب بيع و اجاره و هبه جارى مى شود

ج) در باب بيع و اجاره فقط جارى مى شود د) در باب بيع و هبه فقط جارى مى شود

۱۳ دو قول از علما را در بيع كتب ادعيه مشتمل بر اسماء الهى به كافر به همراه دليل آن بنويسيد.

مكاسب، تا القول فى ماهيّه العيب

مكاسب، تا القول فى ماهيّه العيب

لطفاً به همه سوال هاى تستى و ۸ سؤال تشريحى پاسخ دهيد، در صورت پاسخ به همه، به

سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ مرحوم شیخ به......... قائل است.

أ) اشتراط تنجیز در عقود لازمه و جائزه ب) عدم اشتراط تنجیز در عقود لازمه و جائزه

ج) اشتراط تنجیز در خصوص عقود لازمه د) اشتراط تنجیز در خصوص وقف

۲ دلالت مستثنی و مستثنی منه در آیه شریفه "لا تأکلوا أموالکم بینکم بالباطل إلّا أن تکون تجارةً عن تراض" بر لزوم معاطات را توضیح دهید.

"ذکر بعض الاساطین أنّ القول بالاباحه المجرّده مع فرض قصد المتعاطیین التملیک مستلزم لتأسیس قواعد جدیده، منها: أنّ النماء الحادث قبل التصرّف، إن جعلنا حدوثه مملّکاً له دون العین فبعیدٌ أو معها فکذلک، وکلاهما منافٍ لظاهر الاکثر".

۳ با توجه به عبارت، قول به اباحه مجرّده مستلزم تأسیس چه قاعده جدیدی است؟ توضیح دهید.

"فاعلم أنّ تلف العوضین ملزم إجماعاً... و أمّا علی القول بالملک فلما عرفت من أصاله اللزوم، والمتیقّن من مخالفتها جواز ترادّ العینین، و حیث ارتفع مورد التradّ امتنع، و لم یثبت قبل التلف جواز المعامله علی نحو جواز البیع الخیاریّ حتّی یستصحب بعدالتلف؛ لأنّ ذلک الجواز من عوارض العقد لا العوضین، فلا مانع من بقائه".

۴ بنابر قول به ملکیّت در معاطات، وجه ملزم بودن تلف عوضین را تقریر کنید. جمله "ولم یثبت..." اشاره به چیست؟

۵ "کلمه (علی) فی النبویّ المشهور: (علی الید ما أخذت حتّی تؤدّی)......". (نظر مرحوم شیخ انصاری)

أ) ظاهره فی الحکم التکلیفیّ فلا یدلّ علی ضمان ب) لمجرّد الاستقرار فی العهده إذا کان دیناً

ج) لمجرّد الاستقرار فی العهده إذا کان عیناً د) لمجرّد الاستقرار فی العهده عیناً کان أو دیناً

۶ دو احتمال در معنی لفظ "باء" در "بصحیحه و

بفاسده" را نوشته و بنا بر هر دو، مفاد قاعده "ما يضمن بصحيحه يضمن بفاسده" را بيان كنيد.

۷ لو مات المحياه حال الفتح فالظاهر..... .

أ) أنّها بحكم الانفال؛ للروايه والاجماع و لزوال ملكيّه المسلمين بصيرورته مواتاً

ب) بقائها على ملك المسلمين لاختصاص أدلّه الموات بما إذا لم يجر عليه ملك مسلم

ج) خروجها عن ملك المسلمين للايه والشهره المحقّقه

د) دخولها فى ملك الامام؛ لاطلاق الاخبار الدالّه على أنّ الموات بقول مطلق للامام

۸ آيا مال مجهول المالک را مى توان به عنوان صدقه به هاشمى فقير داد؟ چرا؟

"عرّف البيع بالايجاب والقبول الدالّين على الانتقال، و حيث إنّ البيع من مقوله المعنى دون اللفظ مجرّداً أو بشرط قصد المعنى، والّا لم يعقل انشاؤه باللفظ عدل جامع المقاصد الى تعريفه بنقل العين".

۹ "حيث إنّ البيع..." دليل بر چيست؟ اين عبارت را توضيح دهيد.

"هل يشترط فى المعاطاه شروط البيع مطلقاً]أى على القول بالملك والاباحه[أم لا... و يشهد للثانى: أنّ البيع فى النصّ والفتوى ظاهر فيما حكم فيه باللزوم و ثبت له الخيار فى قولهم: "البيّعان بالخيار ما لم يفترقا"، أمّا على القول بالاباحه، فواضح؛ لانّ المعاطاه ليست على هذا القول بيعاً فى نظر الشارع والمتشرّعه؛ إذ لا نقل فيه عند الشارع... و أمّا على القول بالملک، فلانّ المطلق ينصرف الى الفرد المحكوم باللزوم فى قولهم: (البيّعان بالخيار)".

۱۰ وجه عدم اعتبار شروط بيع در معاطاه بنا بر قول به اباحه و ملک را توضيح دهيد.

"أقول: ما ذكره]القائل باعتبار الموالاه فى العقد من أنّ العقد المركّب من الايجاب والقبول بمنزله كلام واحد مرتبط بعضه ببعض ينقدح تخلّل الفصل المخلّ بهيئته الاتصاليّه، و لا يصدق المعاقده إذا كان

الفصل مفرطاً فی الطول[حسن لو کان حکم الملک واللزوم فی المعامله منوطاً بصدق العقد عرفاً کما هو مقتضـی التمسّک بآیه الوفاء بالعقود، أمّا لو کان منوطاً بصدق البیع أو التجاره عن تراض فلا یضرّه عدم صدق العقد".

۱۱ با توجه به عبارت دلیل قائلین به اعتبار موالات را همراه جواب مرحوم شیخ بنویسید.

۱۲ آیا می توان مالی را که سلطان جائر به نام خراج یا زکات گرفته از وی خریداری کرد؟

أ) حرام است و مال مأخوذ بر ملکیت صاحب آن باقی است ب) جائز است هر چند مال مأخوذ بر ملکیت صاحب آن باقی است

ج) به مقتضای قاعده، جاز ولی بنا بر مشهور حرام است د) به مقتضای قاعده، جایز ولی بنا به روایات خاصّه حرام است

"کما لا یجوز أخذ الأُجره من المشهود له کذلک لا یجوز من بعض من وجبت علیه کفایّه إذا استأجره لفائده إسقاطها عن نفسه".

۱۳ دو فرع مذکور در عبارت را توضیح دهید.

مکاسب، از ابتداتا النوع الخامس ممّا یحرم التکسب به

مکاسب، از ابتدای کتاب تا النوع الخامس ممّا یحرم التکسّب به

لطفاً به همه سوال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ ذکر الشخص بعیبه الذی صار بمنزله الصفه الممیّزه التی لا یعرف الاّ بها کالاعمش والاعرج والاحول..... .

أ) غیبه محرّمه لانّه ذکر الشخص بعیبه ب) غیبه غیر محرّمه لانّه من موارد استثناء الحرمه

ج) لیس غیبه و لکنّه محرّم لانّه ظلم د) لیس غیبه و لا محرّماً لعدم کراهیه ذکر عیبه

۲ معامله بر چیزی که شأناً فعل حرامی از آن قصد شود مانند بیع سلاح به اعداء دین

آیا صحیح است؟ چرا؟

"الثانیه عشـر: الغشّ حرام بلا خلاف والاخبار به متواتره نذکر بعضـها تیمّناً... و روایه موسی بن بکر عن أبی الحسن(ع) انّه أخذ دیناراً من الدنانیر المصبوبه بین یدیه فقطعها نصفین ثم قال له: (ألقه فی البالوعه حتی لا یباع بشیء فیه غش) ".

۳ دلالت روایت را بر حرمت غش توضیح داده و مرجع ضمیر "لا یُباع" را بیان کنید.

۴ گزینه صـحیح در رفع تعارض دو روایت "ثمن العذره سـحت" و "لا بأس ببیع العذره" را طبق نظر مرحوم شـیخ طوسـی بیان کنید.

أ) حمل روایت مانعه بر کراهت تا با جواز منافات نداشته باشد ب) خبر منع را بر تقیّه حمل کنیم

ج) روایت منع بر عذره ی انسان و روایت جواز بر عذره ی بهائم د) رجوع به مرجّحات سندیه ثم التخییر أو التوقّف

۵ ملاک حرمت سبّ مؤمن و مرجع در تحقق سبّ المؤمن چیست؟ نسبت بین سبّ را با غیبت بیان کنید.

"ولو وقعت المعاوضه علی الـدراهم المغشوشه جهلاً فتبیّن الحال لمن صار الیه فإن وقع عنوان المعاوضه علی الدرهم المنصـرف اطلاقه الی المسـکوک سـکّه السلطان... و إن وقعت المعاوضه علی شخصه من دون عنوان فالظاهر... إن کانت المادّه مغشوشه و إن کان مجرّد تفاوت السکّه فهو خیار التدلیس فتأمّل".

۶ با توجه به عبارت صورت اول و دوم را به همراه حکم آنها توضیح دهید.

۷ کلّ ماله نفع ما یجوز بیعه ولو فرض الشک فی صدق المال علی مثل هذه الاشـیاء کالحشار و دیدان القزّ المسـتلزم للشک فی صدق البیع..... .

أ) أمکن الحکم بصحّه المعاوضه علیها لعمومات التجاره ب) ولا یمکن الحکم بصحّه المعاوضه والبیع لانّه مبادله مال بمال

ج) لا یمکن

الحکم بصحّه المعاوضه لعدم صدق التجاره د) أمکن الحکم بصحّه المعاوضه لاصاله البراءه

۸ حکم تشبّه رجال به نساء و بالعکس را با دلیل بیان کنید. (نظر مرحوم مصنف)

"الثانی: انّ المیته من غیر ذی النفس السائله یجوز المعاوضه علیها إذا کانت ممّا ینتفع بها أو ببعض أجزائها... لوجود المقتضی و عدم المانع؛ لانّ أدلّه عدم الانتفاع بالمیته مختصّه بالنجسه".

۹ برای میته غیر ذی النفس السائله یک مثال زده و مراد از وجود مقتضی و عدم المانع را بیان کنید.

"فقد استظهر بعض مشایخنا المعاصرین اختصاص الحرمه بما کان بالالات المعدّه للقمار و أمّا مطلق الرهان والمغالبه بغیرها فلیس فیه الاّ ـ فساد المعامله و عدم تملّک الراهن فیرحم التصرف فیه لانّه أکل مال بالباطل و لا معصیه من جهه العمل کما فی القمار بل لو أخذ الرهن هنا بعنوان الوفاء بالعهد... أمکن القول بجوازه".

۱۰ مدعای بعض مشایخنا را به همراه دلیل آن توضیح دهید.

۱۱ بیع کلّ ذی منفعه محلّله علی أن یصرف فی الحرام.... .

أ) حرام و فاسد؛ لانّ أکل الثمن بازائه أکل للمال بالباطل ب) حرام و فاسد؛ لان الشرط فاسد و مفسد للبیع

ج) جائز و فاسد؛ لان أکل الثمن بإزائه أکل بالباطل د) حرام؛ لحرمه شرطه و لکن صحیح وضعاً

۱۲ چرا آیه شریفه "إنّما الخمر والمیسر والانصاب والازلام رجس من عمل الشیطان فاجتنبوه" دلالت بر حرمت انتفاع به متنجّسات ندارد؟

"إنّ المحقّق الاردبیلی بعد ما وجّه استثناء المراثی و غیرها من الغناء بأنّه ما ثبت الاجماع الاّ فی غیرها والاخبار لیست بصحیحه صریحه فی التحریم مطلقاً أیّد استثناء المراثی بأنّ البکاء والتفجع مطلوب مرغوب و فیه ثواب عظیم والغناء معین علی ذلک ثم أیّده

بجواز النیاحه و جواز أخذ الاجر علیها والظاهر أنّها لا تکون الاّ معه و بأنّ تحریم الغناء للطرب و لیس فی المراثی طرب بل لیس الاّ الحزن".

۱۳ مدعا و دلیل مرحوم اردبیلی را توضیح دهید.

تلخیص الالهیات، از ابتدای کتاب تا اول بحث نبوّت

تلخیص الالهیات، از ابتدای کتاب تا اول بحث نبوّت

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ توحید در تشریع را تعریف کرده و ثابت کنید.

۲ مراد از الحاد در اسماء الهی چیست؟ به سه مصداق اشاره کنید.

۳ آیا سمیع، بصیر و مدرِک اوصافی مستقل از صفات علم هستند؟ توضیح دهید.

۴ اقوال در مسأله حسن و قبح عقلی را بیان نمایید.

"إنّ برهان النظم لا یتمتّع بشرایط البرهان التجربیّ؛ لانّه لم یجرّب فی أنّ عالم آخر غیر هذا العالم...".

۵ اشکال مذکور در عبارت در برهان نظم را تقریر کرده و پاسخ دهید.

"لا شک أنّ لله تعالی صفات و أسماء مختلفه فکیف یجتمع ذلک مع القول بالعینیّه و وحده الذات والصفات".

۶ عبارت را توضیح داده و پاسخ آن را بنویسید.

۷ اقسام سه گانه لطف نسبت به فاعل لطف را با ذکر مثال بیان کنید.

۸ شبهه "لزوم الفعل مع المرجّح الخارج عن الاختیار" را نقل و نقد کنید.

۹ نظر حکما را در بیان حقیقت کلام خداوند متعال توضیح دهید، یک شاهد از قرآن بر درستی این نظریه بنویسید.

تلخیص الالهیات، از ابتدای کتاب تا اول بحث نبوّت

تلخیص الالهیات، از ابتدای کتاب تا اول بحث نبوّت

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ عبارت "صرف الوجود لا یتثنّی و لا یتکرّر" دلیل بر چه مطلبی است؟ توضیح دهید.

۲ نظریه مختار در تفسیر صفات خبریه را توضیح دهید.

۳ نظریه شیعه در مورد حقیقت بداء را بیان کنید.

۴ کیفیت استدلال بر توقیفی بودن اسماء الهی به آیه شریفه

"ولله الاسماء الحسنى فادعوه بها و ذَرُوالذين يُلحدون فى اسمائه سَيُجزَون ما كانوا يعملون" و جواب مؤلف از آن را بنويسيد.

"إنّ هناك فى عالم الطبيعه ظواهر و حوادث غير متوازنه خارجه عن النظام، و هى لا تتّفق مع النظام المدّعى، و لا مع الحكمه الّتى يوصف بها خالق الكون كالزلازل".

۵ اشكال مذكور در عبارت را تقرير كرده و پاسخ دهيد.

"ربّما يقال الالتزام بعموميّه خالقيّته تعالى لكلّ شىء يستلزم إسناد قبائح الافعال اليه تعالى، و هذا ينافى تنزّهه سبحانه من كلّ قبح و شين".

۶ اشكال مذكور در عبارت را تقرير كرده و پاسخ دهيد.

۷ حيات الهى و دليل آن را توضيح دهيد.

۸ آيه شريفه "و ما أرسلنا فى قريه من نبىّ إلّا أخذنا أهلها بالبأساء والضراء لعلّهم يضّرّعون" به كدام يک از فوايد بلاها اشاره دارد؟ توضيح دهيد.

۹ مصيبت هاى جمعى كه مطيع و عاصى هر دو را مى گيرد چگونه با عدل خدا سازگار است؟

تفسير جوامع الجامع، سوره مباركه توبه

تفسير جوامع الجامع، سوره مباركه توبه

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهيد، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمى شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

"جاء المعذِّرون من الاعراب لِيُؤذن لهم وقعد الّذين كذبوا الله و رسوله سيصيب الذين كفروا منهم عذاب أليم"، "المعذِّرون" المقصِّرون من عذَّر فى الامر: إذا توانى و لم يجدّ فيه، و حقيقته: أن يُوهِم أنّ له عذراً فيما يفعل و لا عذر له، أو المعتذرون، بإدغام التاء فى الذال و نقل حركتها الى العين... و هم الّذين يعتذرون بالباطل".

۱ بنا بر دو احتمال مذكور در متن، كلمه "معذِّرون" از چه بابى از ابواب ثلاثى مزيد است و چه معنايى دارد؟

"لقد جاءكم رسول من أنْفُسِكم"

و قرئ: "من أنفَسِـكم"، و قيل: هی قراءه رسول الله(ص) و فاطمه(س) "عزیز علیه ما عنتّم" أی شدید علیه لکونه بعضاً منکم عنتکم و لقاؤکم المکروه "حریص علیکم بالمؤمنین رؤوف رحیم".

۲ چه فرقی بین قرائت "أنفُسکم" و "أنْفَسِکم" از نظر معنی وجود دارد؟ جمله "عزیز علیه ما عنتّم" را معنا کنید.

"و یحلفون بالله إنّهم لمنکم و ما هم منکم و لکنّهم قوم یفرقون لو یجدون ملجأً أو مغارات أو مدّخلاً لولّوا الیه و هم یجمحون".

۳ آیه شریفه در مورد چه کسانی نازل شده است؟ معنی واژه های "یفرقون" و "یجمحون" را بنویسید.

در ذیل آیه شریفه: "یا أیّها الّأین آمنوا انّما المشرکون نجس فلایقربوا المسجد الحرام بعدعامهم هذا" مرحوم طبرسی می فرماید: "النجَس، مصدر و معناه ذو نَجس؛ لانّ معهم الشّرک الذی هو بمنزله النَجس، أو جُعِلُوا کأنّهم النجاسه بعینها مبالغهً فی وصفهم بها...".

۴ چرا "نجَس" به "ذو نَجس" معنی گردیده است؟ عبارت "أو جُعِلُوا کأنّهم النجاسه مبالغهً فی وصفهم بها" را توضیح دهید.

"أفَمَن أسَّسَ بنیانه علی تقوی من الله و رضوان خیر أم مَّن أسَّسَ بنیانه علی" قاعده هی أضعف القواعد، و هو الباطل والنفاق الّذی مثله مَثَلُ "شَفَا جُرُف هارٍ"، والشفا: الشفیر، و جُرُفُ الوادی: جانبه الذی یَتَحَفَّرُ أصله بالماء و تَجْرُفه السیول، والهار: الهائر الذی أشفی علی السقوط والتهدُّم".

۵ عبارت "والشفا: الشفیر و جرُف الوادی: جانبه..." و تشبیه به کار رفته در آیه شریفه را توضیح دهید.

۶ با توجه به تفسیر جوامع مرحوم طبرسی، معانی الفاظ زیر را بنویسید.

أ استحبّوا:

ب یضاهئون:

ج أولوا الطول:

د تُکوی:

ه النَسیء:

"براءه من الله و رسوله إلی الّذین عاهدتم من المشرکین... و أذان من الله و رسوله"

الوجه فی رفع الاذان ما ذکرنا فی "براءه" بعینه، ثمّ الجمله معطوفه علی مثلها، و هو بمعنی الایـذان، والجمله الاُولی إخبار بثبوت البراءه، والجمله الثانیه إخبار بوجوب الاعلام بما ثبت من البراءه الواصـله من الله و رسوله إلی المعاهـدین والناکثین لجمیع الناس مَن عاهد منهم و من لم یعاهد "یوم الحجّ الاکبر"..

۷ مقصود از "یوم الحجّ الاکبر" چیست؟ مفاد عبارت "والجمله الاُولی..." را بیان کنید.

۸ فاعـل و مفعول "منع" در آیه مبارکه "ما منعهم ان تقبل منهم نفقاتهم اِلّا أنّهم کفروا بالله" را مشـخص نموده و آیه را ترجمه کنید.

"لو کان عرضا قریبا و سـفراً قاصداً لاتّبعوک و لکن بعدت علیهم الشـقه و سیحلفون بِاللهِ لو استطعنا لخرجنا معکم" المعنی: "لو کـان مـا دعـوا الیه غنمـاً "قریبـاً و سـفراً قاصـداً" أی وسـطاً مقاربـاً... "والشّـقَّه": المسـاقَه الشـاقّه، و "سـیحلف" المتخلّفون عند رجوعک من غزوه تبوک... والاخبار بما سوف یکون بعد قفولهم: من حلفهم و اعتذارهم و قد کان من جمله المعجزات".

۹ معنی واژه های "عرضاً" "قاصداً" "الشقه" را نوشته و جمله "والاخبار...... من جمله المعجزات" را توضیح دهید.

نهایه الحکمه، از ابتدای مرحله هشتم تا پایان کتاب

نهایه الحکمه، از ابتدای مرحله هشتم تا پایان کتاب

لطفـاً به همه سؤال هـای تستی و ۸ سؤال پاسـخ دهیـد، در صورت پاسـخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تسـتی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ تقسیم علم به "تصور و تصدیق" و به "بدیهی و نظری" به ترتیب از تقسیمات کدام علم است؟

أ) حصولی حضوری ب) حضوری حضوری ج) حصولی حصولی د) حضوری حصولی

۲ چرا صفات فعلیه باری تعالی زائد بر ذات هستند؟

۳ سه خصوصیت شیء مادی که مجردات مثل علم آن ها را ندارند چیست؟

غایت افعال به نظر دقیق دائماً به چه چیز رجوع می کند؟

أ) فاعل ب) فعل ج) ماده د) باری تعالی

۵ "الواحد لا یصدر عنه إلّا الواحد" یعنی چه؟ دلیلش چیست؟

"والحق أن لا اتّفاق فی الوجود، والبرهان علیه: أنّ الاُمور الممکنه فی وقوعها علی أربعه أقسام: دائمیّ الوقوع، والاکثریّ الوقوع، والمتساوی الوقوع، واللاوقوع والأقلّیّ الوقوع...".

۶ اتفاق را تعریف کرده و دلیل بر "عدم اتفاق در وجود" را با توجه به متن فوق توضیح دهید.

۷ عبارت "هوالذی لا علم له بفعله و لا فعله ملائم بطبعه" تعریف کدام قسم از اقسام علّت فاعلی است؟

أ) الفالع بالطبع ب) الفاعل بالجبر ج) الفاعل بالقسر د) الفاعل بالرضا

۸ با توجه به اینکه علم مجرد است پس لزوم اتصال و ارتباط ادوات حسی به ماده خارجی برای چیست؟

"إنّ حقیقه الوجود الّتی هی عین الأعیان و حاقّ الواقع حقیقه مرسله یمتنع علیها العدم، إذ کلّ مقابل غیرقابل لمقابله، والحقیقه المرسله الّتی یمتنع علیها العدم واجبه الوجود بالذات، فحقیقه الوجود الکذائیّه واجبه بالذات، و هوالمطلوب".

۹ مقدمات دلیل فوق را جدا جدا ذکر کنید و توضیح دهید.

۱۰ القوّه الفاعله إذا قارنت العلم والمشیّه سمّیت ....

أ) قوّه الانسان ب) قوّه العاقله ج) قوّه الطبیعیّه د) قوّه الحیوان

۱۱ یک دلیل از ادله ای که در نهایه الحکمه مطرح شده است بر "حرکت جوهر" بیاورید.

۱۲ قوه را تعریف کرده مثالی بزنید.

"السرعه والبطؤ من المعانی الاضافیّه الّتی تحقّق بالاضافه: فإنّ البطیئه تعود سریعه إذا قیست الی ما هو أبطأ منه والسریعه تصیر بطیئه إذا قیست الی ما هو أسرع منها".

۱۳ نسبت سرعت و بطؤ چیست؟ آیا تقابل دارند یا نه؟ با توجه به متن

مراد از "وصفان اضافیان" را توضیح دهید.

مکاسب، خیارات، از القول ماهیه العیب تا پایان کتاب

مکاسب، خیارات، از القول ماهیه العیب تا پایان کتاب

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ قال الشیخ: "لو کان العقد الذی أوقعه المشتری علی المثمن منافیاً للشرط، کبیع ما اشترط وقفه علی البایع فالعقد....".

أ) صحیح سواء أذن أو أجازه المشروط له أم لا ب) باطل سواء أجازه المشروط له أم لا

ج) صحیح إن أذن أو أجازه المشروط له د) صحیح فی صوره إذن المشروط له و باطل فی غیرها

۲ از شروط صحت شرط این است که شرط مقدور مکلّف باشد مراد از مقدور بودن و دلیل اعتبار آن را توضیح دهید.

"ثمّ إنّه لا إشکال فی نفوذ التصرّف باذن ذی الخیار و أنّه یسقط خیاره بهذا التصرّف إمّا لدلاله الاذن علی الالتزام بالعقد عرفاً و إن لم یکن منافاه بین الإذن فی التصرّف أو الاتلاف و إراده الفسخ و أخذ القیمه و إمّا لانّ التصرّف الواقع تفویت لمحلّ هذا الحقّ و هی العین بإذن صاحبه".

۳ دو دلیل سقوط خیار ذوالخیار را با اذن در تصرف توضیح دهید.

۴ اگر شرط فاسدی که قبل از عقد ذکر شده از اول اجرای عقد فراموش شود به نظر مرحوم شیخ این عقد ..... .

أ) صحیح است چون بر عقد مقیّد اقدام نکرده اند ب) باطل است چون عقود تابع قصود است

ج) صحیح است چون ضرر به خیار تدارک می شود د) و شرط صحیحند به خاطر ادلّه وفاء به شرط

۵ دو معنای عرفی و دو معنای اصطلاحی شرط

را توضیح دهید.

"نعم ربّما یتصوّر ذلک (أی کون الارش مستغرقاً للثمن) فیما إذا حدث قبل القبض أو فی زمان الخیار عیب یستغرق للقیمه مع بقاء الشیء علی صفه التملّک بناءً علی أنّ مثل ذلک غیر ملحق بالتلف فی انفساخ العقد به، بل یأخذ المشتری أرش العیب، و هو هنا مقدار تمام الثمن".

۶ عبارت فوق را در قالب یک مثال توضیح دهید. قید "بناءً...." به چه نکته ای اشاره دارد؟

۷ برای "تعارض میان حقیقه اصلیّه و حقیقه ثانویّه" مثالی ذکر کنید. به نظر مرحوم شیخ در صورت تعارض مزبور، ملاک سنجش حقیقه اصلیه است یا حقیقه ثانویّه؟

۸ لو باع شیئاً علی أنّه قدر معیّن فتبیّن النقص فی متساوی الأجزاء فلا إشکال فی .... (عند الشیخ)

أ) بطلان البیع؛ لعدم القصد الیه ب) الخیار بین الردّ والامضاء بحصّه من الثمن

ج) لزوم البیع و اشتغال ذمّه البایع بالباقی د) بطلان الامضاء بحصّه من الثمن

۹ آیا به نظر مرحوم شیخ غیر ذی الخیار در مثل خیار عیب و حیوان حق تصرفی را که مانع از ردّ عین می شود دارد یا خیر؟ چرا؟

"عن جعفر عن أبیه(ع): "أنّ علیّاً(ع) قضی فی رجل اشتری من رجل عُکّهً فیها سمن احتکرها حکرهً، فوجد فیها رُبّاً، فخاصمه الی علیّ(ع)، فقال له علی(ع): "لک بکیل الربّ سمناً" فقال له الرجل: إنّما بعته منه حکرهً، فقال له علی(ع): "إنّما اشتری منک سمناً و لم یشتر منک ربّاً"، و هذه الروایه بظاهرها مناف لحکم العیب من الردّ أو الارش".

۱۰ وجه منافات ظاهر روایت با حکم عیب را بیان کنید.

"إنّ حکم الموضوع قد یثبت له من حیث نفسه و مجرّداً عن ملاحظه عنوان آخر طارٍ علیه...

و قد يثبت له لا ـ مع تجرّده عن ملاحظه العنوانات الخارجه الطارئه عليه... إذا ورد الشرط على ما كان من قبيل الأوّل لم يكن الالتزام بذلك مخالفاً للكتاب؛ إذ المفروض أنّه لا تنافى بين حكم ذلك الشىء فى الكتاب والسنّه و بين دليل الالتزام بالشرط و وجوب الوفاء به، و إذا ورد على ما كان من قبيل الثانى كان التزامه مخالفاً للكتاب والسنّه".

۱۱ با توجه به عبارت دو قسم حکم را در ضمن مثال بیان نموده و بگویید کدام یک با دلیل التزام به شرط تنافی دارد؟

۱۲ در صورت تعذّر شرط ضمن عقد، برای مشترط........ .

أ) به مقتضای روایت ارش ثابت است ب) به دلیل تخلّف شرط خیار ثابت است

ج) به خاطر دفع ضرر از مشترط، ارش و خیار ثابت است د) به جهت قرار گرفتن مقداری از ثمن در مقابل شرط ارش ثابت است

"لو فسخ ذوالخيار فالعين فى يده مضمونه بلا خلاف على الظاهر؛ لأنّها كانت مضمونه قبل الفسخ، إذ لم يسلّمها ناقلها إلاّ فى مقابل العوض، والاصل بقاؤه إذ لم يتجدّد ما يدلّ على رضا مالكه بكونه فى يد الفاسخ أمانةً؛ إذ الفسخ إنّما هو من قبله".

۱۳ مراد از "اصل" در "الأصل بقاؤه" چه اصلی است و عبارت "دذ لم يتجدّد ما يدلّ على رضا مالكه...." تعلیل برای چیست؟ وجه دلالت آن را توضیح دهید.

اصول الحديث و احكامه

اصول الحديث و احكامه

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ درایه در لغت و اصطلاح به چه معنا می باشد؟

۲ شرایط تحقق تواتر را بنویسید.

۳ اقسام حدیث را به نظر شهید ثانی

تعریف کنید.

۴ معلق به چه حدیثی گویند، احادیث کدام یک از کتب اربعه معلق است؟

۵ به نظر مؤلف چه روایتی مقبول و قابل عمل است؟ آیا امامی، شیعی یا ضابط بودن شرط قبولی روایت است؟

۶ مرجئه از کدام قسم از طوائف مسلمانان هستند و چه عقیده ای دارند؟

۷ با توجه به عبارت "یعدّ علو الاسناد من مرجّحات الخبر"، وجه ترجیح را توضیح دهید.

۸ "حدیث موقوف" را تعریف کنید. آیا موقوف بودنِ روایت، به اعتبار آن، خدشه وارد می کند؟ چرا؟

۹ دو معنی اصطلاحی حدیث معلل را بنویسید.

اصول الحدیث و احکامه

اصول الحدیث و احکامه

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ سه قرینه از قرائنی که سبب می شد قدما به روایت اعتماد کنند، بنویسید،

۲ از چه راهی می توان فهمید راوی امامی است یا نه و چه اثری بر این فهم مترتب است؟

۳ نظر امامیه پیرامون زید بن علی بن الحسین و قیامش چیست؟

۴ آیا ایمان از شرایطِ "من تقبل روایته" است؟ نظر شیخ طوسی را در این باره بیان نمایید؟

۵ فرق بین "سماع" و "قراءت" را بیان کنید. دو مورد از الفاظی را که بر قرائت دلالت می کند، بیان کنید.

۶ چگونه توصیف راوی به "صالح"، بر عدالت راوی دلالت می کند؟

۷ معانی اصطلاحی واژه های زیر را بیان کنید.

أ) سنت:

ب) حدیث:

ج) متن:

د) حدیث قدسی:

۸ حدیث "معنعن" و "معلّق" را تعریف کنید.

۹ حدیث "مضمر" و "معضل" را تعریف کنید.

تفسیر المیزان، جلد سیزدهم، سوره مبارکه کهف

تفسیر المیزان، جلد سیزدهم، سوره مبارکه کهف

لطفاً فقط به ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲)

"الحمدلله الذی نزّل علی عبده الکتاب و لم یجعل له عوجاً قیّماً"... قیل: إنّ جمله "و لم یجعل له عوجاً" معطوف علی الصله و "قیّماً" حال من ضمیر "له" أو أنّ "قیّماً" منصوب بمقدرّ و لازم الوجهین انقسام العنایه بین أصل النزول و بین کون الکتاب قیّماً لا عوج له".

۱ بنا بر دو احتمال مذکور در ترکیب "قیّماً"، جمله "و لم یجعل له عوجاً قیّماً" را معنی کنید.

"و إذ اعتزلتموهم و ما یعبدون إلاّ الله فأْوُا الی الکهف ینشر لکم ربّکم من رحمته و یُهیِّء

لکم من أمرکم مِرْفقاً"

۲ "اعتزال" و "مرفق" به چه معنی است، و استثنا در آیه شریفه چه نوع استثنایی است؟ توضیح دهید.

۳ به نظر مرحوم علامه چرا اسکندر مقدونی نمی تواند ذی القرنین باشد؟

"و اُحیط بثمره فأصبح یقلِّب کفّیه علی ما أنفق فیها و هی خاویه علی عروشها..."

۴ دو جمله "فأصبح یقلّب کفّیه" و "هی خاویه علی عروشها" را توضیح دهید.

"و یوم یقول نادوا شرکاءی الذین زعمتم فدعوهم فلم یستجیبوا لهم وجعلنا بینهم موبقاً"

۵ عامل "یوم" و مرجع ضمیر "یقول" چیست؟ مراد از جمله "وجعلنا بینهم موبقاً" و کنایه به کار رفته در آن را توضیح دهید.

۶ تشبیه به کار رفته در جمله "إنّا أعتدنا جهنّم للکافرین نزلاً" را توضیح دهید.

"واتل ما اُوحی الیک من کتاب ربّک لا مبدّل لکلماته و لن تجد من دونه ملتحداً"... إنّ کلًّا من قوله: "لا مبدّل لکماته" و قوله: "لن تجد من دونه ملتحداً" فی مقام التعلیل، فهما حجّتان علی الأمر فی قوله: "واتل". و یمکن أن یکون المراد: و لن تجد أنت ملتحداً من دونه لانّک رسول و لا ملجأ للرسول من حیث إنّه رسول إلاّ مرسله".

۷ دو احتمال مذکور در معنای "لن تجد من دونه ملتحداً" را توضیح دهید.

"قال هذا فراق بینی و بینک سأُنبّئک بتأویل ما لم تستطع علیه صبراً".

۸ احتمالات مذکور در مشار الیه "هذا" را نوشته و بنا بر هر کدام جمله "هذا فراق بینی و بینک" را معنی کنید.

"إنّهم إن یَظهروا علیکم یرجموکم أو یعیدوکم فی ملّتهم".

۹ دو احتمال در معنای "إن یَظْهَروا" بنویسید. از متعدی شدن "اعاده" به "فی" چه نکته ای استفاده می شود؟

کفایه الاصول، از ابتدای نواهی تا اول برائت

کفایه الاصول، از ابتدای نواهی تا اول برائت

لطفاً به همه سؤال های

تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ ملاک اصولی بودن یک مسأله از دیدگاه مرحوم آخوند چیست و مسأله حجیت خبر واحد چگونه اصولی می باشد؟

۲ المفهوم من "رجل" فی "جاء رجلٌ من أقصی المدینه" هو ...... و فی "جئنی برجل" هو .... .

أ) الفرد المعیّن فی الواقع الطبیعه مع قید الوحده ب) الفرد المردّد فی الواقع الفرد المردّد فی الواقع

ج) الطبیعه مع قید الوحده الطبیعه مع قید الوحده د) الطبیعه مع قید الوحده الفرد المعیّن فی الواقع

۳ در صورت صدور عام و خاص متخالف در چه صورتی خاص، مخصّص و در چه صورتی ناسخ می باشد؟

"ما یمکن أن یقال فی بیان ما یلزم التعبّد بغیر العلم من المحال، أمور: أحدها: اجتماع مثلین من إیجابین أو تحریمین مثلاً فیما أصاب، أو ضدّین من إیجاب و تحریم، و من إراده و کراهه، و مصلحه و مفسده ملزمتین بلاکسر و انکسار فی البیت فیما أخطأ، أو التصویب و أن لا یکون هناک غیر مؤدّیات الامارات أحکام".

۴ با توجه به عبارت توضیح دهید در چه صورتی اجتماع مثلین و در چه صورتی اجتماع ضدّین و در چه صورتی تصویب لازم می آید؟

۵ إتیان مجمع الأمر والنهی بداعی الامر..... بناء علی جواز الاجتماع و.... بناءً علی الامتناع مع ترجیح جانب الامر.

أ) یوجب حصول الامتثال بلامعصیه یوجب حصول الامتثال بلامعصیه

ب) یوجب حصول الامتثال مع المعصیه یوجب حصول الامتثال بلامعصیه

ج) لایوجب حصول الامتثال لایوجب حصول الامتثال لعدم حصول الغرض

د) یوجب حصول الامتثال مع المعصیه

یوجب حصول الامتثال مع المعصیه

۶ قطع موضوعی را تعریف کرده و برای دو قسم از اقسام آن مثال بزنید.

"من أدلّه القائلین بجواز اجتماع الامر والنهی فی واحد: أنّ أهل العرف یعدّون من أتی بالمأمور به فی ضمن الفرد المحرّم مطیعاً و عاصیاً من وجهین فإذا أمر المؤلی عبده بخیاطه ثوب و نهاده عن الکون فی مکان خاص، فلو خاطه فی ذاک المکان عدّ مطیعاً لأمر الخیاطه و عاصیاً للنهی عن الکون فی ذلک المکان. و فیه مضافاً الی المناقشه فی المثال بأنّه لیس من باب الاجتماع ضروره أنّ الکون المنهیّ عنه غیر متّحد مع الخیاطه وجوداً أصلًا المنع".

۷ با توجه به عبارت دلیل قائلین به جواز اجتماع را توضیح داده و بیان کنید چرا مثال مذکور از باب اجتماع نیست؟

۸ إذا شکّ فی دلاله النهی علی الفساد فلا أصل عملی فی المسأله الاصولیّه. و أمّا فی المسأله الفرعیه فالاصل العملی فی المعاملات ...... و فی العبادات ..... .

أ) أصاله الفساد أصاله الفساد ب) أصاله الصحّه أصاله الصحّه

ج) أصاله الصحّه أصاله الفساد د) أصاله الفساد أصاله الصحّه

"إنّه لو دلّت الجمله الشرطیه علی المفهوم لکانت بإحدی الدلالات والملازمه کبطلان التالی ظاهره. و قد اُجیب عنه بمنع بطلان التالی و أنّ الالتزام ثابت".

۹ استدلال را در قالب قیاس به همراه جواب آخوند بیان نمایید.

"لا شبهه فی جریان نزاع ثبوت المفهوم فی الوصف فیما إذا کان الوصف أخصّ من موصوفه ولو من وجه فی مورد الإفتراق من جانب الموصوف أمّا فی غیره ففی جریانه إشکال".

۱۰ برای موردی که وصف اخص من وجه از موصوف باشد مثال زده و جریان نزاع

در ماده افتراق موصوف را بیان نمایید.

۱۱ یکون بین خطاب "صلّ" و "لاتغصب" علی القول بامتناع اجتماع الأمر والنهی إذا احرز الغالب من المقتضیین ...... و إذا لم یحرز الغالب (بنا بر نظر آخوند)

أ) تعارض تعارض ب) تعارض تزاحم ج) تزاحم تزاحم د) تزاحم تعارض

"لا یذهب علیک الفرق بین الفحص عن الخاص و بینه فی الأُصول العلمیّه، حیث إنّه هاهنا عمّا یزاحم الحجّه بخلافه هناک؛ فإنّه بدونه لا حجّیه؛ ضروره أنّ العقل بدونه یستقلّ باستحقاق المؤاخذه علی المخالفه... والنقل و إن دلّ علی البراءه أو الاستصحاب فی موردهما مطلقاً إلاّ أنّ الإجماع بقسمیه علی تقییده به".

۱۲ فرق فحص در بحث عام و خاص و اصول عملیه را توضیح داده و اشکال و جوابی را که از عبارت "والنقل و إن دلّ ..." استفاده می شود توضیح دهید.

"ربما یؤخذ فی محلّ النزاع]أی مبحث اجتماع الأمر والنهی فی واحد[قید المندوحه فی مقام الإمتثال؛ إذ بدونها یلزم التکلیف بالمحال. و لکنّ التحقیق عدم اعتبارها فی ما هو المهمّ فی محلّ النزاع من لزوم المحال، و هو إجتماع الحکمین المتضادّین ... و لزوم التکلیف بالمحال بدونها محذور آخر لا دخل له بهذا النزاع من التکلیف المحال".

۱۳ وجه اعتبار قید مندوحه را با جواب مرحوم آخوند توضیح دهید.

نهایه الحکمه، از ابتدای کتاب تا پایان مرحله هفتم

نهایه الحکمه، از ابتدای کتاب تا پایان مرحله هفتم

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ "الحجّه علی تحقّق الوجود لغیره هی ....".

أ) وجودات الخارجیه ب) وجودات الامکانیّه ج) وجودات الجواهر د) وجودات الاعراض

۲ امکان وقوعی

و امکان استعدادی را تعریف کنید.

۳ فرق امکان ماهوی و امکان وجودی چیست؟

۴ مراد از "الماهیّه کثیره فی الخارج بکثره أفرادها" چیست؟

۵ دو دلیل بر وجود ذهنی را ذکر کنید.

۶ "کلّ ما یحمل علی حیثیّه الماهیّه فإنّما هو بالوجود و أنّ الوجود فی کلّ حمل ما هویّ ....".

أ) حیثیه تعلیلیّه ب) حیثیه اضافیّه ج) حیثیه تقیّدیّه د) حیثیه ذهنیّه

۷ "لا مجری لبرهان اللمّ فی الفلسفه" چرا برهان لمّ در فلسفه جاری نیست؟

"لو فرض لموجود وجودان: کانت هویّته العینیّه الواحده کثیره و هی واحده، و هذا محال".

۸ عبارت فوق استدلال بر کدام قاعده فلسفی است؟ ضمن توضیح عبارت وجه استحاله را بیان کنید.

۹ "الصفات الممتنعه التی تنفیها البراهین الإنّیّه عن الواجب بالذات مرجعها جمیعاً الی ....".

أ) نفی الوجوب الذاتی ب) نفی القدره عنه تعالی ج) نفی العلم عنه تعالی د) نفی الإمکان الذاتیّ

"القضیّه المعدوله المحمول تساوی السالبه المحصّله عند وجود الموضوع".

۱۰ متن را شرح دادن و برای هر یک از دو قضیّه مثال بزنید.

"الاشکال فی تقدّم أجزاء الماهیه علیها بأنّ مجموع الاجزاء عین الکلّ فتقدّم المجموع علی الکلّ تقدّم الشیء علی نفسه و هو محال فمدفوع بأنّ التقدّم للاجزاء بالاسر علی الکلّ و بین الاعتبارین تغایر".

۱۱ اشکال و جواب را بیان کنید. فرق کلّ و جزء چیست؟

۱۲ کدام عبارت درست است؟

أ) الکمّ یوجد فیه التشکیک بالشدّه والضعف و بالزیاده والنقص ب) الکمّ لا یوجد فیه إلاّ التشکیک بالزیاده والنقص

ج) الکمّ لا یوجد فیه إلاّ التشکیک بالشدّه والضعف د) الکمّ لا یوجد فیه التشکیک بالشدّه والضعف و لا بالزیاده والنقص

۱۳ "نوع" را تعریف کرده و اقسام آن را با ذکر مثال بنویسید.

نهایه الحکمه، تا اول مرحله هشتم

نهایه الحکمه،

تا اول مرحله هشتم

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ نسبت ماهیت به افرادش نسبت أب به اولاد یا نسبت آباء است به اولاد؟ چرا؟

۲ در عبارت "علت احتیاج ممکن به علت، حدوث است" مراد از "حدوث" چیست؟

أ) حدوث زمانی ب) حدوث دهری ج) حدوث ذاتی د) حدوث اعتباری

۳ آیا وجود، متصف به احکام ماهیت مثل کلّیت و جزئیّت می شود یا نه؟ چرا؟

۴ چرا هلیّات بسیطه رابط ندارند؟

۵ دلیل اینکه اشیاء دارای ماهیت و وجود هستند چیست؟

۶ گزینه صحیح را تعیین کنید.

أ) کلّ واجب بالغیر إمّا ممکن أو واجب بالذات ب) کلّ ممتنع بالغیر إمّا ممتنع بالذات أو ممکن بالذات

ج) الواجب بالذات لا یکون واجباً بالغیر د) الممتنع بالذات قد یکون ممتنعاً بالغیر أیضاً

۷ مراد از اینکه گفته می شود: "النفس مادّه للصوره المجرّده المعقوله" چیست؟

۸ خط، سطح، و حجم از اقسام کدام "کمّ" هستند؟ چرا؟

۹ إنّ کلًّا من الجنس والفصل محمول علی النوع.....

أ) بحمل الحقیقه والرقیقه ب) حملاً أوّلیاً ج) حملاً شایعاً د) بحمل المطلق علی المقیّد

"العقل کما لا یقدر أن یتعقّل حقیقه الواجب بالذات؛ لغایه مجده و عدم تناهی عظمته و کبریائه، کذلک لا یقدر أنی تصوّر الممتنع بالذات بما هو ممتنع بالذات؛ لغایه نقصه و محوضه بطلانه و لا شیئیّته".

۱۰ چند چیز در متن فوق، غیر قابل تعقّل ذکر شده است؛ دلیل هر کدام چیست؟

"و بالجمله من الممتنع أن یوجد موجود واحد بأکثر من وجود واحد سواء کان الوجودان مثلاً واقعین فی زمان واحد من غیر

تخلّل العدم بينهما أو منفصلين يتخلّل العدم بينهما فالمحذور و هو لزوم العينيّه مع فرض الاثنينيّه فی الصورتين سواء".

۱۱ مدعای مذکور در متن و برهان آن را توضیح دهید.

۱۲ الامکان من ....

أ) المعقولات لاثانيه المنطقيّه ب) المعقولات الثانيه الفلسفيه

ج) المحمول بالضميمه د) المعقولات الاولی

"وجود الجوهر والعرض فی الخارج ضروریٌ فی الجمله، فمن أنکر وجود الجوهر فقد قال بجوهريّه الاعراض من حيث لا يشعر، و من الاعراض ما لا ريب فی عرضيّته کالاعراض النسبيّه".

۱۳ چرا وجود جوهر و نیز عرض بودن "اعراض نسبی" قابل شک نیست؟

مکاسب، از اول خیارات تا القول فی ماهیه العیب

مکاسب، از اول خیارات تا القول فی ماهیه العیب

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ قال الشيخ: خيار المجلس للفضوليّين ..... .

أ) ثابت إن جعلنا الاجازه کاشفهً ب) غير ثابت؛ لعدم صدق المتبايعين عليهما

ج) غيرثابت؛ لعدم حصول الملك شرعاً قبل الاجازه د) غيرثابت؛ لفحوی عدم ثبوته للوکيلين الغير المستقلّين

۲ آیا قرار دادن خیار شرط برای اجنبی جایز است، در صورت جواز اگر اجنبی متعدد باشند و یکی فسخ و دیگری اجازه کند کدامیك مقدّم است؟ چرا؟

"و قد يعرّف الخيار بأنّه: ملك إقرار العقد و إزالته، و يمكن الخدشه فيه بأنّه: إن أريد من "اِقرار العقد" إبقاؤه علی حاله بترك الفسخ، فذكره مستدرك؛ لانّ القدره علی الفسخ عين القدره علی ترکه؛ إذ القدره لا تتعلّق بأحد الطرفين".

۳ در عبارت فوق اشکال شیخ بر تعریف مذکور را تقریر کنید.

۴ لو أجاز أحد المتبايعين العقد و فسخ الاخر مع ثبوت خيار المجلس لهما ..... .

أ)

انفسخ العقد؛ لانّه مقتضی ثبوت الخیار ب) لم ینفسخ العقد؛ لتعارض الاجازه والفسخ، و ترجیح الاجازه

ج) لم ینفسخ العقد؛ لانّه مقتضی أدلّه لزوم البیع د) انفسخ العقد؛ لتعارض الاجازه والفسخ، و ترجیح الفسخ

۵ شرایط خیار "ما یفسد من یومه" را بیان کنید.

۶ چگونه با حدیث "لاضرر" می توان ثابت کرد که تشخّص مبیع، شرط تحقق خیار تأخیر است؟

"قوله(ع): "فذلک رضاً منه و لا شرط له"]فی صحیحه ابن رئاب "إن أحدث المشتری فیما اشتری حدثاً قبل الثلاثه أیّام فذلک رضاً منه و لا شرط له"[یحتمل وجوهاً: أحدها: أن تکون الجمله جواباً للشرط، فیکون حکماً شرعیّاً بأنّ التصرّف التزام بالعقد و إن لم یکن التزاماً عرفاً. الثانی: أن تکون توطئهً للجواب، و هو قوله: "و لا شرط له"، لکنّه توطئهٌ لحکمه الحکم و تمهید لها، لا علّه حقیقیّه، فیکون إشارهً الی أنّ الحکمه فی سقوط الخیار بالتصرّف دلالته غالباً علی الرضا".

۷ دو احتمال مذکور در معنای حدیث را توضیح داده و بیان کنید آیا بنابر این دو احتمال، تصرف غیر دالّ بر رضا مسقط است یا خیر؟

"لو تلف ما فی ید المغبون... و کان بإتلاف الاجنبیّ ففسخ المغبون أخذ الثمن و رجع الغابن الی المتلف إن لم یرجع المغبون علیه، و إن رجع علیه بالبدل ثمّ ظهر الغبن ففسخ ردّ علی الغابن القیمه یوم التلف أو یوم الفسخ".

۸ دو صورت مذکور در عبارت فوق را توضیح دهید.

۹ به نظر مرحوم شیخ مبدأ خیار مجلس از زمان ..... است.

أ) شروع در ایجاب ب) حصول عقد ج) شروع در قبول د) حصول تقابض

۱۰ چه اموری فقط ردّ (نه ارش) را در خیار عیب ساقط می کند؟

"قال

فی التـذکره: لو شـرط خیار الغد صحّ عندنا، خلافاً للشافعی. و اسـتدلّ له بلزوم صـیروره العقد جایزاً بعد اللزوم. ورُدّ بعدم المانع من ذلک، مع أنّه منتقض بخیار التأخیر و خیار الرؤیه".

۱۱ دلیل قول شافعی و ردّ آن را توضیح دهید.

۱۲ به نظر مرحوم شیخ، وکیلی که فقط در اجرای عقد، وکالت دارد خیار مجلس..... .

أ) ندارد چون متبادر از ادله ی خیار غیرچنین وکیلی است ب) دارد چون مفاد ادله خیار اثبات سلطنت بر "ما انتقل عنه" است

ج) ندارد چون قدر متیقّن از معقد اجماع، مالک عاقد است د) دارد چون وکیل بمنزله مالک است

۱۳ کیفیت استدلال به حدیث "لاضرر" بر خیار غبن را توضیح دهید.

کلیات فی علم الرجال، از ابتدای مشایخ الثقات تا آخ

کلیات فی علم الرجال، از ابتدای مشایخ الثقات تا آخر کتاب

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ با آنکه مرحوم شیخ مراسیل مشایخ ثلاث را در "عده" معتبر دانسته است چرا در تهذیب به این مرسلات عمل نکرده است؟

۲ دلیل کسانی که اساتید (مشایخ بلاواسطه) نجاشی را ثقه می دانند چیست؟

۳ از عبـارت: "نحن ذاکرون و مخبرون بمـا ینتهی الینـا و رواه مشایخنا و ثقاتنا عن الـذین فرض الله طاعتهم"، در مقـدمه تفسـیر قمی بر چه چیزی استدلال می شود؟

۴ صحیح نزد قدما و متأخرین را تعریف کنید.

۵ به نظر مؤلف آیا جمع آوری کافی در مدت ۲۰ سال بیانگر صحت احادیث آن است؟ چرا؟

۶ نظر علامه مجلسی نسبت به صحّت و سقم روایات کتاب کافی چیست؟ توضیح دهید.

۷ دلیل کسانی که مرسلات فقیه را حجت می دانند بنویسید. (یک دلیل کافی است)

۸ فطحیه چه کسانی

هستند؟ آیا این فرقه امروز طرفدارانی دارد؟

۹ به نظر مؤلف کدام یک از معانی تفویض خلق و رزق و اماته و احیا نسبت به معصومین شرک نیست؟ چرا؟

کلیات فی علم الرجال، از اول مشایخ الثقات تا آخر ک

کلیات فی علم الرجال، از اول مشایخ الثقات تا آخر کتاب

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ دلیل کسانی را که معتقد به وثاقت مشایخ احمد بن محمّد بن عیسی هستند همراه با جواب آن بنویسید.

۲ آیا کلمه "عدّه من أصحابنا" در ابتدای اسانید "کافی" موجب ضعف روایت می شود یا خیر؟ چرا؟

۳ معانی لفظ "ثقه" را نوشته و بیان کنید در قول شیخ طوسی "لایروون ولایرسلون الا ممّن یوثق به"، کدام معنی مراد است؟

۴ دلیل کسانی که به وثاقت همه اصحاب امام صادق(ع) معتقد هستند، چیست؟ همراه با پاسخِ آن، بیان کنید.

۵ نویسنده کتاب "نوادر الحکمه" کیست و قول حقّ درباره مشایخ نویسنده نوادر الحکمه چیست؟

۶ چه تفاوتی بین شیخ کلینی در "الکافی" و شیخ صدوق در "الفقیه" در ذکر سند حدیث وجود دارد؟

۷ عبارت "لا یروون و لا یرسلون إلاّ عن ثقه" درباره چه کسانی است و در صورت اثبات این قضیه، چه نتایجی بر آن مترتّب می شود؟

۸ مختار مؤلف کتاب "کلّیات فی علم الرجال" درباره کتاب کافی را بنویسید.

۹ اصناف سه گانه زیدیه و عقاید هر یک را بنویسید.

تفسیر المیزان، سوره مبارکه اسراء

تفسیر المیزان، سوره مبارکه اسراء

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

"سبحان الّذی أسری بعبده لیلاً من المسجد الحرام الی المسجد الاقصی الّذی بارکنا حوله لنریه من آیاتنا انّه هو السمیع البصیر".

۱ تفاوت معنوی "إسراء" و "سیر" چیست و از تعبیر به "لیلًا" چه نکته ای استفاده می شود؟

"ثمّ رددنا لكم الكرّه عليهم و أمددناكم بأموال و

بنين وجعلناكم أكثر نفيراً".

۲ "كرّه" و "نفير" به چه معناست و از ظاهر این آیه شریفه چه مطلبی استفاده می شود؟

۳ دو احتمال در معنای آیه شریفه "و ما منعنا أن نرسل بالایات إلاّ أن كذّب بها الاوّلون" بنویسید.

"و لا تقف ما لیس لک به علم إنّ السمع والبصر والفواد كلّ اولئک كان عنه مسؤولاً".

۴ دو احتمال مذکور در مرجع ضمایر "كلّ اولئک كان عنه مسؤولاً" نوشته و بنا بر هر دو، جمله را معنی کنید.

"قل كونوا حجارةً أو حديداً أو خلقاً ممّا يكبر فی صدوركم فسيقولون من يعيدنا قل الّذی فطركم أوّل مرّه فسينغضون اليک رؤوسهم و يقولون متی هو قل عسی أن يكون قريباً".

۵ جمله "فسينغضون اليک رؤوسهم و يقولون متی هو" را توضیح دهید.

"من كان يريد العاجله عجّلنا له فيها ما نشاء... و من أراد الاخره و سعی لها سعيها و هو مؤمن فأُولئک كان سعيهم مشكوراً" و فی الايتين دلاله علی أنّ الاسباب الأُخرويّه و هی الاعمال لا تتخلّف عن غاياتها بخلاف الاسباب الدنيويّه".

۶ از اضافه در "سعيها" چه نکته ای استفاده می شود؟ عبارت "و فی الايتين دلاله علی أنّ الاسباب..." را توضیح دهید.

۷ بنا بر نظر معروف از علمای شیعه، انسان افضل است یا ملائکه؟ چرا؟

"و ننزّل من القرآن ما هو شفاء و رحمه للمؤمنين و لا يزيد الظالمين إلاّ خساراً".

۸ مراد از شفاء و رحمت بودن قرآن برای مؤمنین" را توضیح دهید.

والدليل علی أنّ النفس الّتی هی حقيقه الانسان محفوظه عند الله مع تفرّق أجزاء البدن و فساد صورته قوله تعالی: "و قالوا ءإذا ضللنا فی الارض ءإنّا لفی خلق جديد بل هی بلقاء ربّهم كافرون قل يتوفّاكم ملک الموت الذی

و کلّ بکم".

۹ وجه دلالت آیه شریفه بر مدّعای مذکور در متن را توضیح دهید.

تفسیر المیزان، سوره مبارکه اسراء

تفسیر المیزان، سوره مبارکه اسراء

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

"و لقد صرّفنا فی هذا القرآن لیذّکّروا و ما یزیدهم إلاّ نفوراً" قال فی المجمع: فإن قیل: إذا کان المعلوم أنّهم یزدادون النفور عند إنزال القرآن فما المعنی فی إنزاله؟ و ما وجه الحکمه فیه؟"

۱ از اشکال مذکور در متن پاسخ دهید.

"و کم أهلکنا من القرون من بعد نوح و کفی بربّک بذنوب عباده خبیراً".

۲ "قرن" به چه معناست و این آیه شریفه اشعار به چه مطلبی دارد؟

"یوم ندعو کلّ اُناس بإمامهم فمن أوتی کتابه بیمینه فأُولئک یقرؤن کتابهم و لا یظلمون فتیلاً و من کان فی هذه أعمی ..." ... و تفریع التفصیل علی دعوتهم بإمامهم دلیل علی أنّ ائتمامهم هو الموجب لانقسامهم الی قسمین و تفرّقهم فریقین".

۳ مراد از "فتیل" چیست؟ عبارت "تفریع التفصیل علی دعوتهم..." را توضیح دهید.

"و قد افتتحت السوره فیما ترومه من التسبیح بالاشاره إلی معراج النبی(ص) فذکر اسراءه... ثمّ سبق الکلام بالمناسبه إلی ما قدّره الله لمجتمع بنی اسرائیل من الرقیّ والانحطاط فکلّما أطاعوا رفعهم الله و کلّما عصوا خفضهم الله".

۴ رابطه بین "معراج" و "تسبیح" را بیان کنید. و با توجه به عبارت تقدیر الهی برای جامعه بنی اسرائیل را بنویسید.

"وَ اَسْتَفْزِزْ مَنِ اسْتَطَعْتَ منهم بصوتک و أَجْلِب علیهم بخیلک و رَجِلِک و شارکهم فی الاموال والاولاد...".

۵ "استفزاز به صورت" کنایه از چیست؟ مراد از مشارکت شیطان با انسان در مال و ولدش به نظر مرحوم علامه چیست؟

"و

آتَیْنا مُوسَی الکتابَ و جَعَلْنَاهُ هُدیً لِبَنِی إسرَائیلَ ألاّ تَتَّخِذُوا مِنْ دُونِی وَکِیلًا".

۶ به نظر مرحوم علامه چرا خداوند به جای این که بفرماید: (ما برای موسی تورات فرستادیم)، فرمود: (ما برای موسی کتاب فرستادیم)؟

۷ ترجمه کنید.

أ) مدحور:

ب) القسطاس المستقیم:

ج) حاصب:

د) لاتنهرهما:

ه) یزجی:

"قل کلّ یعمل علی شاکلته فربّکم أعلم بمن هو أهدی سبیلًا".

۸ "شاکله" در لغت به چه معناست و مقصود از "کلّ یعمل علی شاکلته" چیست؟ به اختصار توضیح دهید.

"و لقد آتینا موسی تسع آیات بیّنات فسئل بنی اسرائیل إذ جاءهم فقال له فرعون إنّی لاظنّک یا موسی مسحوراً".

۹ دو احتمال در معنای "إنّی لاظنّک یا موسی مسحوراً" بنویسید.

کفایه الاصول، از ابتدای کتاب تا اول نواهی

کفایه الاصول، از ابتدای کتاب تا اول نواهی

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ فرق مشتق و مبدأ از دید اهل معقول که آخوند نیز می پذیرد فرق ماهیّت .... و ماهیّت ..... است.

أ) بشرط شیء لابشرط ب) لابشرط بشرط شیء ج) لابشرط بشرط لا د) بشرط لا بشرط شیء

۲ مراد از تبدیل اَمتثال چیست و در کجا امکان دارد؟ توضیح دهید.

"إنّ الظاهر أنّ وصفی الاطلاق والاشتراط وصفان إضافیّان لا حقیقیّان والاّ لم یکد یوجد واجب مطلق، ضروره اشتراط وجوب

کلّ واجب ببعض الامور، لا أقلّ من الشرائط العامّه کالبلوغ والعقل".

۳ مراد از دو وصف اضافی و حقیقی را بیان کرده مدعای آخوند را با دلیل توضیح دهید.

"مرحوم آخوند از علم اصول دو تعریف ارائه می دهند و دومی را اولی می دانند: أ) العلم بالقواعد الممهّده لاستنباط الاحکام الشرعیه.

ب)

صناعه يعرف بها قواعد الاستنباط أو ما ينتهى اليه فى مقام العمل".

۴ وجه اولویت را از نظر آخوند بیان کنید.

۵ إنّ صیغه الامر ظاهره فی ..... . (به نظر مرحوم آخوند)

أ) الوجوب لتبادره عند استعمالها بلا قرینه ب) المشترک بین الوجوب والندب لمقدّمات الحکمه

ج) الوجوب لحکم العقل باشتغال الذمّه د) الندب لکثره استعمالها فیه فی الکتاب والسنّه

"والاستدلال بأنّ فعل المندوب طاعه، و کلّ طاعه فهو فعل المأمور به؛ و فیه ما لا یخفی من منع الکبری لو ارید من المأمور به معناه الحقیقی، والاّ لا یفید المدّعی".

۶ استدلال فوق بر وضع ماده امر برای جامع بین وجوب و ندب را با جواب آن توضیح دهید.

"والاشکال فی تصویر الجامع بین الافراد الصحیحه بأنّ الجامع لا یکاد یکون أمراً بسیطاً لانّه لا یخلو إمّا أن یکون هو عنوان المطلوب أو ملزوماً مساویاً له والاوّل غیرمعقول لبداهه استحاله أخذ ما لا یتأتّی الاّ من قبل الطلب فی متعلّقه مع عدم جریان البراءه مع الشک فی أجزاء العبادات و شرائطها لعدم الاجمال حینئذ فی المأمور به فیها مع أنّ المشهور القائلین بالصحیح قائلون بها فی الشک فیها...".

۷ دو اشکال مذکور در متن بر جامع بودن عنوان "مطلوب" را توضیح دهید.

۸ إنّ معنی البساطه بحسب المفهوم .... . (طبق نظر آخوند)

أ) أن لا یتصوّر عند تصوّره الاّ شیء واحد بعد التعمل من العقل ب) أن لا یتصوّر عند تصوّره الاّ شیء واحد من دون التعمّل من العقل

ج) أن یحتاج فی تصوّره الی تصوّر شیء آخر من دون التعمّل العقلانی د) أن لا یحتاج فی تصوّره شیء آخر بعد التعمّل العقلانی

۹ اشکال دور بر علامت بودن تبادر

برای معنای حقیقی و جواب آن را توضیح دهید.

"الصفات الجاریه علیه تعالی و علی غیره]مثل العالم[جاریه علیهما بمفهوم واحد و إن اختلفا فیما یعتبر فی الجری من الاتّحاد و کیفیّه التلبّس بالمبدأ، حیث إنّه بنحو العینیه فیه تعالی والحلول أو الصدور فی غیره فلا وجه لما عن صاحب الفصول من القول بنقل الصفات الجاریه علیه تعالی عمّا هی علیها من المعنی کیف! ولو کانت بغیر معانیها العامّه جاریه علیه تعالی کانت صرف لقلقه اللسان والفاظ بلا معنی".

۱۰ مدّعای صاحب فصول و ردّ آخوند بر آن را توضیح دهید.

"و أمّا إذا شکّ]فی أنّ الاماره بنحو الطریقیّه فلا یجزی أو بنحو السببیه فیجزی[فأصاله عدم الاتیان بما یسقط معه التکلیف مقتضیه للاعاده فی الوقت و استصحاب عدم کون التکلیف بالواقع فعلیّاً فی الوقت لا یجدی و لا یثبت کون ما أتی به مسقطاً الّا علی القول بالاصل المثبت".

۱۱ عبارت فوق مربوط به چه بحثی است؟ و آیا "استصحاب عدم کون التکلیف فعلیّاً..." جاری می شود؟ چرا؟ توضیح دهید.

۱۲ هر گاه مولی وجوب اکرام را برای هر عالمی جعل کند و سپس زید، مبدأ علم را از دست دهد مقتضای اصلی عملی طبق نظر آخوند .... است.

أ) عدم لزوم احتیاط به دلیل اصاله البراءه ب) وجوب اکرام او به دلیل استصحاب

ج) لزوم احتیاط به دلیل اصاله الاشتغال د) عدم وجوب اکرام او به دلیل استصحاب عدم ازلی

"و یمکن حلّ الاشکال (عدم جریان نزاع المشتق فی اسم الزمان) بأنّ انحصار مفهوم عامّ بفرد کما فی المقام لا یوجب أن یکون وضع اللفظ بازاء الفرد دون العامّ، و الّا لما وقع الخلاف فیما وضع

له لفظ الجلاله".

۱۳ با توجه به متن، جواب آخوند را اشکال عدم امکان جریان نزاع مشتق در اسم زمان و مراد از عبارت "والاّـ لما وقع الخلاف..." را توضیح دهید.

کفایه الاصول، از ابتدای کتاب تا اول نواهی

کفایه الاصول، از ابتدای کتاب تا اول نواهی

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ موضوع له ماده امر .... است.

أ) طلب انشائی ب) مصداق مفهوم طلب ج) اراده حقیقی د) طلب تکوینی

۲ با توجه به اینکه مرحوم آخوند "مِن" و "ابتداء" را مترادف می داند آیا استعمال یکی به جای دیگری صحیح است؟ چرا؟

"و أمّا الثمره بین القولین (ثبوت الحقیقه الشرعیه و عدمه) فیما إذا جهل التاریخ (تاریخ الاستعمال) ففیه اشکال، و أصاله تأخّر الاستعمال مع معارضتها بأصاله تأخّر الوضع لا دلیل علی اعتبارها تعبّداً الاّ علی القول بالاصل المثبت".

۳ معارضه مذکور در عبارت را نوشته و بیان کنید چگونه اصل مثبت لازم می آید؟

۴ "الصیغ الانشائیه مثل لعلّ أو همزه الاستفهام فی کلامه تعالی قد استعملت فی .....". (بنا بر نظر مرحوم آخوند)

أ) معانیها الانشائیه، لا لاظهار ثبوتها حقیقه ب) إظهار ثبوتها حقیقه

ج) معانیها الانشائیه لاظهار ثبوتها حقیقه د) المعانی المجازیّه لاستحاله الحقیقه فی حقّه تعالی

۵ آیا از نظر آخوند اطلاق لفظ و اراده شخص لفظ در مثل "زید لفظٌ" استعمال نامیده می شود یا خیر؟ چرا؟

"ربّما یشکل فی کون الاجزاء مقدّمهً للمرکّب و سابقهً علیه بأنّ المرکّب لیس إلّا نفس الاجزاء بأسرها. والحلّ: أنّ المقدّمه هی نفس الاجزاء بالاسر، وذا المقدّمه هو الاجزاء بشرط الاجتماع، فیحصل المغایره بینهما، و بذلک ظهر

أنّه لا بدّ فی اعتبار الجزئیّه أخذ الشیء بلا شرط، کما لابدّ فی اعتبار الکلّیه من اعتبار اشتراط الاجتماع".

۶ اشکال مذکور و حلّ آن را توضیح دهید.

"إنّ ثمره النزاع إجمال الخطاب علی القول الصحیحیّ و عدم جواز الرجوع إلی إطلاقه فی رفع ما إذا شکّ فی جزئیّه شیء للمأمور به أو شرطیّته أصلًا، لاحتمال دخوله فی المسمّی، و جواز الرجوع الیه فی ذلک علی القول الاعمّی فی غیر ما احتمل دخوله فیه ممّا شک فی جزئیّته أو شرطیّته".

۷ وجه عدم جواز رجوع به اطلاق بنا بر قول صحیحی و جواز رجوع به اطلاق بنا بر اعمّی را توضیح دهید.

۸ المتّبع فی الحکم بإجزاء المأمور به الاضطراریّ هو الاطلاق لو کان و الّا فالاصل و هو یقتضی..... .

أ) ایجاب الاعاده ب) البراءه من ایجاب الاعاده ج) بقاء الوجوب الاوّلی د) اشتغال الذمّه بالتکلیف

"حجّه القول بعدم الاشتراط (اشتراط التلبّس) وجوه... الثانی: عدم صحّه السلب فی مضروب و مقتول عمّن انقضی عنه المبدأ. و فیه: أنّ عدم صحّته فی مثلهما إنّما هو لاجل أنّه ارید من المبدأ معنی یکون التلبّس به باقیاً فی الحال و لو مجازاً".

۹ دلیل مذکور برای قائلین به وضع مشتق بر اعم و اشکال آخوند را توضیح دهید.

"و قد انقدح ما فی استدلال الاشاعره علی المغایره (مغایره الطلب والاراده) بالامر مع عدم الاراده، کما فی صورتی الاختبار والاعتذار من الخلل فإنّه کما لا اراده حقیقه فی الصورتین لا طلب کذلک فیهما".

۱۰ امر اختباری و اعتذاری را با ذکر مثال توضیح دهید.

۱۱ به نظر مرحوم آخوند در کدام یک از موارد زیر مأمور به امر ظاهری، مجزی از واقع می باشد؟

أ) تمام أمارات و

اصول عملیه در شبهه ی موضوعیه و حکمیه ب) امارات بنا بر سببیت و تمام اصول عملیه در شبهه ی موضوعیه

ج) امارات بنا بر طریقیت و اصول عملیه در شبهات موضوعیه د) امارات بنا بر سببیّت و اصول عملیه منقّح موضوع حکم واقعی

۱۲ بنا بر استحاله اخذ قصد امتثال در متعلق امر، مقتضای اطلاق مقامی و اصل عملی در مورد شک در تعبدی و توصلی چیست؟ توضیح دهید.

"أمّا المعرفه والتعلّم فلا یبعد القول بوجوبها حتّی فی الواجب المشروط بالمعنی المختار قبل حصول شرطه، لکنّه لا بالاملازمه بل من باب استقلال العقل بتنجّز الاحکام علی الانام بمجرّد قیام احتمالها الاّ مع الفحص والیأس عن الظفر بالدلیل علی التکلیف".

۱۳ مدعای فوق را با دلیل آن توضیح دهید.

مکاسب، از شروط متعاقدین تا شرایط عوضین

مکاسب، از شروط متعاقدین تا شرایط عوضین

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ "لو لم یجز المالک و کان المشتری عالماً بالفضولیّه، فإن کان الثمن باقیاً استردّه..... و أمّا لو کان تالفاً فالمعروف عدم رجوع المشتری......".

أ) لاستصحاب ملکیّه المشتری علی الثمن لقاعده الاقدام ب) لعدم حصول ما یوجب انتقاله لتسلیطه علیه مجّاناً

ج) لقاعده الضرر لتسلیطه علیه مجّاناً د) لقاعده الضرر لقاعده الاقدام

۲ وجه صحّت و وجه بطلان بیع در "لو أکرهه علی بیع واحد غیر معیّن من عبدین فباعهما دفعه" را بیان کنید.

"فی رجل اشتری من امرأه من آل فلان قطائعهم فکتب علیها کتاباً أنّها قد قبضت المال و لم تقبضه، فیعطیها المال أم یمنعها؟ قال: (قل له: یمنعها أشدّ المنع؛ فإنّها باعت

ما لم تملكه)".

۳ مفاد روایت فوق و استدلال به آن بر بطلان بیع فضولی را توضیح دهید.

۴ إذا باع الفضولی کلّیاً فی ذمّه الغیر أو اشتری بکلّی فی ذمّه الغیر فالعقد]علی القول بصحّه الفضولی[..... .

أ) صحیح؛ لعدم الفرق بین کون مال الغیر عیناً أو دیناً ب) باطل؛ لاشتراط کون العوضین عیناً فی الفضولیّه

ج) صحیح إن کان ما فی الذمّه مبیعاً د) صحیح بشرط إجازه الطرف الاصیل

۵ در عقد فضولی بنا بر قول به کشف آیا اصیل حقّ به هم زدن عقد را دارد یا خیر؟ چرا؟

"استدلّ علی الکشف بأنّ الاجازه متعلّقه بالعقد، فهی رضا بمضمونه و لیس الاّ نقل العوضین من حین العقد. و یرد علیه أنّ مضمون العقد لیس هو النقل من حینه.... و لذلک لم یکن مقتضی القبول وقوع الملک من زمان الایجاب مع أنّه لیس إلاّ رضا بمضمون الایجاب".

۶ وجه استدلال و پاسخ مصنف را تقریر نمایید.

"احتجّ لبطلان بیع الفضولیّ بمفهوم الحصر أو سیاق التحدید فی قوله تعالی: (لا تأکلوا أموالکم بینکم بالباطل إلاّ أن تکون تجارهً عن تراض). و فیه: أنّ دلالته علی الحصر ممنوعه؛ لانقطاع الاستثناء، و أمّا سیاق التحدید الموجب لثبوت مفهوم القید فهو مع تسلیمه مخصوص بما إذا لم یکن للقید فائده اُخری، ککونه وارداً مورد الغالب".

۷ با توجه به عبارت، جواب مرحوم شیخ از استدلال به مفهوم حصر و سیاق تحدید را توضیح دهید.

۸ لو باع عن المالک معتقداً لکونه غیر جائز التصرّف، فبان کونه ولیّاً.... .

أ) فلا إشکال فی اللزوم حتی علی القول ببطلان الفضولیّ ب) فالظاهر الصحّه إن أجاز المولّی علیه

ج) فالصحّه موقوفه علی صحّه الفضولیّ د) فالاقوی الصحّه مع ثبوت

الخيار للمشترى

۹ آيا به نظر مرحوم شيخ، معامله صبى در اشياء يسيره صحيح است يا خير؟ چرا؟

"لو باع ما يقبل التملّك و ما لا يقبله كالخمر والخنزير صفقةً بثمن واحد صحّ فى المملوك عندنا، ... ثمّ إنّ طريق تقسيط الثمن على المملوك و غيره بتقويم كلّ منهما منفرداً و نسبه قيمه المملوك الى مجموع القيمتين".

۱۰ با توجه به عبارت طريق تقسيط ثمن را در ضمن مثال توضيح دهيد.

"ما يغرمه المشترى للمالك فى مقابل العين من زياده القيمه على الثمن الحاصله وقت العقد، كما لو باع الفضولىّ ما يسوى عشرين بعشره فتلف فأخذ منه المالك عشرين فانّه لا يرجع بعشره الثمن، و إلّا لزم تلفه من كيس البايع من دون أن يغرّه فى ذلك؛ لانّه لو فرض صدق البايع فى دعوى الملكيّه لم يزل غرامه المشترى للثمن بإزاء المبيع التالف؛ فهذه الغرامه للثمن لم تنشأ عن كذب البايع".

۱۱ با توجه به متن وجه عدم جواز رجوع به مقدار ثمن (يعنى عشره الثمن) را توضيح دهيد.

۱۲ إذا باع الفضولى للمالك مع عدم سبق منع من المالك فالمشهور فيه:

أ) البطلان؛ لعدم صدق اسم العقد عليه ب) البطلان؛ لعدم سبق إذن المالك

ج) ثبوت الخيار للمشترى؛ لعدم كونه عالماً بفضوليّه البايع د) الصحّه؛ لعموم أدلّه البيع والعقود

"و أمّا تعيين الموجوب لخصوص المشترى المخاطب والقابل لخصوص البائع فيحتمل اعتباره إلّا فيما علم من الخارج عدم إراده خصوص المخاطب لكلّ من المتخاطبين كما فى غالب البيوع والاجارات... و يحتمل عدم اعتباره إلّا فيما علم من الخارج إراده خصوص الطرفين كما فى النكاح".

۱۳ فرع مذكور و دو احتمال موجود در آن را توضيح دهيد.

مكاسب، از شروط متعاقدين تا شرايط عوضين

مكاسب، از شروط متعاقدين تا شرايط

عوضین

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ "لو لم یجز المالک و کان المشتری عالماً بالفضولیّه، فإن کان الثمن باقیاً استردّه..... و أمّا لو کان تالفاً فالمعروف عدم رجوع المشتری......".

أ) لاستصحاب ملکیّه المشتری علی الثمن لقاعده الاقدام ب) لعدم حصول ما یوجب انتقاله لتسلیطه علیه مجّاناً

ج) لقاعده الضرر لتسلیطه علیه مجّاناً د) لقاعده الضرر لقاعده الاقدام

۲ وجه صحّت و وجه بطلان بیع در "لو أکرهه علی بیع واحد غیر معیّن من عبدین فباعهما دفعه" را بیان کنید.

"فی رجل اشتری من امرأه من آل فلان قطائعهم فکتب علیها کتاباً أنّها قد قبضت المال و لم تقبضه، فیعطیها المال أم یمنعها؟ قال: (قل له: یمنعها أشدّ المنع؛ فإنّها باعت ما لم تملکه)".

۳ مفاد روایت فوق و استدلال به آن بر بطلان بیع فضولی را توضیح دهید.

۴ إذا باع الفضولی کلّیاً فی ذمّه الغیر أو اشتری بکلّی فی ذمّه الغیر فالعقد]علی القول بصحّه الفضولی[..... .

أ) صحیح؛ لعدم الفرق بین کون مال الغیر عیناً أو دیناً ب) باطل؛ لاشتراط کون العوضین عیناً فی الفضولیّه

ج) صحیح إن کان ما فی الذمّه مبیعاً د) صحیح بشرط إجازه الطرف الاصیل

۵ در عقد فضولی بنا بر قول به کشف آیا اصیل حقّ به هم زدن عقد را دارد یا خیر؟ چرا؟

"استدلّ علی الکشف بأنّ الاجازه متعلّقه بالعقد، فهی رضا بمضمونه و لیس الاّ نقل العوضین من حین العقد. و یرد علیه أنّ مضمون العقد لیس هو النقل من حینه.... و لذلک لم یکن

مقتضى القبول وقوع الملك من زمان الايجاب مع أنّه ليس إلّا رضا بمضمون الايجاب".

۶ وجه استدلال و پاسخ مصنف را تقرير نماييد.

"احتجّ لبطلان بيع الفضوليّ بمفهوم الحصر أو سياق التحديد فى قوله تعالى: (لا تأكلوا أموالكم بينكم بالباطل إلّا أن تكون تجارةً عن تراض). و فيه: أنّ دلالته على الحصر ممنوعه؛ لانقطاع الاستثناء، و أمّا سياق التحديد الموجب لثبوت مفهوم القيد فهو مع تسليمه مخصوص بما إذا لم يكن للقيد فائده اُخرى، ككونه وارداً مورد الغالب".

۷ با توجه به عبارت، جواب مرحوم شيخ از استدلال به مفهوم حصر و سياق تحديد را توضيح دهيد.

۸ لو باع عن المالك معتقداً لكونه غير جائز التصرّف، فبان كونه وليّاً.... .

أ) فلا إشكال فى اللزوم حتى على القول ببطلان الفضوليّ ب) فالظاهر الصحّه إن أجاز المولّى عليه

ج) فالصحّه موقوفه على صحّه الفضوليّ د) فالاقوى الصحّه مع ثبوت الخيار للمشترى

۹ آيا به نظر مرحوم شيخ، معامله صبى در اشياء يسيره صحيح است يا خير؟ چرا؟

"لو باع ما يقبل التملّك و ما لا يقبله كالخمر والخنزير صفقةً بثمن واحد صحّ فى المملوك عندنا، ... ثمّ إنّ طريق تقسيط الثمن على المملوك و غيره بتقويم كلّ منهما منفرداً و نسبه قيمه المملوك الى مجموع القيمتين".

۱۰ با توجه به عبارت طريق تقسيط ثمن را در ضمن مثال توضيح دهيد.

"ما يغرمه المشترى للمالك فى مقابل العين من زياده القيمه على الثمن الحاصله وقت العقد، كما لو باع الفضوليّ ما يسوى عشرين بعشره فتلف فأخذ منه المالك عشرين فانّه لا يرجع بعشره الثمن، و إلّا لزم تلفه من كيس البايع من دون أن يغرّه فى ذلك؛ لأنّه لو فرض صدق البايع فى دعوى

الملكيّه لم يزل غرامه المشترى للثمن بإزاء المبيع التالف؛ فهذه الغرامه للثمن لم تنشأ عن كذب البايع".

۱۱ با توجه به متن وجه عدم جواز رجوع به مقدار ثمن (يعنى عشره الثمن) را توضيح دهيد.

۱۲ إذا باع الفضولى للمالك مع عدم سبق منع من المالك فالمشهور فيه:

أ) البطلان؛ لعدم صدق اسم العقد عليه ب) البطلان؛ لعدم سبق إذن المالك

ج) ثبوت الخيار للمشترى؛ لعدم كونه عالماً بفضوليّه البايع د) الصحّه؛ لعموم أدلّه البيع والعقود

"و أمّا تعيين الموجوب لخصوص المشترى المخاطب والقابل لخصوص البائع فيحتمل اعتباره إلّا فيما علم من الخارج عدم إراده خصوص المخاطب لكلّ من المتخاطبين كما فى غالب البيوع والاجارات... و يحتمل عدم اعتباره إلّا فيما علم من الخارج إراده خصوص الطرفين كما فى النكاح".

۱۳ فرع مذكور و دو احتمال موجود در آن را توضيح دهيد.

مكاسب، از شروط متعاقدين تا شرايط عوضين

مكاسب، از شروط متعاقدين تا شرايط عوضين

لطفاً به همه سؤال هاى تستى و ۸ سؤال تشريحى پاسخ دهيد، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمى شود (تستى ۱ و تشريحى ۲ نمره)

۱ أن يبيع الفضولى مال غيره لنفسه والأقوى..... .

أ) الصحّه و يقع للمالك للعمومات ب) البطلان لكونه من قبيل "بع مالى لنفسک"

ج) الصحّه و يقع للبائع لتبعيّه العقود للقصود د) صحّته منوطه بإجازه المشترى

"لو باع لنفسه معتقداً لكونه غير جائز التصرّف فانكشف كونه وليّاً فالظاهر صحّه العقد، لانّ قصد بيع مال الغير لنفسه لا ينفع و لا يقدح".

۲ وجه دلالت در "لانّ قصد..." را بر حكم مذكور تقرير نماييد.

۳ مصنّف در عدم فرق ميان بيع عقدى فضولى و معاطات فضولى استدلال مى كند به "أحلّ الله البيع" وجه دلالت اين آيه

در خصوص معاطات فضولی را بیان فرمایید.

"عن علیّ(ع) فی المجنون والصبیّ عمدها خطأ تحمله العاقله و قد رفع عنهما القلم" مصنّف می گوید: "ذکر (رفع القلم) فی الذیل لیس له وجه ارتباط الاّ بأن تکون علّه لحکم ثبوت الدیه علی العاقله...".

۴ عبارت حدیث را به گونه ای تقریر کنید که وجه علّیت روشن گردد؟

۵ کدام گزینه تعریف شخص فضولی است؟

أ) الکامل الغیر المالک للتصرّف و لو کان غاصباً ب) غیرالمالک للمال ولو أذن له المالک

ج) غیرالکامل للمال إن أذن له المالک د) الکامل الغیر المالک للتصرف الغیر الغاصب

۶ قائل به بطلان فضولی استدلال می کند به توقیع صادر از امام زمان(ع): "لا یجوز لاحد أن یتصرّف فی مال غیره إلاّ بإذنه" وجه استدلال مستدلّ و یکی از پاسخ های مصنف را بر آن بیان نمایید.

۷ "الاجازه.....، للعمومات ولو لم یجز المالک و لم یردّ حتی لزم تضرّر الاصیل بعدم تصرّفه فیما انتقل عنه و إلیه علی القول بالکشف فالاقوی تدارکه...".

أ) لیست علی الفور بالخیار أو اجبار المالک علی أحد الامرین ب) فوریّه بضمان تضرّر الاصیل

ج) فوریّه بخیار الطرفین أو ابجارهما علی أحد الامرین د) لیست علی الفور بخیار الطرفین أو إجبارهما علی أحد الامرین

"لو لم یجز المالک و کان المشتری عالماً بالفضولیّه فان کان الثمن باقیاً استردّه؛ إذ لم یحصل منه ما یوجب انتقاله".

۸ فرع فوق و دلیل آن را توضیح دهید.

"إن اغترم المشتری للمالک غیرالثمن و کانت غرامه لم یحصل له فی مقابلها نفع، کالنفقه و ما صرفه فی العماره، فالمعروف رجوع المشتری الجاهل بها علی البائع، فإنّ البائع مغرّر للمشتری و موقع إیّاه فی خطرات

الضمان".

۹ قاعده ای را که در این حکم بدان استناد شده ذکر نمایید.

۱۰ هر گاه فضولی مال قیمی خود و دیگری را در یک معامله بفروشد و دیگری معامله را رد کند معامله نسبت به مال فضولی صحیح است، طریقه تقسیط ثمن و تعیین حصه اصیل را توضیح دهید.

۱۱ مقتضی الاصل و عدم حدوث حلّ مال الغیر إلاّ عن طیب نفسه کون الرضا المتأخر..... إلاّ أنّ الأقوی بحسب الادلّه النقلیّه...... .

أ) کاشفاً لا ناقلاً هو الکشف ب) ناقلاً لا کاشفاً هو النقل

ج) ناقلاً لا کاشفاً هو الکشف د) کاشفاً لا ناقلاً هوالنقل

"من شروط المتعاقدین قصدهما لمدلول العقد الذی یتلفّظان به، فلا یقع من دون قصد الی اللفظ أو الی المعنی لا بمعنی عدم استعمال اللفظ فیه بل بمعنی عدم تعلّق ارادته به کما فی الامر الصوری".

۱۲ شرط مذکور برای صحت عقد را توضیح دهید.

"من شروط المتعاقدین: الاختیار أی القصد الی وقوع مضمون العقد عن طیب نفس؛ لما فی الخبر (رفع عن امّتی تسعه أشیاء.... و منها ما اکرهوا علیه "و استشهاد الامام(ع) به فی رفع بعض الاحکام الوضعیّه یشهد لعموم المؤاخذه فیه لمطلق الالزام علیه بشیء".

۱۳ شرط مذکور و دلیل آن و مراد از عبارت "و استشهاد الامام..." را توضیح دهید.

تلخیص الالهیات، از اول نبوت تا آخر کتاب

تلخیص الالهیات، از اول نبوت تا آخر کتاب

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۲/۵ نمره)

۱ آیه شریفه "لقد أرسلنا رسلنا بالبیّنات و أنزلنا معهم الکتاب والمیزان لیقوم الناس بالقسط" به کدام دلیل لزوم بعثت اشاره دارد؟

۲ دلیل های عقلی لزوم عصمت انبیا از معصیت را بیان

کنید.

۳ چرا شفاعت موجب تجرّی مجرمین نمی شود؟ توضیح دهید.

"إنّ القول بـالرجعه ینـافی ظـاهر قوله تعالی: (حتّی إذا جاء أحـدهم الموت قال ربّ ارجعونِ لعلّی أعمل صالحاً فیما ترکت کلّا إنّها کلمه هو قائلها و من و رائهم برزخ الی یوم یبعثون) ".

۴ چگونه ظاهر آیه شریفه مخالف قول به رجعت است و پاسخ آن چیست؟

۵ پاسـخ دهیـد: "إذا کان المراد من قوله "الـذین آمنوا"]فی قوله تعالی: "إنّما ولیّکم الله و رسوله والـذین آمنوا الـذین یقیمون الصلاه" هو الامام علیّ بن أبی طالب(ع) فلما ذا جیء بلفظ الجماعه؟["."

۶ صحابه پیامبر(ص) از دیدگاه قرآن چند دسته می باشند؟ بیان کنید.

۷ سرّ این که وجه اعجاز قرآن در فصاحت و بلاغت منحصر نیست، چیست؟ یک دلیل قرآنی بر عدم انحصار نوشته و دلالتش را توضیح دهید.

۸ طرق اثبات امامت نزد شیعه و اهل سنت را بیان کنید.

۹ اموری را که زمینه ساز ظهور امام زمان(ع) می باشند بیان کنید.

تلخیص الالهیات، از اول نبوت تا آخر کتاب

تلخیص الالهیات، از اول نبوت تا آخر کتاب

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۲/۵ نمره)

۱ تعریف مشهور معجزه و تعریف مختار مؤلف را بیان کنید.

"الامام لطف فیجب نصبه علی الله تعالی تحصیلاً للغرض ".

۲ استدلال مذکور در عبارت را ضمن تبیین مقدمات آن توضیح دهید.

"إنّ الغـایه من تنصـیب الامـام هی القیام بوظائف الامامه و هو یتوقّف علی کونه ظاهراً بین أبناء الاُمّه مشاهـداً لهم فکیف یکون اماماً قائداً و هو غائب عنهم؟".

۳ یکی از جواب های اشکال مذکور در متن را بنویسید.

"إنّ محذور التناسخ المحال أمران: اجتماع نفسین فی بدن واحد و تراجع النفس الانسانیه من کمالها الی الحدّ

الذی يناسب بدنها المتعلّقه به".

۴ آیا دو محذور مذکور در متن برای تناسخ، در مسخ وجود دارد یا خیر؟ چرا؟

۵ نظر معتزله در مورد اثر شفاعت چیست و چرا این قول را اختیار کرده اند؟

۶ دلیل عصمت انبیا از خطا در تطبیق شریعت را تقریر کنید.

۷ دیدگاه و استدلال شیعه در مورد عدالت جمیع صحابه را بیان کنید.

۸ مراد از "صرفه" در وجه اعجاز قرآن و یکی از دلیل های بطلان آن را بنویسید.

۹ با توجه به دو بعد تاریخی و دینی مسأله "خلافت و امامت" چرا بحث از این مسأله لازم است؟

کلیات فی علم الرجال، از ابتدای کتاب تا اول مشایخ ا

کلیات فی علم الرجال، از ابتدای کتاب تا اول مشایخ الثقات

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ آیا به نظر مؤلف، بحث از وثاقت مشایخ ثقات و مشایخ اجازه و مانند آن، مربوط به علم رجال است یا علم درایه چرا؟

۲ اگر عالم اخباری بگوید: روایات کتب اربعه قطعی الصدور است لذا ما نیازی به علم رجال نداریم، چه پاسخی می دهید؟ (دو جواب کافی است)

۳ کیفیت تألیف کتب اربعه از نظر ذکر تمام یا بعض رجال سند روایات چگونه است؟ توضیح دهید.

۴ به سه مزیت از مزایای رجال ابن داود اشاره کنید.

۵ اگر گفته شود در باب رجال باب علم منسد است لذا می توان با روایت ضعیف ظن آور وثاقت راوی را ثابت کرد، چه پاسخ می دهید؟

۶ پنج نفر از اصحاب اجماع را نام ببرید.

۷ ویژگی کتاب رجال کشی نسبت به سایر کتب رجالی چیست؟

۸ مختار مؤلف راجع به اعتبار تضعیفات ابن غضائری در کتاب "الضعفاء" چیست؟

۹ چه

کسی "تنقیح المقال" را تألیف کرده است و چه خصوصیاتی دارد؟

کلیات فی علم الرجال، از اول کتاب تا مشایخ الثقات

کلیات فی علم الرجال، از اول کتاب تا مشایخ الثقات

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

۱ مؤلف "رجال برقی" کیست و چه ویژگی هایی دارد؟

۲ مؤلّف "بهجه الآمال" کیست؟ ویژگی های آن را بیان کنید.

۳ چرا شهادت "مشایخ ثلاثه" بر صحّت روایات کتاب هایشان، از قبیل شهادت در امر حدسی است نه حسّی؟ چرا شهادت در امر حدسی، حجّت نیست؟

۴ استدلال کسانی که وثاقت راوی را با خبر ضعیف هم اثبات می کنند، چیست؟ جواب آن را توضیح دهید.

۵ تفاوت بین علم رجال و درایه را توضیح داده و مسائل هر یک را بیان کنید؟

۶ اقوال موجود درباره "کتاب الضعفاء" را بنویسید.

۷ مؤلف "معالم العلماء" کیست؟ و این کتاب چه ویژگی هایی دارد؟

۸ "توثیقات عامه" را با ذکر سه نمونه توضیح دهید.

۹ دو احتمال در معنای "مای موصول" در عبارت "اجمعت العصابه علی تصحیح ما یصحّ عنهم" ذکر کرده و نتیجه ی این دو معنا را توضیح دهید.

تفسیر جوامع الجامع، سوره های یوسف و رعد

تفسیر جوامع الجامع، سوره های یوسف و رعد

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

"قال یا بنیّ لا تقصص رؤیاک علی إخوتک فیکیدوا لک کیداً"، والمعنی إن قصصتها علیهم کادوک، ضمّن قوله (یکیدوا) معنی حتالوا فعدّاه باللام لیفید معنی الفعلین".

۱ غرض یعقوب از نهی یوسف از بیان رؤیا چه بود؟ عبارت "ضمّن قوله (یکیدوا)..." را توضیح دهید.

"و ما يؤمن أكثرهم" فى إقرارهم "بالله" و بأنّه خلقهم و خلق السماوات والارض "إلاّ و هم مشكرون".

۲ چگونه ایمان با شرک جمع می شود؟ تفسیر وارد از امام باقر(ع)

را در این باره بیان کنید.

"و لقد همّت به وهمّ بها لولا أن رءا برهان ربّه کذلک لنصرف عنه السوء والفحشاء إنّه من عبادنا المخلصین".

۳ بـا توجه به اینکه عزم بر گناه از شأن انبیای الهی بعیـد است مرحوم طبرسـی جمله "همّ بها" را چگونه تفسـیر می کنـد؟ (بیان یک جهت کافی است)

"... فلمّا رأینه أکبرنه و قطّعن أیدیهنّ و قلن حاش لله ما هذا بشراً إن هذا إلّا ملک کریم قالت فذلکنّ الذی لمتنّنی فیه".

۴ کلمه "حـاش لله" را معنا کرده و بگوییـد این کلمه کنایه از چیست؟ چرا زن عزیز مصـر از اسم اشاره بعیـد "ذلکنّ" اسـتفاده کرد با اینکه یوسف نزدیک به او بود؟

"أضغاث الاحلام: تخالیطها و أباطیلها و ما یکون منها من وسوسه أو حدیث نفس، و أصل الاضغاث: ما جمع من اخلاط النبات و حُزِم. والمعنی: هی أضـغاث أحلام "و ما نحن بتأویل الاحلام بعالمین و قال الّـذی نجا منهما و ادّکر بعـد اُمّه أنا اُنبّئکم بتأویله فارسلون".

۵ واژه "أضغاث" به چه معناست؟ فرق "وسوسه" و "حدیث نفس" و معنی جمله "ادّکر بعد امّه" را بنویسید.

"قال اجعلنی علی خزائن الارض" أی ولّنی خزائن أرضک "إنّی حفیظ علیم".

۶ چرا تقاضای منصب وزارت از پادشاه کافر، مصداق اعانه ظالم نیست؟ (ذکر یک جهت کافی است)

" (قالوا تالله تفتؤا تذکر یوسف حتّی تکون حرضاً أو تکون من الهالکین) "تفتؤُا" أی لا تفتأ، حذف حرف النفی؛ لأنّه لا یلتبس بالاثبات؛ لأنّه لو کان إثباتاً لم یکن بدّ من اللام والنون".

۷ کلمه "تفتؤا تذکر" و "حرض" را معنا کنید. عبارت مرحوم طبرسی در کلمه "تفتؤُا" را شرح دهید.

"قالوا لئن أکلمه الذئب و نحن عصبه" اللام موطّئه للقسم

و "إنّا إذاً لخاسرون" جواب القسم، و قد سدّ مسدّ جواب الشرط".

۸ "عصبه" به چه معنی است؟ و منظور از جمله "واللام موطّئه للقسم" چیست؟

"له معقِّبات من بين يديه و من خلفه يحفظونه من أمر الله" والاصل معتقبات، فأُدغمت التاء فى القاف، أو مفعّلات من عقّبه إذا جاء على عقبه، كما يقال: قفّاه؛ لانّ بعضهم يعقّب بعضاً أو لانّهم يعقّبون ما يتكلّم به فيكتبونه".

۹ بنا بر دو احتمال در كلمه "معقّبات" آيه شريفه را تفسير كنيد.

تفسير جوامع الجامع، سوره هاى مباركه يوسف و رعد

تفسير جوامع الجامع، سوره هاى مباركه يوسف و رعد

لطفاً فقط به ۸ سؤال پاسخ دهيد، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمى شود (هر سؤال ۵/۲ نمره)

"نحن نقصُّ عليك أحسن القصص بما أوحينا اليك هذا القرآن و إن كنتَ مِن قبله لمن الغافلين إذ قال يوسف لابيه يا أبتِ أنّى رأيت أحد عشر كوكباً والشمس والقمر رأيتُهم لى ساجدين".

۱ أ در جمله "إن كنت من قبله لمن الغافلين" نوع "إن" و مرجع ضمير "قبله"، چيست؟ اين جمله را ترجمه كنيد.

ب نقش تركيبى و اعراب "اذ" چيست؟ آيا جمله "رأيتهم لى ساجدين" محلى از اعراب دارد يا خير؟ چرا؟

"و قال الذى اشتراه من مصر لامرأته أكرمى مَثواه عسى أن ينفعنا أو نتّخذه ولداً و كذلك مكّنّا ليوسف فى الارض و لنعلّمه من تأويل الاحاديث والله غالب على أمره".

۲ أ "أكرمى مثواه" به چه معناست و مشار اليه "ذلك" در "كذلك مكّنّا" چيست؟

ب مرجع ضمير "أمره" چيست؟ دو احتمال نوشته و بنا بر هر دو احتمال جمله "والله غالب على أمره" را معنا كنيد.

"قال ربّ السجنُ أحبُّ الىّ ممّا يدعوننى اليه و إلّا تَصْرِف عنّى كيدهنّ أصْبُ

الیهنّ و أکُن من الجاهلین".

۳ تفاوت معنایی "سِجْن" و "سَجْن" چیست؟ و "أصب الیهنّ" به چه معناست؟ دو احتمال در معنای "جاهلین" در جمله "أکن من الجاهلین" بنویسید.

"یوسف أیّها الصدّیق أفتنا فی سبع بقرات سمانٍ یأکُلُهنّ سبع عجاف و سبع سنبلات خضر و اُخَرَ یابساتٍ لعلّی أرجع الی الناس لعلّهم یعلمون قال تزرعون سبع سنین دأباً فما حصدتّم فذروه فی سنبله...".

۴ أ نکته تعبیر به "لعلّ" در جمله "لعلّی أرجع الی الناس" و مفعول محذوف در جمله "لعلّهم یعلمون" چیست؟

ب "تزرعون" خبر است یا انشا؟ با توجه به سیاق آیه توضیح دهید.

"و قال یا بَنیّ لا تدخلوا من باب واحد و ما أغنی عنکم من الله من شیء... و لمّا دخلوا من حیث أمرهم أبوهم ما کان یغنی عنهم من الله من شیء إلاّ حاجةً فی نفس یعقوب قضاها...".

۵ منظور از جمله "ما أغنی عنکم من الله شیء" چیست و استثنا در آیه شریفه "و لمّا دخلوا من حیث أمرهم..." متّصله است یا منقطعه؟ این آیه را تفسیر کنید.

"فلمّا دخلوا علیه قالوا یا أیّها العزیز مسّنا و أهلنا الضرّ وجئنا ببضاعه مُزجاه فأوف لنا الکیل و تصدّق علینا".

۶ معنای لغوی "الضرّ" و "مزجاه" چیست؟ منظور از "بضاعه مزجاه" (دو احتمال) و جمله "تصدّق علینا" را بنویسید.

"(الله الّذی رفع السموات بغیر عمدٍ ترونها)، "ترونها" کلام مستأنف، و قیل: صفه ل"عَمَدٍ"، و قریً "عُمُد" بضمّتین".

۷ معنای "بغیر عمد ترونها" را بنابر کلام مستأنف و صفت بودن، بیان کنید. آیا قرائت "عُمُد" با "عمَد" از نظر معنا تفاوت دارد یا خیر؟ توضیح دهید.

"له دعوه الحقّ والذین یدعون من دونه لا یستجیبون لهم بشیء إلاّ کباسط کفّیه الی

الماء لیبلغ فاه و ما هو ببالغه".

۸ أ دو احتمال در معنای "له دعوه الحقّ" بنویسید.

ب تشبیهی را که در آیه شریفه فوق به کار رفته است توضیح دهید، وجه شبه در این تشبیه چیست؟

۹ دو احتمال از احتمالات مذکور در تفسیر آیه شریفه "محوا الله ما یشاء و یُثبت" را بنویسید.

رسائل، استصحاب، تعادل و تراجیح

رسائل، استصحاب، تعادل و تراجیح

لطفاً به همه سؤال هـای تستی و ۸ سـؤال تشـریحی پاسـخ دهیـد، در صـورت پاسـخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ اگر منشـأ شک در صـحّت معامله احتمال عروض مفسـد یا احتمال انتقاء رکنی از ارکان معامله باشـد اصاله الصـحّه... . (نظر شیخ)

أ) در هر دو صورت جاری است ب) در هیچ صورتی جاری نیست

ج) فقط در صورت اول جاری است د) فقط در صورت دوم جاری است

۲ علّت عدم جریان استصحاب درحکم عقل و در حکم شرعی مستند به آن چیست؟

"منها صحیحه زراره، قال قلت له: الرجل ینام و هو علی وضوءٍ أتوجب الخفقه والخفقتان علیه الوضوء؟ قال: .... فإذا نامت العین والاذن فقد وجب الوضوء. قلت: فإن حرّک الی جنبه شـیء و هو لا یعلم؟ قال: لا، حتی یستیقن أنّه قد نام... و إلاّ فإنّه علی یقین من وضوئه و لا ینقض الیقین أبداً بالشک".

۳ نحوه دلالت روایت بر حجّیت استصحاب به عنوان قانون کلّی را بیان کنید.

۴ تقدیم دلیل (اماره معتبره) بر اصول عقلیّه از باب .... است.

أ) ورود ب) حکومت ج) تخصیص د) تخصّص

"فإذا قلنا العنب یحرم ماؤه إذا غَلا أو بسبب الغلیان فهناک لازم و ملزوم و ملازمه".

۵ استحصاب ملازمه، استصحاب تعلیقی

است یا تنجیزی؟ چرا؟

"الامر الاوّل أنّ المحمول علیه فعل المسلم باقتضاء أصاله الصحّه فی فعل الغیر هل الصحّه باعتقاد الفاعل أو الصحّه الواقعیّه".

۶ دو احتمال مذکور در متن را با مثال توضیح دهید.

۷ وظیفه در باب امارات منصوبه در غیر احکام مثل قول لغوی در صورتی که با یکدیگر تعارض کنند و هیچکدام مرجحی نداشته باشد، چیست؟ چرا؟

۸ در استصحاب قیام زید، موضوع استصحاب که حتماً باید باقی باشد......... است.

أ) ماهیت قیام ب) وجود قیام ج) قیام زید د) وجود زید

"لا یخفی أنّ الشک والیقین لا یجتمعان حتّی ینقض أحدهما الاخر بل لابدّ من اختلافهما إمّا فی زمان نفس الوصفین و إمّا فی زمان متعلّقهما و إن اتّحد زمانهما".

۹ مشخص کنید هر قسمتی از عبارت اشاره به چه قاعده ای دارد؟ توضیح دهید.

"المسأله الثانیه: فی أنّ أصاله الصحّه فی العمل بعد الفراغ عنه لا یعارض بها الاستصحاب امّا لکونها من الامارات.... و امّا لأنّها و إن کانت من الاصول الاّ أنّ الامر بالاخذ بها فی مورد الاستصحاب یدلّ علی تقدیمها علیه فهی خاصّه بالنسبه الیه یخصّص بأدلّتها أدلّته".

۱۰ با توجه به عبارت مذکور، علّت تقدیم اصاله الصحّه بر استصحاب چیست؟

۱۱ برای عبارت مذکور مثالی ذکر نمایید.

۱۲ الرابع أنّ المناط فی اعتبار الاستصحاب علی القول بکونه من باب التعبّد الظاهری هو.... .

أ) عدم الظنّ بزوال الحاله السابقه ب) الظنّ بعدم زوال الحاله السابقه

ج) العلم بعدم زوال الحاله السابقه د) عدم العلم بزوال الحاله السابقه

"إنّ بعض الموضوعات الخارجیّه المتوسّطه بین المستصحب و بین الحکم الشرعیّ من الوسائط الخفیّه بحیث یعدّ فی العرف الاحکام الشرعیّه المترتّبه علیها أحکاماً لنفس المستصحب".

۱۳ عبارت را همراه با مثال توضیح

دهید.

رسائل، برائت و اشتغال

رسائل، برائت و اشتغال

لطفاً به همه سؤال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ قال الشیخ: "اللخم المردّد بین المذکّی والمیته" تجری فیه.... .

أ) أصاله الاباحه ب) أصاله عدم الموت حتف أنفه ج) أصاله عدم التذکیه د) أصالتا عدم التذکیه و عدم الموت حتف أنفه

۲ در مسأله "اقلّ و اکثر ارتباطی" آیا به نظر مرحوم شیخ علم اجمالی موثر در وجوب احتیاط است یا خیر؟ دلیل آن را توضیح دهید.

"و ممّا ذکرنا: یظهر لک وجه تقدیم الادلّه علی الاصول؛ لانّ موضوع الاصول یرتفع بوجود الدلیل، فلا معارضه بینهما، لا لعدم اتحاد الموضوع، بل لارتفاع موضوع الاصل و هو الشک بوجود الدلیل".

۳ با توجه به عبارت مراد از ادله، ادله اجتهادی است یا فقاهتی و مقصود از اصول، اصول لفظی است یا عملی و وجه تقدیم ادله بر اصوله را توضیح دهید.

۴ قال الشیخ: أوامر الاحتیاط (مثل احتط لدینک) بناءً علی کونها ارشادیّهً..... .

أ) یترتّب الثواب علی موافقتها من جهه موافقه أوامره ب) یترتّب الثواب علی موافقتها من جهه کون الاحتیاط انقیاداً

ج) لاـ یترتّب الثواب علی موافقتها من جهه کونه ارشادیاً د) یترتّب الثواب علی موافقتها من جهه موافقه أوامره و من جهه کون الاحتیاط انقیاداً

۵ آیا به نظر مرحوم شیخ روایت "کلّ شیء لک حلال حتی تعرف أنّه حرام" در مسأله "دوران بین المحذورین" جاری می شود یا خیر؟ دلیل آن را توضیح دهید.

"الطائفه الثالثه (من الاخبار التی احتجّ بها الاخباریّون): ما دلّ علی وجوب الاحتیاط و هی کثیره منها: ما أرسله الشهید

من قوله "دَع ما یریبک الی ما لا یریبک" و ردّه المحقّق فی المعارج بأنّ الزام المکلّف بالاثقل مظنّه الریبه".

۶ نحوه استدلال به روایت "دَع ما یریبك الی ما لا یریبک" بر وجوب احتیاط را همراه با ایراد مرحوم محقّق توضیح دهید.

۷ به نظر مرحوم شیخ اخبار توقف (قف عند الشبهه) دلالت بر وجوب احتیاط نمی کنند زیرا.... .

أ) از جهت سند ضعیف هستند ب) در مقام منع از عمل به قیاس هستند

ج) ظهور در حرمت حکم و فتوای بغیر علم دارد د) این اوامر ارشادی است همچون اوامر اطبا

۸ وجه تقدیم اصل موضوعی بر اصاله الاباحه را همراه با مثال توضیح دهید.

"لا ـ ریب فی أنّ الاحتیاط فی جمیع الشبهات موجب لاختلال النظام والتبعیض بحسب الموارد، و استحباب الاحتیاط حتّی یلزم الاختلال أیضاً مشکل لانّ تحدیده بلزوم الاختلاط فی غایه العسر... والاولی الحکم برجحان الاحتیاط فی کلّ موضع لا یلزم منه الحرام و ما ذکر من أنّ تحدید الاستحباب بصوره لزوم الاختلال عسر فهو إنّما یقدح فی وجوب الاحتیاط لا فی حسنه".

۹ عبارت "لانّ تحدیده بلزوم..." را همراه با جواب مرحوم شیخ از آن توضیح دهید.

"أمّا المقام الثانی (أی وجوب الموافقه القطعیه فی الشبهه المحصوره و عدمه) فالحقّ فیه: وجوب الاجتناب عن کلا المشتبهین، لنا علی ما ذکرنا: أنّه إذا ثبت کون أدلّه تحریم المحرّمات شاملةً للمعلوم إجمالاً و لم یکن هنا مانع عقلیّ أو شرعیّ من تنجّز التکلیف به، لزم بحکم العقل التحرّز عن ارتکاب ذلک المحرّم بالاجتناب عن کلا المشتبهین".

۱۰ دلیل "وجوب الاجتناب عن کلا المشتبهین" را با توجه به عبارت فوق توضیح دهید.

"والمعروف فی الشبهه الغیر المحصوره: عدم وجوب

الاجتناب. و یدلّ علیه الاخبار الدالّه علی حلّیه کلّ ما لم یعلم حرمته؛ فإنّها بظاهرها و إن عمّت الشبهه المحصوره، إلّا أنّ مقتضی الجمع بینها و بین ما دلّ علی وجوب الاجتناب بقول مطلق، هو حمل اخبار الرخصه علی غیر المحصور و حمل أخبار المنع علی المحصور".

۱۱ دلیل "عدم وجوب اجتناب از اطراف شبهه غیر محصوره" را با توجه به عبارت فوق توضیح دهید.

۱۲ قال الشیخ: المرفوع بحدیث الرفع هی الاثار....... .

أ) المترتبه علی نفس الفعل لا بشرط الخطأ والعمد ب) المترتّبه علی الفعل بقید الخطأ والنسیان

ج) المترتّبه علی الفعل بقید العمد والذکر د) المجعوله الشرعیه والعقلیه والعادیه

۱۳ آیا به نظر مرحوم شیخ حدیث "ما حجب الله علمه عن العباد فهو موضوعٌ عنهم" دلالت بر برائت می کند یا خیر؟ دلیل آن را توضیح دهید.

بدایه الحکمه، کل کتاب

بدایه الحکمه، کل کتاب

لطفاً به همه سوال های تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سؤال آخر نمره داده نمی شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

۱ چه حملی به حمل ذو هو و به حمل هوهو تقسیم می شود؟ هر یک از این دو قسم را با ذکر مثال تعریف کنید.

۲ عبارت "عرضٌ لا یقبل القسمه و لا النسبه لذاته" تعریف چیست؟

أ) کم ب) جده ج) کیف د) وضع

۳ چرا مفهوم وجود حد و رسم ندارد؟

۴ معقولات ثانیه فلسفی را تعریف کرده یک مثال بزنید.

۵ کون الشیء بحیث لا یلزم من فرض وقوعه محالٌ یسمّی..... .

أ) الامکان الذاتیّ ب) الامکان الوقوعیّ ج) الامکان الاستعدادیّ د) الامکان الاستقبالیّ

۶ چرا وجود نه جوهر است و نه عرضی؟

"هو الذی له اراده و علم سابق علی الفعل زائد

على ذات الفاعل نفس الصوره العلميّه منشأ لصدور الفعل من غير داعٍ زائد"..

۷ عبارت فوق تعریف کدام یک از اقسام "فاعل" است؟ برای این قسم مثال بزنید.

"و أمّا الشبهه بأنّ قولهم: "المعدوم المطلق لا یخبر عنه" یُناقض نفسَه؛ فإنّه بعینه إخبارٌ عنه بعدم الاخبار فهی مندفعه".

۸ شبهه و وجه ردّ آن چه می باشد؟

۹ "الوجودات الرابطه..... والرابط إنّما یتحقّق فی مطابق......".

أ) لا ماهیه لها الهلیّات المرکّبه ب) لها ماهیه الهلیّات المرکّبه

ج) لا ماهیّه لها الهلیّات البسیطه د) لها ماهیه الهلیّات البسیطه

۱۰ "زمان" و "آن" را تعریف کنید.

"کلّ حادث زمانیّ فإنّه مسبوق بقوّه الوجود؛ لانّه قبل تحقّق وجوده یجب أنی کون ممکن الوجود، و یجوز أن یتّصف بالوجود، کما یجوز أن لا ـ یوجد؛ إذ لو کان ممتنع الوجود استحال تحقّقه، کما أنّه لو کان واجباً لم یتخلّف عن الوجود، لکنّه ربّما لم یوجد".

۱۱ مراد از "مسبوق بودن حادث زمانی به قوه وجود" را توضیح داده و دلیل آن را بیان نمایید.

۱۲ والحقّ کما ذهب الیه المعلّم الثانی و تبعه صدر المتألّهین أنّ التشخّص..... .

أ) بالماهیه ب) بالوجود ج) بالاعراض اللاحقه د) بالاین والمتی

"و أمّا الکیف: فوقوع الحرکه فیه و خاصّه فی الکیفیّات غیرالفعلیّه، کالکیفیّات المختصّه بالکمّیّات ظاهر؛ فإنّ الجسم المتحرّک فی کمّه یتحرّک فی الکیفیّات القائمه بکمّه".

۱۳ عبارت "فإنّ الجسم المتحرّک..." را در ضمن مثال، شرح دهید.

اخلاق ۱، پایه اول، متفرقه

پایه اول

اخلاق ۱، پایه اول، متفرقه

۱ حدیث شریف "من غدا فی طلب العلم أظلّت علیه الملائکه و بورک له فی معیشته و لم یَنقَصْ من رزقه" را ترجمه و توضیح دهید.

۲ حديث شريف "ليس العلم بكثره التعلّم و إنّما

هو نورٌ يقذف الله تعالی فی قلب من یرید الله أن یهدیه" را توضیح دهید.

۳ دو عامل از عوامل "حسد" را نام ببرید.

۴ حدیث شریف "من أذاعَ فاحشه کان کمبتدئها و من عیّر مؤمناً بشیء لم یَمُت حتّی یرکبه" را ترجمه کنید.

۵ دو مورد از آداب تعلیم را بنویسید.

۶ "حسد" چیست؟ دو عامل از عوامل حسد را نام ببرید.

۷ به نظر شما، چگونه انسان می تواند معرفت خداوند را به دست آورد؟

۸ "توکل" یعنی چه؟

۹ به نظر شما از چه راه هایی انسان می تواند بفهمد که صفت مذموم کبر را ندارد و متواضع است؟

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانه‌ای
قائمیه
اصفهان

WWW